

KURESSAARE AMETIKOOL

Kujundaja õppekava moodulite rakenduskavad

Esmaõppe 4. taseme õppekava

Kujundusgraafik

Kinnitatud direktori käskkiri nr
Kooskõlastatud koolinõukogu protokoll nr

SISUKORD

I. PÕHIÕPINGUTE MOODULID.....	4
1. Mooduli nimetus: SISSEJUHATUS KUTSEÕPINGUTESSE	4
2. Mooduli nimetus: KARJÄÄRI PLANEERIMINE JA ETTEVÕTLUSE ALUSED.....	7
3. Mooduli nimetus: KULTUURI- JA KUNSTILUGU	11
4. Mooduli nimetus: KUJUTAVA KUNSTI JA KUJUTAMISE ALUSED	14
5. Mooduli nimetus: KUJUNDUSE IDEE LOOMINE JA KAVANDAMINE	24
6. Mooduli nimetus: KUJUNDAMISE TÖÖPROTSESS	26
7. Mooduli nimetus: PRAKTIKA	28
II. SPETSIALISEERUMINE	31
8. Mooduli nimetus: KUJUNDUSGRAAFIKA LOOMINE	31
III. ÜLDÕPINGUTE MOODULID	39
9. Eesti keel ja kirjandus	39
10. Võõrkeel	43
11. Matemaatika	50
12. Loodusained	58
13. Sotsiaalsained.....	65
14. Kunstained.....	75
IV. VALIKÕPINGUTE MOODULID.....	77
15. Mooduli nimetus: KULTUURIPROJEKTID.....	77
16. Mooduli nimetus: DISAINIPROJEKT.....	80
17. Mooduli nimetus: FILMI- JA VIDEOTÕÕTLUS	82
18. Mooduli nimetus: VEEBIPROJEKTID	84
19. Mooduli nimetus: GRAAFIKA	86
20. Mooduli nimetus: AUDIOVISUAALNE KUNSTIPROJEKT	87
21. Mooduli nimetus: KOLMEMÕÕTMELISE GRAAFIKA PROJEKTID	89
22. Mooduli nimetus: TRÜKIETTEVALMISTUS.....	90
23. Mooduli nimetus: ÕMBLEMINE	92

24.	Mooduli nimetus: VABAD KUNSTID	95
25.	Mooduli nimetus: RUUMI KUJUNDAMINE	97
26.	Mooduli nimetus: FLORISTIKA	100
27.	Mooduli nimetus: KERAAMIKA	101
28.	Mooduli nimetus: NAHKAKSESSUAARIDE VALMISTAMINE	103
29.	Mooduli nimetus: VISUAALSE IDENTITEEDI LOOMINE	105
30.	Mooduli nimetus: POPKULTUUR	107

I. PÕHIÕPINGUTE MOODULID

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA					
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile				
Õppevorm	Statsionaarne				
Moodul nr. 1.1	1. Mooduli nimetus: SISSEJUHATUS KUTSEÕPINGUTESSE	Mooduli maht 2 EKAP/ 52 tundi			
		Õppemahu jaotus tundides I ÕA			
		Auditoorne töö		Iseseisev töö	
		40 tundi		12 tundi	
Mooduli eesmärk: Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on ülevaade kujundaja tööst ja spetsialiseerumistest, kujundaja eriala õppekavast ning õppe- ja praktika korraldusest koolis.					
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad					
Aine(d) ja õpetaja(d): Erik Riige, Merit Karise, Maila Juns-Veldre					

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. omab ülevaadet kujundaja eriala õppekavast, tööturul nõutavatest kompetentsidest ning õppe- ja praktikakorraldusega seonduvast	Õpilane iseloostab kujundaja kutset ja õppekava, selgitab õppe- ja praktikakorraldusega seonduvaid kohustusi, võimalusi ja õigusi	Aktiivne loeng. Iseseisev töö juhendi alusel infoallikatega (kutsestandard, kooli õppekava, õppekorralduse- ja sisekorraeeskirjad). Õpimapp.	1. ÕV 1. HÜ: test õppija kohustuste, võimaluste ja õiguste kohta. I – iseseisvalt juhendi alusel info leidmine kutsestandardi, kooli õppekava- ja sisekorraeeskirjade kohta.	1. Kutsestandard ja kutsetasemed 2. Õppekava: (õppevormid, hindamiskriteeriumid, praktilised ja iseseisvad tööd, kirjalike tööde vormistamine, praktika, kooli lõpetamine, VÕTA). Õppekavaga seotud õigused ja kohustused. 3. Kooli õppekorralduse eeskiri: sellega seotud õigused ja kohustused. Kooli infosüsteem ja struktuuriüksused, õppetööd korraldavad dokumendid.	A - 4 P - 0 I - 2
2. omab ülevaadet ja kasutab kujundaja erialases õppes vajalikke töö- ja õppematerjale, esitlus- ja töövahendeid ning infohaldussüsteeme, järgib infootsingu põhimõtteid	- selgitab ülesande alusel töö- ja õppematerjalide, -vahendite ning -keskkondade kasutamise võimalusi ja korda - kasutab lähteülesande alusel kooli info- ja failihaldussüsteeme, selgitades nende kasutamise reegleid	Loeng. Töö juhendi alusel infoallikatega., arutelu. Õpimapp	2. ÕV 1.HÜ: A, P, I - praktiline töö lähteülesande põhjal: erinevaid infoallikaid ja failihaldussüsteeme kasutades ülevaate koostamine töö- ja õppe-materjalide, -vahendite ning -keskkondade kasutamise võimaluste ja korra kohta. Mitteristav hindamine, arvestuse saamise aluseks on kõikide ülesannete olemasolu õpimapis ja arutelul osalemine	1. Töökeskonna tutvustus: töö- ja õppematerjalide, -vahendite võimalused ja kord, kooli riist- ja tarkvara, info- ja failihaldussüsteem, nende kasutamise reeglid veebipõhised suhtlus- ja töökeskonnad 2. Arvutiõpetus ja infootsing IKT ja arvutikasutussuskused meilisuhklus, infootsingu alused	A ja P lõimitud- 6 I ja P lõimitud- 2

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
3. mõistab õpitava eriala töö iseloomu ja kujundaja töökeskkonna eripära olenevalt spetsialiseerumistest	selgitab lähteülesande alusel kujundaja töö iseloomu, spetsialiseerumiste eripära ning pideva erialase enesetäiendamise vajalikkust ja võimalusi	Vestlus. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Õppekäik, arutelu selle põhjal. Õpimapp.	2. ja 3. ÕV 1. HÜ: P, I – praktiline töö juhendi alusel: erinevaid infoallikaid kasutades ülevaate koostamine kujundaja valdkonnas täiend- ja ümberõppe võimaluste, kujundusvaldkonna ettevõtte ning nende tegevuste ja tööturu võimaluste ning kujundaja spetsialiseerumiste eripära kohta. Ülesande nõuetekohane vormistamine vastavalt juhendile. 2. HÜ: I – kirjalik ülevaade õppekäigu põhjal	1. Eriala tutvustus: eriala ja töökeskkonna eripära, täiendõppe võimalused erialased infoallikad (veebilehed, uudiskirjad, podcastid, sotsiaalmeedia, raamatud)	A ja P lõimitud - 20 P ja I lõimitud - 5
4. mõistab autoriõiguse ja kujundusvaldkonna hea tava rakendamise olulisust oma kutsealases töös	selgitab lähteülesande alusel autoriõiguse ja kujundusvaldkonna hea tava rakendamise põhimõtteid ning olulisust	Iseseisev töö infoallikatega. Õpimapp	4. ÕV 1. HÜ: Praktiline rühmatöö juhendi alusel: probleemülesande lahendamine kujundusvaldkonna hea tava rakendamise olulisuse ja autoriõiguse kohta, suuline esitus. 2. HÜ: I – praktiline töö: juhendi alusel õpimapi koostamine 1.- 4 ÕV kohtal.	1. Autoriõigus: autoriõigus kujundusvaldkonna hea tava, koolitööde omandi- ja autoriõigus	A ja P lõimitud - 10 I ja P lõimitud - 3
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/MA) Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud iseseisvatest töödest, testist, millega on hinnatud õpiväljundid 1 – 4 ja õpimapist, mis sisaldab järgmisi materjale: - test õppija kohustuste, võimaluste ja õiguste kohta - kirjalik ülevaade edasiõppimisvõimaluste ning töö- ja praktikakohtade kohta - kirjalik ülevaade õppekäigu põhjal - õpetaja koostatud jaotusmaterjalid Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	http://www.ametikool.ee/oppeinfo Kadajas, H. M. Õppima õppimine ja õppima õpetamine: komponendid ja võimalused. Metoodiline õppematerjal. Tallinn, 2005 Leppik, P. Õppimine on huvitav, Tallinn, 1996 Pedastsaar, T. Õpi- ja õpetamistegevused. Viljandi, 2008 Salumaa, T., Talvik, M. Ajakohastatud õppemeetodid. Tallinn, 2004 Kujundaja kutsestandard: http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10492727 Tamm, K. Autoriõiguse e-kursus: http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=80f0#euni_repository_10895 Kisand, K. Portfoolio internetis, veebipõhine õppematerjal: http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=6ukn#euni_repository_10895				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 1.2	2. Mooduli nimetus: KARJÄÄRI PLANEERIMINE JA ETTEVÕT-LUSE ALUSED	Mooduli maht 6 EKAP/ 156 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne ja praktiline töö	Iseseisev töö	
		120 tundi	36 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d):				
1. – 2. ÕV Karjääri planeerimine ja suhtlemise alused, 1 EKAP/ A – 20 t, I – 6t. Merit Karise				
3. – 4. ÕV Majanduse ja ettevõtluse alused, 2 EKAP – Anne Lember				
5. ÕV Tööohutus ja tööseadusandlus, 2 EKAP – Evi Ustel-Hallimäe A 12 t, I – 40 t				
5. ÕV Arvutiõpetus ja asjaajamise alused, 1 EKAP Anne-Li Tilk A – 20 t, I – 6 t, 11., 12. HÜ				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis 2. käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil	Õpilane - analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi - seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega - leiab iseseisvalt informatsiooni, sh elektrooniliselt tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta - leiab iseseisvalt informatsiooni, sh elektrooniliselt praktika- ja töökohtade kohta - valmistab juhendi alusel ette ja osaleb näidistööintervjuul - koostab juhendamisel endale, sh elektrooniliselt lühi- ja pikaajalise karjääri plaani - kasutab situatsiooniga sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist - kasutab erinevaid suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava - selgitab ja järgib suhtlemissituatsioonides üldtunnustatud käitumistavasid	Aktiivne loeng. Kogemusõpe. Praktiline töö: otsingu-mootorite ja internetikeskkondade kasutamine Rollimäng. Iseseisev töö: info leidmine erinevatest allikatest, intervjuu ette valmistamine, meeskonnatöö, videosituatsioonide analüüs.	1. HÜ: A, P, I – praktiline töö juhendi alusel: eneseanalüüs (SWOT) 2. HÜ: analüüsiva töölehe täitmine (isiksuseomadused, väärtused, võimed, iseenda motiveerimine, minu võimalused) 3. HÜ: A, P, I – karjääriinfoallikatega tutvumine ja juhendi alusel koostatud karjääriplaan 4. HÜ: suhtlemisega seotud rollimängudes osalemine ja suuline analüüs	1. Karjääri planeerimine: karjääriplaani koostamine. Tööintervjuu. 2. Suhtlemise aluste põhimõtted: mina suhtlejana. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. Telefoni- ja internetisuhtlus, üldtunnustatud käitumistavad. Kultuurilised erinevused. NB! Info leidmist tööturu, erialade, õppimisvõimaluste, praktika- ja töökohtade kohta hinnatakse moodulis Sissejuhatus erialasse	A ja P lõimitud – 20 I ja P lõimitud – 6

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
	- kasutab tulemusliku meeskonnatöö põhimõtteid - kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel - loetleb ja kirjeldab meeskonnatööna kliendikeskse teeninduse põhimõtteid - lahendab juhendi alusel tavapäraseid teenindussituatsioone				
3. mõistab majanduse olemust ja majanduskeskonna toimimist 4. mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas	- kirjeldab juhendi alusel oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest. - selgitab juhendi alusel nõudluse ja pakkumise ning turutasa-kaalu kaudu turumajanduse olemust - koostab juhendi alusel elektrooniliselt enda leibkonna ühe kuu eelarve - loetleb iseseisvalt Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse - täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni - leiab iseseisvalt informatsiooni, sh elektrooniliselt finantsasutuste poolt pakutavate põhiliste teenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta - kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi „e-riik“ - kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis lähtudes õpitavast valdkonnast - võrdleb iseseisvalt lähtuvalt ettevõtluskeskkonnast oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötajana ja ettevõtjana - kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid - tutvustab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda - kirjeldab meeskonnatööna juhendi alusel kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele - kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab elektrooniliselt meeskonnatööna juhendi alusel lihtsustatud äriplaani - arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netotootasu ning ajutise töövõimetuse hüvitist	Loeng näidetega, analüüsivad meeskonnatööd, praktilised ülesanded juhendite alusel Iseseisvalt: info leidmine erinevatest elektroonilistest allikatest ja selle põhjal õppeülesannete täitmine	5. HÜ: A, P, I – praktiliselt juhendi alusel koostatud oma <u>leibkonna eelarve</u> 6. HÜ: A, P, I – juhendi alusel koostatud tootasu ja töövõimetushüvitise arvestus 7. HÜ: A, P, I – juhendi alusel meeskonnatööna koostatud lihtsustatud äriplaan	1. Majanduse olemuse ja majanduskeskonna toimimise põhimõtted: majanduse alused (nõudlus, pakkumine, konkurents) Maksusüsteem. Pangateenused (võimalused ja kohustused). E-riik. Valitsuse roll. Vajadused ja võimalused. Pere eelarve 2. Ettevõtluskeskkond: ettevõtluse vormid. Ettevõtja ja palgatöötaja võimalused. Ettevõtte majandustegevust mõjutavad tegurid. Juhtimine ja finantseerimine. Ettevõtlustoetused. Äriidee. Lihtsustatud äriplaan. Bruto- ja netoototasu ning töövõimetushüvitise arvestamine.	A ja P lõimitud – 40 I ja P lõimitud – 12

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
5. mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel	- loetleb ja selgitab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutuse põhilisi suundumisi, lähtudes riiklikust strateegiast - loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja kirjeldab riskianalüüsi olemust - tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldist füüsikalisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks - tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatööna lähtuvalt seadustes sätestatust töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega - kirjeldab meeskonnatööna tulekahju ennetamise võimalusi ja kirjeldab iseseisvalt enda tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas - leiab iseseisvalt töötervishoiu ja tööohutusealast informatsiooni erinevatest allikatest juhtumi näitel - leiab iseseisvalt ja elektrooniliselt juhendi alusel töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta - võrdleb iseseisvalt töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilisi erinevusi - loetleb ja kirjeldab lühidalt töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust sisaldavaid organisatsioonisiseseid dokumente - kirjeldab meeskonnatööna asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis - koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente (CV, sh võõrkeelse, motivatsioonikirja, soovialduse), lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast - koostab ja vormistab iseseisvalt juhendi alusel elektroonilise algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt - kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega	Loeng näidetega, praktiliste situatsioonülesannete lahendamine (rühmatööd), praktiline tegevus näidissituatsioonide põhjal	8. HÜ: A, P, I- praktiline töö juhendi põhjal (kujundusklassi riskianalüüs, tööõnnetuse võimalused, töötaja ja tööandja õigused ja kohustused sellega seoses) 9. HÜ: A, P, I – iseseisvalt juhendi alusel info leidmine töötervishoiu, esmaabi ja tööohutuse kohta 10. HÜ: A, P, I – iseseisev praktiline ülesanne töötasu arvestamise kohta 11. HÜ: praktiline kontrolltöö juhendi ja näidissituatsioonide alusel elektrooniliste dokumentide vormistamise kohta 11. HÜ: praktiline töö – vormistada juhendi ja näidissituatsioonide alusel elektroonilised dokumendid 12. HÜ: praktiline kompleksülesanne juhendi alusel teksti- ja pildiinfo leidmise, kopeerimise ja toimetamise kohta	1. Töökeskkond: töötaja ja tööandja õigused ja kohustused ohutu töökeskkonna tagamisel. Töökeskkonna ohutegurid. Tööõnnetus ja tulekahju. Esmaabi. 2. Tööseadusandluse alused: lepingulised suhted, neist tulenevad töötaja õigused, kohustused ja vastutus. Töö- ja puhkeaeg. 3. Arvutikasutuse alused: sh ohutusnõuded ja ergonoomika digiseadmetega töötamisel. Interneti kasutamine, viirusetõrje; autoriõigused. 4. Töö dokumendiga: Loomine, salvestamine, printimine. Dokumendi vormindamine. Põhilised programmid (teksti-, tabeli- ja pilditöötlus, esitus), nende kasutamine. 5. Asjaajamise alused: Elektrooniline kirjavahetus, kandideerimisdokumentide koostamine. Dokumendihaldus asutuses ja ettevõttes.	A ja P lõimitud – 60 I ja P lõimitud – 18
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA) Moodul hinnatakse mitteeristavalt, ülesanded ja iseseisvad tööd peavad olema sooritatud vähemalt lävendi tasemel Mooduli hinde saamiseks peab olema koostatud õpimapp, mis on süstematiseeritud mooduli õppeainete järgi ja sisaldab järgmisi materjale: Karjääri planeerimine ja suhtlemise alused: - HÜ1: eneseanalüüs (SWOT)				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
	- HÜ2: 5 analüüsivat töölehte - HÜ3: karjääriplaan Majanduse ja ettevõtluse alused: - HÜ5: oma leibkonna eelarve - HÜ6: töötasu ja töövõimetushüvitise arvestus - HÜ7: meeskonnatööna koostatud lihtsustatud äriplaan Tööohutus ja tööseadusandlus: - HÜ8: tööruumi riskianalüüs - HÜ9: infoleht töötervishoiu, esmaabi ja tööohutuse allikate kohta internetis - HÜ10: praktiline ülesanne töötasu arvestamise kohta Arvutiõpetus: - HÜ11: õpetaja koostatud jaotusmaterjalid - dokumentide näidised (CV, algatus- ja vastuskiri, e-kiri, motivatsioonikiri ja sooviavaldus) - HÜ12: praktiline kompleksülesanne				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Karjääriportaal www.rajaleidja.ee Tööinspeksioon www.ti.ee Ettevõtluse arendamise sihtasutus www.eas.ee www.hyppeaud.ee www.kutseharidus.ee www.cvkeskus.ee Rahandusministeerium www.fin.ee Maksu- ja tolliamet www.emta.ee K. Suppi, Ettevõtlusõpik-käsiraamat, Atlex 2013 Projekti GetSet õppematerjalid http://opilane.ametikool.ee/getset/?q=node/9 http://metshein.com/index.php/kontoritarkvara/microsoft-word-2010 http://metshein.com/index.php/kontoritarkvara/ms-excel-2010				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 1.3	3. Mooduli nimetus: KULTUURI- JA KUNSTILUGU	Mooduli maht 15 EKAP/ 390 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		300 tundi	90 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab kunsti seoseid ühiskonnaga ja ajaloolise kogemuse kajastumist kaasaegses kunstis ning rakendab kunstiloo teadmisi erialases töös				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d): Reet Truuväärt, Kaie Kesküla				
Lõimitud üldained:				
- Inglise keel 1,5 EKAP - Keel ja kirjandus 3 EKAP - Sotsiaalne (ajalugu 2 EKAP, ühiskonnaõpetus 1 EKAP)				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. orienteerub kultuuri- ja kunstiloo põhietappides kuni 20. sajandi alguseni, seostab kultuuri arengut ühiskonnas toimuvate arengutega, kasutab asjakohast sõnavara ka võõrkeeles	Õpilane lahendab erinevaid ülesandeid käsitledes ajavahemikku esiajast kuni 20. sajandi alguseni, toob välja kultuuri seoseid ühiskonna arenguga, kasutades nii kõnes kui kirjas korrektselt erinevate kultuuritegelaste nimesid ja asjakohast sõnavara ka võõrkeeles (keele võtmepädevus).	Aktiivne loeng. heuristiline loeng, Iseseisev töö: materjali kogumine erinevaid infoallikaid kasutades ja süstematiseerimine. Õppekäik Kunstiteose analüüs. Näituse arvustus, kontrolltöö. Projektitöö. Iseseisev töö. Õpimapp	1. ÕV 1.HÜ: A, I – kirjalik töö kompleksülesande põhjal: kunsti seoste kohta ühiskonna, religiooni ja kultuuriga. 2. HÜ: A, I – kirjalik töö kunstiteose analüüs 3. HÜ: I - praktiline töö juhendi alusel: õpimapi koostamine Õpilane vormistab ülesannete 1 - 2 kohta nõuetekohase õpimapi, kasutab nimeid korrektselt kirjalikult, kultuuri- ja kunstiloo alast sõnavara – ka võõrkeeles (keele võtmepädevus).	1. Kunsti seosed ühiskonna, religiooni ja kultuuriga: esi-, vana- ja keskaja kunst. Uusaeg. 2. Ajastule omased stiililemendid kujunduses: eksterjäär, interjäär, rõivastus, trükised. 3. Erialaajalugu 4. Allikakriitiline ifootsing Maht: 4.5 EKAP <i>lõimitud eesti keel 1,5 EKAP</i> <i>lõimitud inglise keel 0,5 EKAP</i> <i>lõimitud ajalugu 1 EKAP</i>	A – 90 P ja I lõimitud – 27

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
2. orienteerub 20. saj ja tänapäeva kultuuri- ja kunstiloos, seostab kultuuri arengut ühiskonnas toimuvate arengutega, kasutab asjakohast sõnavara ka võõrkeeles 3. teab erinevaid kunstistiile ja stiilile iseloomulikke võtteid ning rakendab neid oma erialases loomingulises töös, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	- lahendab erinevaid ülesandeid käsitledes ajavahemikku 20. sajandi algusest tänapäevani, toob välja kultuuri seoseid ühiskonna arenguga, kasutades nii kõnes kui kirjas korrektselt erinevate kultuuritegelaste nimesid ja asjakohast sõnavara ka võõrkeeles - lahendab erinevaid ülesandeid kasutades teadmisi kunstistiilidest ja neile iseloomulikest võtetest, põhjendades oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	Aktiivne loeng. Iseseisev töö: materjali kogumine erinevaid infoallikaid kasutades ja süstematiseerimine. Õppekäik. Kunstiteose analüüs. Näituse arvustus. Kontrolltöö. Projektitöö. Iseseisev töö. Õpimapp	2. - 3. ÕV 1.HÜ: A, I – töö ülesande põhjal: kompleksülesanne 20. – 21. sajandi kultuuriloo kohta 2. HÜ: A, I – kirjalik kunstiteose analüüs. 3. HÜ: I – praktiline töö juhendi alusel: õpimapi koostamine. Õpilane vormistab ülesannete 1 - 2 kohta nõuetekohase õpimapi, kasutab nimede korrektset kirja pilti, kultuuri- ja kunstiloo alast sõnavara – ka võõrkeeles (keele võtmepädevus).	1. 20. sajandi kunstilugu tänapäeva kunst: 20.- 21. sajandi kultuurilugu 2. Ajastukohased stiilivõtted kujunduses: graafiline disain, TV, film, mood, arhitektuur 3. Erialaajalugu Maht: 10 EKAP <i>lõimitud eesti keel 1,5 EKAP</i> <i>lõimitud inglise keel 1 EKAP</i> <i>lõimitud ajalugu 1 EKAP</i> <i>lõimitud ühiskonnaõpetus 1 EKAP</i>	A - 200 P ja I lõimitud – 60
4. omab ülevaadet Eesti rahvakunsti sümboolikast ja ornamentikast, rakendab vastavaid stiilivõtteid oma loomingulises töös	lahendab erinevaid ülesandeid, kasutades Eesti rahvakunsti sümboolikat ja ornamentikat, põhjendab tehtud valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	Aktiivne loeng, Esitus. Rühmatöö. Muuseumi/arhiivi külastus. Praktiline tööd. Iseseisev töö.	1. HÜ A, P, I – praktiline töö kompleksülesande põhjal: muster/ ornament tootel/ piiramata pinnal, näiteks tapeet, pakkepaber, kangas jne. Praktiline iseseisev töö on lõimitud “Kujutava kunsti aluste” mooduli teemadega üldkompositsioon 3 t 5. HÜ ja vektorgaafika 3 t	1. Rahvakunsti alused: rahvakunsti ülevaade, ornamentika põhialused, rahvuslike mustrite stiliseerimine, uuendamine, komponeerimine, mustrite ja ornamentide kasutamine tänapäeval, tootearenduse alused Maht: 0,5 EKAP	A – 10 P ja I lõimitud – 3
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/ MA). Sooritatud iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundid 1 - 5 õpimapist, mis sisaldab järgmisi materjale: - kogutud info õpiväljundite 1 – 4 kohta, - ülesanded õpiväljundite 1 – 4 kohta, - õpetaja koostatud jaotusmaterjalid Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist. Õppeprotsessi toetamiseks kasutatakse ka kujundavat hindamist				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kunstileksikon, Tallinn, 2000 Burke, P. Mis on kultuuriajalugu? Tallinn, 2011 Raud, R. Mis on kultuur? Sissejuhatus kultuuriteooriatesse. Tallinn, 2013 Kangilaski, J. “Üldine kunstiajalugu”, Tallinn, 1997 Kodres, K. Ilus maja, kaunis ruum: kujundusstiile Vana-Egiptusest tänapäevani, Tallinn, 2001 Vaga, V. “Üldine kunstiajalugu”, Tallinn, 2007 Honour, H., Fleming, J. World history of art, 2009 Juske, A., Kangilaski, J., Varblane, R. XX sajandi kunst, Tln., 1994 Lynton, N. Moodsa kunsti lugu, 2001				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
	Kõiv, M. Inimene, ühiskond, kultuur. I osa. Avita, 2006/ II osa 2007/ III osa 2009 Laar, M. Eesti ajalugu gümnaasiumile. Ilo, 2004 Laar, M., Vahtre, L. Lähiajaloo õpik gümnaasiumile I. Avita, 2006/ II osa Hommik, M. Kunstiteose analüüs. Veebipõhine õppematerjal: http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=6uqr#euni_repository_10895 Hommik, M. Stiiliajaloo veebipõhine õppematerjal: http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=6uqh#euni_repository_10895 http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=6uql#euni_repository_10895 Eesti Rahva Muuseumi materjalid: http://www.erm.ee/et/Teadus-ja-kogud/Kogud/Arhiiv Viires, A. Vunder, E. Eesti rahvakultuur, Tln, 2008 Kaarma, M., Sumera, M. Voolmaa, A. Eesti rahvarõivad, I-III, Tln, 1981				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA					
Sihtrühm		Põhihariduse baasil õppijale			
Õppevorm		Statsionaarne			
Moodul nr. 1.4		4. Mooduli nimetus: KUJUTAVA KUNSTI JA KUJUTAMISE ALUSED		Mooduli maht 37 EKAP/ 962 tundi	
				Õppemahu jaotus tundides	
				Auditoorne ja praktiline töö	Iseseisev töö
				tundi 740	tundi 222
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane märkab, analüüsib ning visualiseerib ümbritsevat keskkonda ja informatsiooni professionaalsel ning isikupärasel moel, rakendab ideekavandite ja kujunduslahenduste loomisel kunstilisi ja tehnilisi oskusi					
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad					
Aine(d) ja õpetaja(d): Joonestamine, Leelo Leesi Maalimine Leelo Leesi, Maria Evestus, Sander Raudsepp, Maaria Treimaa Üldkompositsioon, Leelo Leesi Värvusõpetus Maria Evestus, Maaria Treimaa Vormiõpetus ja 3d-alused Madis Vaher, Maria Evestus Kujutav geomeetria ja joonestamine Urve Pulk Kujundustarkvara algõpe Erik Riige, Oliver Maaker, Madis Vaher Vektorgraafika Oliver Maaker, Madis Vaher, Erik Riige Pikselgraafika Oliver Maaker, Madis Vaher, Erik Riige Fotograafia ja digilabor Anzelika Toll Kirjaõpetus ja tüpograafia Erik Riige, Kristjan Jansen Esitlustehnikad Erik Riige Lõimitud üldained: • Inglise keel 1,5 EKAP • Matemaatika 0,5 EKAP • Loodusained (keemia 1 EKAP, bioloogia/ anatoomia 1 EKAP) • Sotsiaalsed (kehaline kasvatus 1 EKAP)					

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. teab joonte, pindade, mahutude, vormide ja värvide organiseerimise põhimõtteid tasapinnal ja ruumis ning rakendab neid teadmisi ideekavandite loomisel ja	Õpilane joonistab lähteülesande alusel ideid, objekte ja keskkondi, arvestades perspektiivi, proportsioonide, valguse ning varjuga, kasutades erinevaid joonistamise tehnikaid, vahendeid või võtteid, esitleb ja selgitab oma töid	Aktiivne loeng. Selgitus. Joonistamine. Maalimine. Iseseisev töö:	1. ÕV; 5 ÕV 1. HÜ: A, P, I praktiline töö ülesande põhjal: geomeetriliste esemete joonistamine valguse ja varjuga, joonistuste esitlemine ja selgitamine.	1. Joonistamine: joonistusvahendid, materjaliõpetus; - objektide konstrueerimine - kera, silinder, koonus - risttahukad, ühe ja kahe punkti perspektiiv - kombineeritud kujundite konstrueerimine - vorm, viirutus, vari - objekt ja muster/ ornament	A ja P lõimitud – 70 I ja P lõimitud – 21

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
kujunduslahenduste vormistamisel, kasutab erialast sõnavara		joonistamine, töö infoallikatega, õpimapi koostamine mooduli jooksul valminud töödest. Esitlus.	2. HÜ: A, P, I ülesande põhjal: tervikliku seadeldise joonistamine, joonistuste esitlemine ja selgitamine. 3. HÜ: ülesande põhjal: anatoomiliselt õige figuuri ja portree joonistamine, joonistuste esitlemine ja selgitamine 4. HÜ: I - praktiline töö juhendi alusel: õpimapi koostamine 5. HÜ loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. Üksikuid töid ei hinnata eraldi, tundides toimub individuaalne tagasisi-destamine ehk kujundav hindamine. Teema lõpus toimub praktiliste, juhendatud ja iseseisvate tööde väljapaneku esitlus ja avalik hindamine ning arutelu aineõpetajate komisjoni poolt.	• langev vari, oma vari, langeva varju konstrueerimine perspektiivis, refleks • terviklikud seadeldised: konstrueerimine, kompositsioon, varjutamine, erinevad materjalid • figuur ja portree, tahkpea, krokii, pikaajaline figuur, figuur ruumis, multifiguraalne kompositsioon • joonistamise seos visandamise/kavandamisega Maht: 3.5 EKAP <i>lõimitud anatoomia 1 EKAP</i>	
	• maalib lähteülesande alusel ideid, objekte ja keskkondi arvestades koloriidi ja värvivahekordadega, kasutades erinevaid maalimise tehnikaid, vahendeid või võtteid, esitleb ja selgitab oma töid		1. ÕV; 5 ÕV 1. HÜ: Praktiline töö ülesande põhjal: monokromaatilise maali maalimine, maali esitlemine ja selgitamine. 2. HÜ: Praktiline töö ülesande põhjal: piiratud koloriidiga maali maalimine, maali esitlemine ja selgitamine. 3. HÜ: I - praktiline töö ülesande põhjal: õpilase valitud värvipalleti alusel erinevate seadeldiste maalimine, maalide esitlemine ja selgitamine. 4. HÜ: Praktiline töö ülesande põhjal: Interjööri ja maastiku maalimine, maalide esitlemine ja selgitamine. 5. HÜ: Praktiline töö ülesande põhjal: figuuri ja portree maalimine, maalide esitlemine ja selgitamine.	1. Maalimine: maalimise vahendid ja materjaliõpetus; • värv, valgus, vari • ruumilisuse saavutamine tasapinnal • objektide, ideede ja keskkonna kujutamine nii kattevärvidega kui digimaalina • kemikaalide kasutamine materjalides ja maalitehnika- Praktiliste tööde teemad: • Monokromaatiline (heletumedused, kompa) • Piiratud koloriidid, pigmentide segamine • Värvipalett õpilase valikul, erinevad seadeldised (roheline/punane, tume/hele võti, erinevad värvusõpetusest tuntud harmooniad) • Interjöör ja maastik • Portree ja figuur • Koopia • Iseseisvad loomingulised ülesanded Maht: 4 EKAP	A ja P lõimitud – 80 I ja P lõimitud – 24

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
			6. HÜ: A, P, I - praktiline töö ülesande põhjal: maalikoopia maalimine, maali esitlemine ja selgitamine. 7. HÜ: A, P, I - praktiline töö ülesande põhjal: isikupäraste loomingulite maalimine, maalide esitlemine ja selgitamine. 8. HÜ: A, P, I – praktiline töö ülesande alusel: kemikaalide kasutamine maalitehnikas. 9. HÜ: I – kirjalik töö juhendi alusel: etteantud kunstiteose (kunstiajalugu, kompositsioon, sümbolism, värviteooria, maalitehnika) analüüsimine. 10. HÜ: I - praktiline töö juhendi alusel: õpimapi koostamine 1 – 10 HÜ: loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, vahendeid ning meetodeid. Üksikuid töid ei hinnata eraldi, tundides toimub individuaalne tagasisi-destamine ehk kujundav hindamine. Teema lõpus toimub praktiliste, juhendatud ja iseseisvate tööde välja-paneku esitus ja avalik hindamine ning arutelu aineõpetajate komisjoni poolt.	<i>lõimitud keemia 1 EKAP</i>	

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
	lahendab tasapinnalisi ja ruumilisi ülesandeid, rakendades kompositsiooni põhimõtteid ning kasutades erinevaid materjale ja tehnikaid, esitleb ja selgitab oma töid		1. ÕV, 5 ÕV 1. HÜ: A, P, I - praktiline töö ülesande põhjal: joonkompositsioonide loomine, kompositsioonide esitlemine ja selgitamine. 2. HÜ: A, P, I - praktiline töö ülesande põhjal: pinnakompositsioonide loomine, kompositsioonide esitlemine ja selgitamine. 3. HÜ: A, p, I - praktiline töö ülesande põhjal: dünaamiliste ja staatiliste kompositsioonide loomine, kompositsioonide esitlemine ja selgitamine. 4. HÜ: A, P, I - praktiline töö ülesande põhjal: : sümmeetrilise ja asümmeetrilise kompositsiooni loomine, kompositsioonide esitlemine ja selgitamine. 5. HÜ A, P, I – praktiline töö kompleksülesande põhjal: muster/ ornament tootel/ piiramata pinnal, näiteks tapeet, pakkepaber, kangas jne. Praktiline iseseisev töö on lõimitud “Kultuuri ja kunstilugu” ja “Kujutava kunsti aluste” moodulite teemaga rahvakunst 3 t 1. HÜ ja vektorgaafika 3 t 7. HÜ: praktiline töö ülesande põhjal: ruumilise kompositsiooni loomine, kompositsioonide esitlemine ja selgitamine. 8. HÜ: I - iseseisev praktiline töö juhendi alusel: õpimapi koostamine 1 - 8. HÜ: loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid	1. Üldkompositsioon: erinevad materjalid ja tehnikad. teoreetiliste teadmiste rakendamine praktilises töös, kompositsiooni mõiste. Kuldlõige ja selle kasutamine. Paigutusskeemid ja abi joonestikud. Praktiliste tööde teemad: - Joonkompositsioon - Pinnakompositsioon - Dünaamika, staatika - Rütm, (a)sümmeetria, negatiivne pind, harmoonia, kontrast - Ruumiline kompositsioon Maht: 4 EKAP	A ja P lõimitud – 80 I ja P lõimitud – 24

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
			Üksikuid töid ei hinnata eraldi, tundides toimub individuaalne tagasisi-destamine ehk kujundav hindamine. Teema lõpus toimub praktiliste, juhendatud ja iseseisvate tööde välja-paneku esitlus ja avalik hindamine ning arutelu aineõpetajate komisjoni poolt. Esitlus.		
	kasutab ülesande alusel erinevaid värvisüsteeme ja -harmooniaid, analüüsib värvuse muutumist lähtuvalt taustsüsteemist		1. ÕV; 5 ÕV 1. HÜ: A, P, I – praktiline töö kompleksülesande põhjal: esitab värviringi, hele ja tumestatud värvitabeli ja värvikompositsioonid. 2. HÜ: A, P, I – praktiline töö kompleksülesande põhjal, kunstiteose värvianalüüs. 3. HÜ: I – praktiline töö juhendi alusel: õpimapi koostamine 1.- 3. HÜ loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. Üksikuid töid ei hinnata eraldi, tundides toimub individuaalne tagasisi-destamine ehk kujundav hindamine. Teema lõpus toimub praktiliste, juhendatud ja iseseisvate tööde välja-paneku esitlus ja avalik hindamine ning arutelu aineõpetajate komisjoni poolt. Esitluses kasutab erialst sõnavar eesti ja inglise keeles.	1. Värvusõpetus: värvuste süstematiseerimine, värvuste olemus, seos valguse ja keskkonnaga; arvutiekraan ning värvuste erisused ja seaduspärasused tehnilistes seadmetes, värvisüsteemid, -mudelid ja –ruumid värvide harmoneerimisvõtted ja kasutamine, värviring, teoste värvianalüüs (ajaloost ja tänapäevast) Maht: 2 EKAP <i>lõimitud inglise 0,21 EKAP</i>	A ja P lõimitud – 40 I ja P lõimitud – 12
2. teab ideede, objektide ja keskkondade kujutamise erinevaid võtteid, tarkvara ja vahendeid ning raken-	modelleerib ülesande põhjal tõepäraste proportsioonidega ja abstraktseid kolmemõõtmelisi objekte, kasutades erinevaid materjale ja tehnikaid	Aktiivne loeng. Selgitus. Töö infoallikatega Joonestamine. Modelleerimine. 3 D printimine.	2. ÕV HÜ: I - praktiline töö kompleksülesande põhjal – modelleerib kolmemõõtmelisi objekte ja esitab nõuete kohase tööjoonise kavandatud	1. Vormiõpetus ja 3d-alused: vormi modelleerimine, abstraheerimine, stiliseerimine, vormiharmoonia, erinevate materjalide kasutamine, 3D alused, 3D-printimine Maht: 4 EKAP <i>lõimitud inglise 0,21 EKAP</i>	A ja P lõimitud – 80 I ja P lõimitud – 24

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
dab neid teadmisi oma erialases töös, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles		Õpimapi koostamine mooduli jooksul valminud töödest. Iseseisev praktiline töö. Esitlus.	eseme kohta. Teostab objektid erinevates tehnikates ja materjalides. 2. HÜ: I – praktiline töö juhendi alusel: õpimapi koostamine 1. – 2. HÜ loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. Üksikuid töid ei hinnata eraldi, tundides toimub individuaalne tagasisi-destamine ehk kujundav hindamine. Teema lõpus toimub praktiliste, juhendatud ja iseseisvate tööde välja-paneku esitlus ja avalik hindamine ning arutelu aineõpetajate komisjoni poolt. Esitluses kasutab erialst sõnavar eesti ja inglise keeles.		
	kujutab ülesande alusel kolmemõõtmelist ruumi tasapinnal, rakendades projektsioonilise joonestamise ja perspektiiviõpetuse põhimõtteid, kasutab jooniste valmistamisel erinevaid kujutamismisvõtteid	Aktiivne loeng. Joonestamine Iseseisev praktiline töö. Esitlus.	2. ÕV HÜ: A, P, I - praktiline töö sülesande põhjal: joonestab kolmemõõtmelisi objekte ja esitab nõuetekohase joonise. 2. HÜ: I – praktiline töö juhendi alusel: õpimapi koostamine 1. – 2. HÜ loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. Üksikuid töid ei hinnata eraldi, tundides toimub individuaalne tagasisi-destamine ehk kujundav hindamine. Teema lõpus toimub praktiliste, juhendatud ja iseseisvate tööde välja-paneku esitlus ja avalik hindamine ning arutelu aineõpetajate komisjoni poolt. Esitluses kasutab erialst sõnavar eesti ja inglise keeles.	Kujutav geomeetria ja joonestamine: mõõtkava, joonte liigid, joonte vormistamise nõuded, kirjanurk. - perspektiiv - kolmemõõtmeliste objektide kujutamine tasapinnal, erinevad projektsioonitehnikad - kujutamismeetodid joonestamises - joonise vormistamine - kujutamismisvõtted, vaated, lõiked, ristlõiked - joonise tüübid (eskiis, detailjoonis, koostejoonis). Maht: 4 EKAP <i>lõimitud matemaatika 0,5 EKAP</i>	A ja P lõimitud – 20 I ja P lõimitud – 6

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
		Iseseisev praktiline töö.	2. HÜ: A, P, I – praktiline töö juhendi alusel: elektroonilise õpimapi koostamine 1. – 2. HÜ loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. Üksikuid töid ei hinnata eraldi, tundi-des toimub individuaalne tagasisi-destamine ehk kujundav hindamine. Teema lõpus toimub praktiliste, juhendatud ja iseseisvate tööde välja-paneku esitlus ja avalik hindamine ning arutelu aineõpetajate komisjoni poolt. Esitluses kasutab erialst sõnavar eesti ja inglise keeles.	resolutsioon. Fotofailide töötlemine, RGB, CMYK, fototöötlus, pildipanga loomine. Maht: 3,5 EKAP AP <i>lõimitud inglise 0,21 EKAP</i>	
3. omab ülevaadet kirja ajaloost, -liikidest ja -stiilidest, rakendab erinevaid tüpograafilisi võtteid oma erialases töös, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	- selgitab ülesande alusel kirja põhirühmade, -tüüpide ja -stiilide iseloomu, erinevusi ja kasutusloogikat, klassifitseerib kirjatüüpe põhirühmadesse, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles - loob lähteülesande alusel erinevate kujunduste tekstiosa, kasutades kirja loetavalt ja eesmärgipäraselt, esitleb ja selgitab tehtud tööd	Näidetega vahelduv loeng. Praktiline töö. Õpimapp. Iseseisev töö. Praktiline töö	3. ÕV; 5 ÕV 1. HÜ: A, P, I – praktiline ülesanne juhendi alusel: kirja konstrueerimine. 2. HÜ: A, P, I – praktiline kompleksülesanne juhendi põhjal: tekstikompositsioon digitaalsel ja füüsilisel kandjal. 2. HÜ: I – praktiline töö juhendi alusel: õpimapi koostamine 1. – 2. HÜ: loob juhendi alusel ergonoomilise keskkonna ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid. Üksikuid töid ei hinnata eraldi, tundi-des toimub individuaalne tagasisi-destamine ehk kujundav hindamine. Teema lõpus toimub praktiliste, juhendatud ja iseseisvate tööde välja-paneku esitlus ja avalik hindamine ning arutelu aineõpetajate komisjoni poolt.	1. Kirjaõpetus ja tüpograafia: kirja ajalugu ja tüpograafia areng, kirja klassifikatsioon, kirja anatoomia, tüpograafia mõõtühikud, kirjatähe optika ja teksti loetavus, kirja konstrueerimine, tekstikompositsioon digitaalsel ja füüsilistel kandjatel, kirjatüüpide kasutamise põhimõtted. Maht: 3,5 EKAP AP <i>lõimitud inglise 0,21 EKAP</i>	A ja P lõimitud – 70 I ja P lõimitud – 21

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
			Esitluses kasutab erialst sõnavar eesti ja inglise keeles.		
4. teab tööde esitlemise võimalusi, põhimõtteid, vorme ja lahendusi ning rakendab neid teadmisi oma erialases töös	koostab ja esitleb oma töödest väljapaneku, selgitades tehtud valikuid ja tööprotsessi	Aktiivne loeng. Näitlikustamine.	4. ÕV 1. HÜ: A, P, I – praktiline töö ülesande põhjal: tööde vormistamise ja väljapanek. Hindamine toimub kujundava hindamise kaudu 1.ÕV – 3.ÕV hinelist ülesannetega. Portfoolio hinnatakse eristavalt komisjoniga avalikul arutelul enne lõpetamist.	1. Esitlustehnikad: töö viimistlemine ja vormistamine, digitaalsed esitlusvahendid ja –keskkonnad, tööde esitlemine ruumis, digitaalse portfoolio koostamise alused, vahendid ja keskkonnad. <i>lõimitud inglise 0,21 EKAP</i>	A ja P lõimitud – 30 I ja P lõimitud – 9
5. teab ergonoomilise keskkonna loomise vajadust ja kasutab erinevaid tervist säästvaid töövõtteid, -vahendeid ning meetodeid oma erialases töös	näitab ette ülesande alusel tervist säästvaid töövõtteid ja harjutusi, selgitab nende kasutamise vajalikkust ja ergonoomilise keskkonna loomise võimalusi	Aktiivne loeng. Näitlikustamine	Hinnatakse 1.ÕV – 4.ÕV hinelist ülesannetega.	- tervist säästev töökorraldus ja –võtted - kehalised harjutused arvutitöö tegijale Maht: 1 EKAP Lõimitud kehaline kasvatus	Lõimitud ÕV 1. – 4 teemadega. A ja P lõimitud – 20 I ja P lõimitud – 6
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse eristavalt. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud ülesannetest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 5. 50% mooduli hindest moodustab kõikide mooduli teemade (ainete) hinnete kaalutud keskmine protsessihinne. Teine 50% hindest tuleb mooduli lõpus esitatavast kunstiainete portfooliost või kunstiprojektist/näitusest, mida hindab ja tagasidestab avalikul hindamisel erinevatest üldkunstiõpetajatest kokkupandud komisjon – tulemi hinne. Mooduli lõpphindeks arvutatakse liidetud osapoolte aritmeetiline keskmine. Hindamismeetod: Õppeprotsessi ajal toimub individuaalne ja rühmasisene kujundav hindamine. Teema lõppedes (semestri lõpus) toimub teema lõpphindamine ainekomisjoni poolt (eristav). Arvestuse saamise eelduseks on praktiliste tööde olemasolu ja 75% tundidest osavõtt. Hindamisülesanded: mooduli erinevates ainetes sooritatakse kokkulepitud ajakava ja konkreetse ülesandepüstisega hulk praktilisi harjutusi ja ülesandeid nii juhendamisel kui iseseisvalt. Tööde ja harjutustega kaetakse ära ja võetakse läbi kõik alateemad. Tööde ja harjutuste hulk ning raskusaste varieerub õppegrupiti, sõltudes antud grupi tasemest ja võimekusest. Üksikuid töid ei hinnata eristavalt. Tundides antakse pidevat rühmasisest või individuaalset tagasisidet. Teema (aine) lõpphindamiseks moodustatakse tehtud töödest väljapanek, mis vormistatakse vastavalt nõuetele. Kogu väljapanekut ja selles sisalduvaid töid hinnatakse eristavalt, ühe hindegga, ainekomisjoni poolt avalikul hindamisel, andes õpilastele kohe tagasisidet ja soovitusi. Hinnatakse tööde ja kogu väljapaneku: - kunstilist kvaliteeti - tehnilist kvaliteeti - ülesandepüstisest kinnipidamist				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)			
	- tööde õigeaegset sooritust - õpilase individuaalset arengut <table><tr><td>Hinne 3 Tööd on sooritatud vastavalt lähteülesandele, kuid on rahuldava või nõrga kunstilise või tehnilise kvaliteediga, poolikud või vähesed läbitöötamisastmega. Vormistus ja/või väljapanek on eba-korrektne. Õpilase arengus ei ole toimunud soovitud edasimine- kut.</td><td>Hinne 4 Tööd on õigeaegselt esitatud. Suurem osa töödest on rahuldava või hea kunstilise ja tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapa- nek on korrektsed. Õpilase arengus on märgata edasiminekut.</td><td>Hinne 5 Suurem osa töödest on hea või väga hea kunstilise ja/või tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapanek on kor- rektsed. Õpilane on tõstnud enda pädevust antud tee- mal.</td></tr></table>					Hinne 3 Tööd on sooritatud vastavalt lähteülesandele, kuid on rahuldava või nõrga kunstilise või tehnilise kvaliteediga, poolikud või vähesed läbitöötamisastmega. Vormistus ja/või väljapanek on eba-korrektne. Õpilase arengus ei ole toimunud soovitud edasimine- kut.	Hinne 4 Tööd on õigeaegselt esitatud. Suurem osa töödest on rahuldava või hea kunstilise ja tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapa- nek on korrektsed. Õpilase arengus on märgata edasiminekut.	Hinne 5 Suurem osa töödest on hea või väga hea kunstilise ja/või tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapanek on kor- rektsed. Õpilane on tõstnud enda pädevust antud tee- mal.
Hinne 3 Tööd on sooritatud vastavalt lähteülesandele, kuid on rahuldava või nõrga kunstilise või tehnilise kvaliteediga, poolikud või vähesed läbitöötamisastmega. Vormistus ja/või väljapanek on eba-korrektne. Õpilase arengus ei ole toimunud soovitud edasimine- kut.	Hinne 4 Tööd on õigeaegselt esitatud. Suurem osa töödest on rahuldava või hea kunstilise ja tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapa- nek on korrektsed. Õpilase arengus on märgata edasiminekut.	Hinne 5 Suurem osa töödest on hea või väga hea kunstilise ja/või tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapanek on kor- rektsed. Õpilane on tõstnud enda pädevust antud tee- mal.						
Kasutatav õppekirjandus /õp- pmaterjal	Tartu Kunstikooli üldkunstiainetes veebipõhised õppematerjalid: https://moodle.hitsa.ee/course/index.php?categoryid=359 Kingsepp, A. Joonistamise veebipõhised õppematerjalid: http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=87hm#euni_repository_10895 http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=87hl#euni_repository_10895 Rudanovski, A. Vormiõpetuse veebipõhine õppematerjal: http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=885r#euni_repository_10895 Kisand, K., Nõmmela Semjonov, J., Proosa, H. Arvutigraafika veebipõhised õppematerjalid: http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=7r17#euni_repository_10895 http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=85ot#euni_repository_10895 http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=83aa#euni_repository_10895 http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=87z8#euni_repository_10895 http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=87z7#euni_repository_10895 Hollis, R. Graafiline disain: ülevaatlik ajalugu, Tallinn, 2007 Sakk, I., Aa kuni Zz. Tüüpograafia ülevaatlik ajalugu, Tallinn, 2012 Kreis, K. Tüüpograafia veebipõhine õppematerjal: http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=75si#euni_repository_10895 Uudevald, H. Kujutava geomeetria veebipõhine õppematerjal: http://art.tartu.ee/~illi/kunstigeomeetria/sisu.htm Leiten, S. Tehnilise joonestamise veebipõhine õppematerjal: http://www.e-oep.ee/repositoorium/otsing?@=7qpg#euni_repository_10895 Freeman, M. Fotograafi pilk, Tallinn, 2011 Mc Leod, S. Järeldõttlus: must-valge, Tallinn, 2009 McLeod, S. Järeldõttlus: värviline, Tallinn, 2009 Simon, D. Digital Photography Bible, Indianapolis, 2004 Dabner, D. Calvert, S. Casey, A. Graafilise disaini kool, OÜ Kirjastuskeskus, 2010 http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Liina/RGB_001_232_270x216_TRYKIETTEVALMISTUS_TPT.pdf							

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijale			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 1.5	5. Mooduli nimetus: KUJUNDUSE IDEE LOOMINE JA KAVAN-DAMINE	Mooduli maht 8 EKAP/ 208 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		160 tundi	48 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane kogub ja analüüsib lähteülesandest tulenevat informatsiooni, loob ja visualiseerib sünteesi alusel ideekavandid ning vormistab need kujunduskavandiks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d): Merit Karise, Maila Juns-Veldre, Oliver Maaker, Erik Riige				
Lõimitud üldained:				
- Inglise keel 1 EKAP - Eesti keel 1 EKAP				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides audi-toorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. kogub, analüüsib ja süs-tematiseerib lähteüle-sandest tulenevat infor-matsiooni, loob, arendab ja tutvustab selle alusel oma ideid, kasutab eria-last sõnavara ka võõrkee-les	Õpilane analüüsib lähteülesandes sisalduvat informatsiooni, koostab selle põhjal andmekogu analüüsides sihtgruppi, olemasolevaid lahendusi ja konkurentsiolukorda, kasutab erinevaid infoallikaid ja erialast sõ-navara ka võõrkeeles	Aktiivne loeng. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Praktiline töö. Meeskonnatöö. Projektöpe. Esitus. Arutelu Õpimapp.	1. – 4.ÕV 1. HÜ: A, P, I - erialaprojektid – meeskonnatöö kompleksülesande põhjal: inspiratsiooni kaardi loomine selle alusel idee visualiseerimine, vi-sandi alusel kujunduskavandi loo-mine, idee, visandite ja kavandite esitlemine. Iseseisev meeskonnatöö on lõimi-tud “Kujundamise tööprotssi” ja “Stiliseerimine” moodulite teema-dega juuksuritöö alused, jumes-tuskunsti alused, rõivaste ja ak-sessuaaride konstrueerimine, imago kujundus, fotogeaafia sti-listile, kliendi nõustamine, fil-mistislistika ja ülesehitus, õmble-mise alused. 2. HÜ: I – praktiline töö juhendi alu-sel: õpimapi koostamine	1. Kujundusprotsess/ visuaalne kommunikat-sioon: visuaalse kommunikatsiooni alused, mees-konnatöö põhimõtted, kujunduse eesmärgi sõnas-tamine, sihtrühma määratlemine, reklaaminduses rakendatavate põhimõtetega arvestamine, infoot-sing, kujunduse loomiseks vajaliku materjali ana-lüüs, süstematiseerimine, inspiratsioonikaardi koostamine, ideede esitlemine. Maht: 4 EKAP <i>lõimitud eesti keel 0,4</i> <i>lõimitud inglise keel 0,4</i>	A ja P lõimitud – 80 P ja I lõimitud – 24
2. visualiseerib või modellee-rib lähteülesande alusel ideekavandid, esitleb neid meeskonnale või koos-tööpartnerile, selgitades tehtud valikuid ja küsides vajadusel tagasisidet	- loob ja visandab kogutud andmete põhjal ideid, selgitab ideeni jõudmise mõttekäiku - koostab ideekavandi, lähtudes kogutud informatsiooni analüüsist, kujunduse eesmärgist, oma kogemustest ja isikupärast - esitleb ideekavandit meeskonnale, valides sobivad väljendusvahendid, põhjendab kujundusvalikuid ning küsib tagasisidet, selgitab tagasiside küsimise vajadust			1. Kujundusprotsess/ idee visualiseerimine: idee-kavandite visualiseerimine paberil ja digitaalselt, ideekavandi esitlemine, ideekavandi täiendamine vastavalt saadud tagasisidele Maht: 2 EKAP <i>lõimitud eesti keel 0,3</i> <i>lõimitud inglise keel 0,3</i>	A ja P lõimitud – 40 P ja I lõimitud – 12

3. valmistab ideekavandite alusel kujunduskavandi, kasutades selleks sobivaid kunstilisi ja tehnilisi väljendusvahendeid, arvestab kujunduskvaliteedi ja autoriõiguse nõuetega	loob ideekavandite alusel kujunduskavandi, kasutades sobivaid kunstilisi ja tehnilisi väljendusvahendeid ning töömeetodeid arvestab kujunduskvaliteedi ja autoriõiguse nõuetega				
4. kontrollib idee- ja kujunduskavandi vastavust lähteülesandele ja kujunduskvaliteedi nõuetele ning sobivust sihtrühmale	esitleb kujunduskavandit, analüüsib meeskonnaga selle vastavust lähteülesandele, kujunduskvaliteedi nõuetele ning sobivust sihtrühmale, arendab kavandit vastavalt analüüsi tulemustele, selgitab tehtud valikuid				
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/MA). Mooduli läbimise tingimuseks on 75% osalemine auditoorses töös. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud kujundusprojektide ühe osana või üksikute ülesannete kaudu, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 4. Arvestuse saamise aluseks on nõuetekohane õpimapp moodulis läbitud projektide kavandite ja ülesannetega. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Bachmann, T. Reklaamipsühholoogia, Tln, 2009 Priimägi, L. Reklaamikunst, Tln, 1998 Heller, S., Landers, R. Infographics Designers' Sketchbooks, 2014 Karise, M. Reklaam kui sotsiokultuuriline kommunikatsioon, õpiobjektid: https://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/14221/index.html?sequence=48 https://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/14239/index.html Moyer, D. Visual Thinking Course: https://www.youtube.com/watch?v=yrP1Q_LNqis Making a TED-Ed Lesson: Visualizing complex ideas: http://ed.ted.com/lessons/making-a-ted-ed-lesson-visualizing-complex-ideas				

1. **Kujundusprotsess/ kujunduskavandi loomine:** ideekavandi põhjal kujunduskavandi loomine, tehnilised valikud, kujunduskvaliteedi ja autoriõiguse põhimõtetega arvestamine, kujunduskavandi analüüs ja testimine, kujunduskavandi täiendamine vastavalt saadud tagasisidele.
Maht: 2 EKAP
lõimitud eesti keel 0,3
lõimitud inglise keel 0,3

A – 40
I ja P lõimitud – 12

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 1.6	6. Mooduli nimetus: KUJUNDAMISE TÖÖPROTSESS	Mooduli maht 6 EKAP/ tundi 156		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne ja praktiline töö	Iseseisev töö	
		120 tundi	36 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane osaleb meeskonnatöös, analüüsib ja kavandab lähteülesande alusel tööprotsessi ning kooskõlastab selle meeskonna ja koostööpartneritega.				
.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d): Erik Riige, Merit Karise, Oliver Maaker Lõimitud üldained: - Eesti keel 2 EKAP - Matemaatika 0,5 EKAP				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. analüüsib lähteülesannet ja selle alusel sõnastab töö eesmärgi, püstitab kujundusülesande ja määrab kujunduskvaliteedi 2. kavandab ja kooskõlastab koostööpartneritega tööprotsessi, ajakava ja eelarve, lähtudes kujundusülesandest ja -kvaliteedist 3. kooskõlastab tellija ja meeskonnaga idee- ja kujunduskavandi ning kujunduslahenduse, koostab tellimuse ja spetsifikatsiooni	Õpilane - sõnastab lähteülesande alusel töö eesmärgi ja kujundusülesande taasesitatavas vormis ning selgitab selle tegevuse vajalikkust - planeerib lähteülesande alusel töö- ja lahenduskäigu, koostab ja kooskõlastab tellimused, eelarve, tegevus- ja ajakava ning arve, vormistab need elektrooniliselt ning selgitab selle tegevuse vajalikkust - selgitab töö tähtaegadest, lähteülesandest ja kokkulepetest kinipidamise ning autorijärelevalve olulisust	Aktiivne loeng. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Iseseisev praktiline töö. Rühmatöö. Projektöpe. Esitlus. Arutelu Õpimapp.	1. – 6.ÕV 1. HÜ: A, P, I - erialaprojektid – meeskonnatöö kompleksülesande põhjal: Lähteülesande analüüsimine ja kaardistamine, kujundusprojekti planeerimine ja haldus. Kirjeldab oma panust meeskonna töös. Esitleb projekti meeskonnale ja kliendile. Koostab kaaskirjad ja annab töö kliendile. Iseseisev meeskonnatöö on lõimitud “Kujunduse idee loomine ja kavandamine” ja “Stiliseerimine” moodulite teemadega juuksuritöö alused, jumestuskunsti alused, rõivaste ja aksessuaaride konst-	1. Lähteülesande analüüs ja kaardistamine: Tööprotsess - lähteülesande analüüs ja vajadusel täpsustamine - olemasolevate võimaluste ja ressursside kaardistamine - kujundusülesande püstitamine (kandja, koht, kanal, sõnum, atmosfäär, stiil) 2. Kujundusprojekti planeerimine ja haldus - tegevus- ja ajakava koostamine - eelarve koostamine - tellimuste ja arvete koostamine 3. Suhtlemise, asjaajamise ja klienditeeninduse alused - kliendisuhetus - elektrooniline suhtlus - erinevad rollid meeskonnas, suhtlemine, vastutus - konfliktide lahendamine	A ja P lõimitud – 120 P ja P lõimitud – 36

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
õigeaegselt kokkulepitud viisil					
4. osaleb meeskonnatöös erinevates rollides ja kaasab koostööpartnerid kujunduslahenduse teostamisse vastavalt kokkulepitule	kirjeldab enda rolli ja panust meeskonnatöös, koostööpartnerite kaasamise vajalikkust ning tulemuslikkust			kaaskirjade koostamine	
5. annab teostatud töö üle kooskõlastatud tellimuses kokku lepitud vormis ning vajadusel viib läbi autorijärelevalvet	- koostab lähteülesande alusel esitluse oma töödest või tööprotsessist, kasutades sobivaid esitlusvahendeid ja väljendusviisi - koostab ülesande alusel tellimustööle kaaskirja korrektses eesti- ja võõrkeeles, vormistab elektrooniliselt ning selgitab kaaskirja vajadust ja edastamise võimalusi.			4. Tööprotsessi dokumenteerimine ja arhiveerimine: dokumendihaldus, tööprotsessi jäädvustamine, digitaalsed kandjad, pilveteenused, analoogkandjate digitaliseerimine Maht: 6 EKAP <i>lõimitud eesti keel 2 EKAP</i> <i>lõimitud matemaatika 0,5 EKAP</i>	
6. dokumenteerib ja arhiveerib oma tööprotsessi kõik osad süsteemselt vastavalt kokkulepitud reeglitele	dokumenteerib ja arhiveerib ülesande alusel vastavalt kokkulepitud reeglitele tööprotsessi, kujundustöid ning dokumente, selgitab oma tegevust ja selle vajalikkust				
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/MA). Mooduli läbimise tingimuseks on 75% osalemine auditoorses töös. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 5. Arvestuse saamise aluseks on nõuetekohane õpimapp moodulis läbitud teemade käsitlemise ja analüüsiga, ettevõtlusalase projekti meeskondliku tööprotsessi esitlusega. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kisand, K., Kreis, K., Nõmmela Semjonov, J., Susi, K. Kujundamise aluste e-kursus: http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=7ifz#euni_repository_10895				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr.1. 7	7. Mooduli nimetus: PRAKTIKA	Mooduli maht 24 EKAP / 624 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		tundi	tundi	
Mooduli eesmärk: praktikaga taotletakse, et õpilane planeerib lähteülesande alusel oma tööd loomemajanduse valdkonna ettevõttes, rakendab omandatud erialaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid töökeskkonnas, täidab tööülesandeid, arvestades kujundusvaldkonna head tava ja kujunduskvaliteedi nõuetega				
Nõuded mooduli alustamiseks: Läbitud moodul sissejuhatus erialaõpingutesse.				
Aine(d) ja õpetaja(d): Lõimitud üldained: Esti keel 1 EKAP				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides audi-toorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: 1. laneerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded praktikajuhendi alusel 2. utvub praktikaettevõtte töökorraldusega ning läbib töökojal tööohutuslase juhendamise 3. öötab juhendamisel praktikaettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi, ohutuid ja efektiivseid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid	Õpilane: - oostab praktikajuhendi alusel praktikale asumiseks vajalikud dokumendid, vajadusel kasutab praktikajuhendaja abi - oostöös praktika ettevõttepoolse juhendajaga seab praktika eesmärgi ja praktika ülesanded ning sõnastab need korrektselt praktikandi individuaalsesse praktikakavasse - utvub loomemajanduse valdkonna ettevõtete tööga kohapeal, koostab ülevaate ja esitleb seda - irjeldab praktika aruandes kogemuse põhjal praktikaettevõtte töökorraldust ning selgitab oma tööga seotud tööohutuslaste nõuete täitmise vajalikkust	Külastused erinevatesse valdkonna ettevõtetesse, arutelu, kirjalik ülevaade.	Mitteeristav. HÜ: osalemine õppekäikudel ja nende teemakohane analüüs õpimapis Arvestuse saamiseks on vajalik vähemalt 75% osavõtt ja ülevaate esitus.	Loomemajandusvaldkonna ettevõtetega tutvumine 0.5 EKAP aldkonna, eriala, töö- ja praktikakohtadega tutvumine	A, P - 10 I - 3
		Praktiline töö, iseseisev töö.	Mitteeristav. HÜ: maalimine. Arvestuse saamiseks on vajalik esitada praktika käigus tehtud tööd.	Maalipraktika 1 EKAP ldkunstialaste oskuste arendamine, seotud mooduliga “Kujutava kunsti ja kujundamise alused”.	A, P - 20 I - 6
		Õppereis, muuseumide ja näituste külastamine. Iseseisev töö, arutelu, vaatlus, esitus.	Mitteeristav. HÜ: osalemine kultuurisündmustel ja nende teemakohane analüüs õpimapis	Kultuurilooline ja erialane vaatluspraktika 2 EKAP ultuurialase silmaringi laiendamine, seotud mooduliga “Kultuuri- ja kunstilugu”.	A, P - 40 I - 12

4. äidab praktikajuhendi alusel praktikapäevikut 5. rendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust 6. raktika lõppedes koostab praktika aruande ja esitleb koolis	• äidab kujundusülesandeid vastavalt spetsialiseerumisele • isualiseerib ideid, objekte ja keskkondi, arendades ja kinnistades erialast kujutamisoskust • innistab ja laiendab kultuuri- ja kunstialaseid teadmisi koostab ülevaate ja esitleb seda • orrastab enne ja peale tööd oma töökoha, vajalikud materjalid ja töövahendid, töötab tervist säästvalt, järgides ergonoomika nõudeid • nalüüsib juhendajaga tööetapi lõppedes oma tegevust ja panust meeskonnatöösse, seostab saadud kogemust seniste teadmiste, oskuste ja hoiakutega ning kajastab seda eneseanalüüsis • eab sisse praktikapäeviku ja fikseerib praktika käigus tehtavad tööalased ülesanded ning täidab praktikapäevikut vastavalt praktikajuhendile • õnastab igal praktikapäeval päevikusse konkreetse ülesande täitmisel saadud õpikogemuse • astutab meeskonna liikmena oma töö kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib tööalases tegevuses kujundusvaldkonna head tava • oostab ja esitleb juhendi alusel praktikaaaruande, andes hinnangu enda tööle ja täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab aruande elektrooniliselt korrektses eesti keeles		Arvestuse saamiseks on esitatud nõutud kultuurisündmuste kokkuvõtted ja erialaste teoste väljapanek.	• rialase silmaringi laiendamine, seotud mooduliga “Liikuva graafika loomine”.	
		Praktiline töö, meeskonnatöö, iseseisev töö, seminar, enesehindamine, kaaslane hindamine.	Mitteeristav. HÜ: Iseseisva meeskonna liikmena osalemine ühes erialases projektis. Arvestuse saamise eelduseks on projektis osalemine ja praktika lõpus projekti tulemuste analüüs.	Ettevõtluspraktika 6,5 EKAP • he erialase projekti läbi viimine iseseisva meeskonnana.	A, P - 130 I - 39
		Praktiline töö.	Mitteeristav. Arvestuse saamise aluseks on praktikadokumendid, mis kinnitavad töökohal õppimist ning võimaldavad õppija eneseanalüüsi + esitlus praktikatöödest.	Ettevõttepraktika 14 EKAP <i>lõimitud eesti keel 1 EKAP</i> • raktika planeerimine, praktikakohtadega tutvumine, tööohutus. • ujudustööde kavandamine ja teostamine usaldatud tööloõigu piires. • nda ja keskkonna säästmine, töö meeskonnaliikmena. • raktika dokumenteerimine ja eneseanalüüs, aruande koostamine ning esitlemine korrektses eesti keeles.	A, P - 280 I - 84
		Iseseisev töö. Esitlus.		• raktika aruande kokkuvõte ja esitlus: Praktikale kokkuvõtva hinnangu andmine, kokkuvõttev eneseanalüüs. Aruande vormistamine ja köitmine. Aruande esitlemine ehk praktika kaitsmine.	
Praktika	Praktika on 624 akadeemilist tundi				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist. Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud iseseisvatest töödest: • Esitatud individuaalne praktikakava ja praktikapäevik • Esitatud praktika aruanne, sh eneseanalüüsi sisaldav kokkuvõte • Praktikaaruande suuline esitlus
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	Kuressaare Ametikooli õppekorralduse eeskiri Praktika-alased näidisdokumendid ja juhendmaterjalid http://www.innove.ee/et/kutseharidus/kutsehariduse-rok/praktika

II. SPETSIALISEERUMINE

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA					
Sihtrühm	Keskhariduse baasil õppijaile				
Õppevorm	Statsionaarne				
Moodul nr 2.1	8. Mooduli nimetus: KUJUNDUSGRAAFIKA LOOMINE	Mooduli maht 50 EKAP/ 1300 tundi			
		Õppemahu jaotus tundides			
		Auditoorne töö		Iseseisev töö	
		1000 tundi		960 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane loob kujunduselementidest eesmärgipärase graafilise kujunduse, arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega.					
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad					
Aine(d) ja õpetaja(d): Maila Juns-Veldre, Madis Vaher, Anzelika Toll , Oliver Maaker, Kristjan Jansen, Erik Riige - Keel ja Kirjandus 2,5 EKAP - Inglise keel 2,5 EKAP - Loodusained (keemia 1 EKAP, bioloogia/ anatoomia 2 EKAP) - Sotsiaalsained (inimgeograafia 1 EKAP) - Kunstiained (muusika/ kunst 1 EKAP) - Matemaatika 1 EKAP - Kehaline kasvatus 1 EKAP					

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. omab ülevaadet kujundusgraafiku töö iseloomust, töökeskkonna eripärast ning vajalike töövahendite, tehnoloogiate, seadmete ja tarkvara kasutusvõimalustest ning ergonoomilistest ja ohutustest töövõtetest, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	• selgitab lähteülesande alusel kujundusgraafiku töö iseloomu, kujundusvaldkonna head tava, kasutatavaid töövahendeid, tehnoloogiaid, tarkvara ja töökeskkonna eripära, toob näiteid • töötab, kasutades ergonoomilisi ja efektiivseid töövõtteid	Aktiivne loeng. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Iseseisev praktiline töö.	1. ÕV 1. HÜ – lähteülesande alusel: selgitab stilisti töö iseloomu ja kujundusvaldkonna head tava. Teemat Materjali- ja tööriistaõpetus rakendatakse ja hinnatakse 2 – 5 õpiväljundi saavutamiseks.	1. Kujundusgraafiku töö tutvustamine: töö iseloom, töö- ja praktikakohad, 2. Materjali- ja tööriista õpetus: töövahendid, tehnoloogia, tarkvara. Kujundusgraafiku põhilised töövahendid ja materjalid. Kujundus- ja reklaamivaldkonnas teostuseks kasutatavate materjalide liigid, omadused ja kasutusvõimalused, saadavus, hinnastus, valiku põhimõtted (paberid, kile-, kleebis-, plast-, klaas-, metall- ja mater. Materjalide valik ja arvestus kujundusprojekti. Koostöö tellija, tarnija ja tootjaga. Välirek-	A ja P – lõimitud – 20 I ja P lõimitud – 6

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
				laamkujunduse loomine, materjalide valik ja kuuluarvestus, tootmisjooniste ja pinnalaotuste ettevalmistamine. 1 – 2 teema 1 EKAP Kutsehaigused ja nende ennetamine: (töötervishoid ja tööohutus) Kehalised harjutused. 1 EKAP	A ja P – lõimitud 20 I ja P lõimitud - 6
2. valib ja loob lähteülesande alusel erinevaid kujunduse elemente, arvestades sihtgrupi ja meediumi eripäraga, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, tarkvara ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara ka võõrkeeles 3. planeerib tööprotsessi, kavandab ja loob kujunduse, kasutades kujunduselemente, lähtub kujunduskvaliteedi nõuetest, informatsiooni selge loetavuse ja mõistetavuse ning autoriõiguse põhimõtetest 4. valmistab lähteülesande alusel kujunduse ette teostamiseks, tootmiseks või avaldamiseks, modifitseerides kujundust vastavalt formaadile ja meediumile, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles 5. valmistab lähteülesande alusel digitaalsed originaalid, edastab need koostööpartneritele, korrastab, transpordib ja arhiveerib failid	- valib, loob ja töötleb lähteülesande alusel kujunduse formaadi ja vormi, selgitab oma valikuid - loob lähteülesande alusel kujunduse kirja- ja tüpograafilise osa kujunduse eesmärgist, tehnilistest nõuetest ja meediumi eripärast lähtudes, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles - loob lähteülesande alusel kujunduse vektor- ja pikselgraafilise osa lähtudes kujunduslikest ja tehnilistest nõuetest, kasutades vektor- ja pikselgraafika tarkvara, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles - loob ja töötleb lähteülesande alusel kujunduse fotograafilise osa, pildistades ise või valides sobiva fotomaterjali teiste autorite loomingust, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles - loob ja valib lähteülesande alusel kujundusse sobiva illustratiivse osa, kasutades enda või teiste autorite loomingut, selgitab oma valikuid - loob juhiste ja algandmete alusel kujunduse infograafilise osa, lähtudes informatsiooni selge loetavuse ja arusaadavuse põhimõtetest, selgitab oma valikuid - loob lähteülesande alusel lihtsa animatsiooni, arvestades meediumi eripäraga, selgitab oma valikuid - kavandab ja loob lähteülesande alusel kujunduselemente kasutades ühtse kujunduslahenduse, esitleb seda koostööpartneritele, selgitab oma valikuid	Aktiivne loeng. Iseseisev töö. erinevate infoallikatega. Praktiline töö. Projektõpe. Meeskonnatöö. Ilukirja praktilised harjutused. Esitus. Vaatus. Analüüs. Harjutus. Õppekäik. Juhendamine grupis. Individaalne juhendamine. Praktilised harjutused pabermaterjalide omaduste tundmaõppimiseks. Praktilised harjutused trükiettevalmistuse teadmiste kinnistamiseks. Praktilised harjutused küljendamise teadmiste kinnistamiseks. Õppefilmid. Portfoolio	2. - ÕV Õpiväljundid 2 - 3 on lõimitud erialase spetsialiseerumise mooduli kõigisse alateemadesse. Erialaste teemaülesannete teostamisel rakendatakse moodulite Kultuuri- ja kunstilugu, Kujutava kunsti ja kujundamise alused, Kujunduse idee loomine ja kavandamine, Kujundamise tööprotsessi alused läbimisel omandatud teadmisi ja oskusi. Graafilise disaini ajloo teadmisi rakendatakse 2 – 5 õpiväljundite saavutamiseks. 2.- 5. ÕV 2. HÜ: Praktiline ja iseseisev töö lähteülesande alusel: kirja kasutamine kujunduse osana. Valmis tööde vormistamine, esitlemine ja arhiveerimine 3. HÜ: Praktiline ja iseseisev töö lähteülesande põhjal. Veebikujunduse projekt: Lähteülesande püstitamine, ülesehituse ja kujunduse analüüs, täpsustamine tehniliste võimaluste alusel. Projekti teostamise tegevus- ja ajakava koostamine, tööviisi valik. Kujunduse eesmärgistamine, kujundusvalikud. Üksikelementide (sh piltide, teksti, graafika, värvuste) loomine, analüüs ja tervikuks. Lihtsa ülesehitusega tervikkujun-	1. Graafilise disaini ajalugu Tähtsamad graafilise disaini koolkonnad ja stiilid; Tehniline progress ja selle seosed arengutega graafilises disainis, Stiilide ja ajastute tunnused, kontekst, tähendusväli, muutused ajas. Valdkonnas olulised disainerid ja nende looming, disainiloomingu analüüs. Graafilise info komponendid ja stilistika. Infograafika ajalugu. Antakse ettekujutus 20. sajandi kujundusgraafikas toimunust. Kunstistiilide vaheldumine, vormitunnused ja nendevahelisi seosed. Märkikeel ja ikoonid. Mootühikud. Teemad avamiseks tehakse praktilisi töid. 2 EKAP <i>Lõimitud: eesti keel 0,5 EKAP</i> <i>inglise Keel 0,5 EKAP</i> 2. Kalligraafia: Erinevad kalligraafiamaterjalid. Kriidi-, markeri-, pintsli- ja sulekiri. Eksperimentaaltehnikad. Ilukirja praktilised harjutused, kirja kasutamine kujunduse osana. Valmis tööde vormistamine, esitlemine ja arhiveerimine. 2 EKAP 3. Veebigraafika: Veebilehe ülesehituse põhimõtted, nende rakendamine kujunduses. Veebikujunduse elementide loomiseks kohase tarkvara, töövahendite ja -võtete õpe, veebikujunduse elementide loomine. Kohanduv veebikujundus: veebikujunduse elementide ja koodi eritüübilistele seadmetele kohandamise põhimõtted, paindliku võrgustiku loomine ja üksikelementide kohandamine selle alusel, meedia päringud, ekraaniresolutsioonide kohandamine. 3 EKAP <i>Lõimitud: inglise keel 0,5 EKAP</i>	A ja P lõimitud 980 I ja P lõimitud 954

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
	- valmistab lähteülesande alusel kujunduse ette teostamiseks, tootmiseks või avaldamiseks, modifitseerides kujundust vastavalt trüki- ja digitaalmee- dia standarditele - valmistab lähteülesande alusel korrektsed digitaalsed originaalid, kontrollides visuaalselt ja digitaalselt nende vastavust kujundusliku ja tehnilise kvaliteedi nõuetele ning korrigeerib neid vajadusel, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles - edastab digitaalsed originaalid koostööpartnerele vastavalt lähteülesandes kokkulepitud tingimustele - korrastab ja archiveerib failid ning lähtematerjalid		duse loomine ja kohandamine eritüübilisele seadmele. Analüüs Arhiveerimine. Teema Digimaal oskused lõimitakse erinevatesse erialaprojektidesse (veebikujundamise-, animatsiooni projekt või illustratsioon) ja hinnatakse nende hindeliste ülesannete kaudu. 4. HÜ: Praktiline ja iseseisev töö lähteülesande põhjal: pildistamiskuste süvendamine. Eritüübiliste tootefotode pildistamine, töötlemine, archiveerimine. 5. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksülesande põhjal: nõuetekohase väljundfaili valmistamine illustatsioonist. Valmis tööde vormistamine, esitlemine, analüüs ja archiveerimine. 6. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksülesande põhjal: graafika projekt. Illustratsiooni loomine ja teostamine/ (trükkimine mõnes klassikalises lame-, sügav- või kõrgtrükitehnikas. Kavandamine, kujunduse loomine ja korrigeerimine. Trükiettevalmistus failis ja/või materjalil, trükivormi(de) valmistamine. Trükkimine. Valmis töö, järeltöötlus, vormistamine, esitlemine ja analüüs. 7. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksülesande põhjal: animatsiooni projekt. Animatsioontarkvara rakenduslik õpe, üksikelementide loomine (kasutades sh pilti, teksti, graafikat, vär- vusi), Osaelementide kombineerimine tervikuks, vaheanalüü-	Digimaal: Maalitehniliste oskuste süvendamine tarkvara ja lisaseadmete abil. Kompositsiooni loomine, kujutatava pildiruumi, osade kooskõla saavutamine. Värvivahekordade kujutamine, ühtse ja tervikliku koloriidi leidmine. Kujutamisstiili valik - maali tehnilise või stiililise kontseptsiooni primaarsus, dekoratiivsus ja üldistus, abstraktne kompositsioon, struktuur ja faktuur, detail ja aktsent, perspektiiv ja vaatepunkt. Tööde vormistamine, esitlemine ja archiveerimine. 2 EKAP <i>Lõimitud: kunst 0,5 EKAP</i> 4. Tootefoto ja pilditöötlus: Digitaalse protsessi kavandamine ülesande eesmärgist lähtuvalt /kompositsioon, taust, valgustus, järeltöötlusvajadus. Järeltöötlusvalmidus, failide optimeerimine vastavalt väljundparameetritele. Pilditöötluse automatiseerimine. Koostöö fotograafi ja kujundaja vahel. 2 EKAP 5. Illustratsioon: Illustratsiooni liigid ja eesmärk. Erinevad tehnikad ja vahendid illustratsiooni loomisel. Bordüür, ornament, kollaaž, muster. Karika- tuur, groteskne joonistus. Pinna ja joone loov kasutamine illustreerimisel. Illustratsiooni ja teksti kombineerimine. Koomiks. Eritüübiliste illustratsioonide digitaliseerimine ja töötlus arvutiprogrammis. 2 EKAP <i>Lõimitud: kirjandus 0,5 EKAP</i> Graafika: Graafika liigid, ülevaade eksperimentaalsete tehnikate võimalustest. Materjaliõpetus. Trükiettevalmistus ja trükitehniline tööprotsess. Graafika vormistamine. 2 EKAP <i>Lõimitud: keemia/ värvid, lahusid 0,5 EKAP</i> 6. Animatsioon: animatsiooni olemus, ülesehitus, põhimõtted. Ülevaade tehnikatest ja stiilidest. Ülevaade tarkvaradest. Visuaali ühendamise helitaustaga: visuaal- ja helikomposit-	

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
			sid ja korrigeerimine.). Lähteülesande püstitamine, ülesehituse ja kujunduse analüüs, täpsustamine tehniliste võimaluste alusel. Projekti teostamise tegevus- ja ajakava koostamine, tööviisi valik. Kujunduse eesmärgistamine, kujundusvalikud. Üksikelementide (sh piltide, teksti, graafika, värvuste) loomine, analüüs ja tervikuks kombineerimine. Töö vormistamine, esitlemine, analüüs ja arhiveerimine. Teema Erialane eneseväljendus teadmised ja oskused rakenduvad teemades Väiketrukise kujundamine, Ajakiri, Küljendamine, Välirklaam ja Illustreerimine. Hindamine toimub nende teemade hindelisete ülesannete kaudu. Teema Trükiettevalmistus teadmised ja oskused rakenduvad teemades Väiketrukise kujundamine, Ajakiri, Küljendamine, Pakend ja Välirklaam. Hindamine toimub nende teemade hindelisete ülesannete kaudu. Teema Küljendamine teadmised ja oskused rakenduvad teemas Ajakiri. Hindamine toimub selle teema kompleksülesande kaudu. 8. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksülesande põhjal: väiketrukise projekt. Lähteülesande püstitamine, kujunduse eesmärgi ja ülesehituse analüüs, täpsustamine tehniliste võimaluste alusel. Projekti teostamise tegevus- ja ajakava koostamine, tööviisi valik. Kujunduse eesmärgista-	siooni analüüs, töötamine rütmide ja meloodiaga. Valmis tööde vormistamine, esitlemine ja arhiveerimine. 2 EKAP <i>Lõimitud: muusika 0,5</i> 7. Erialane eneseväljendus: Erialaga seonduva sõnavara rikastamine ja selle asjakohane kasutamine, Loovkirjutamise harjutused. Tekstiloome, eesmärgistatus ja toimetamine. Sõnakasutus, tekstide ülesehitus, kirjalik ja suuline suhtlus, suhtlus meediakanalite kaudu. Keel ja stiil. Erialaste tekstide analüüs ja koostamine (juhendid, viited, kirjeldused, saatetekstid, kaaskirjad jms). Kunsti- ja disainitööde ja -tekstide analüüsimine. 1 EKAP <i>Lõimitud: eesti keel 0,5 EKAP</i> <i>inglise keel 0,5 EKAP</i> 8. Tükiettevalmistus: levinumad trükiliigid, trükiliigi tuvastamine trükitullemuse alusel. Piksel- ja vektorgraafikale esitatavad nõudmised trükkimisel. Failiformaadid ja nende omadused. Ettevalmistus jõrelootluseks. Värvus ja värv trükiettevalmses: RGB, Lab, CMYK, Pantone. Trükiliigist ja -materjalidest lähtuvad nõuded kujundusele ja trükiettevalmistusele, neljavärviprotsess, ofset- ja siiditrükk. Värvihaldus, värviprofiili loomine ja rakendamine. Trükifailide e digitaalsete originaalide loomine. PDF kontroll: preflight vaba- ja professionaalse tarkvaraga. Tööprotsessi haldamine ja läbitegemine praktilise projekti näitel. 2 EKAP 9. Küljendamine: küljendustarkvara süvitud õpe, pluginid, kiirkäsud, versioonide ühilduvus. Ajakirjandusväljaande osad, erialased mõisted ja terminid nii eesti kui inglise keeles. Formaat ja võrgustik. Tüpograafia valik ja töö tekstielementidega. Stiilid. Tabelid. Sisukord, sektsioo-	

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
			mine, kujundusvalikud. Kavandamine. Üksikelementide (sh piltide, teksti, graafika, värvuste) loomine, analüüs ja tervikuks kombineerimine. Töö vormistamine failide ja maketina, esitlemine, analüüsja arhiveerimine. 9. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksülesande põhjal: ajakirja projekt. Lähteülesande püstamine, ülesehtuse ja kujunduse analüüs, täpsustamine tehniliste võimaluste alusel. Projekti teostamise tegevus- ja ajakava koostamine, tööviisi valik. Kujunduse kavandamine ja kinnitamine, arendamine koostöös meeskonnaliikmetega. Üksikelementide (sh piltide, teksti, graafika, värvuste) loomine, analüüs ja tervikuks kombineerimine. Töö vormistamine, esitlemine ja arhiveerimine. 10. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksülesande põhjal: pakendi projekt. Lähteülesande püstamine, ülesehtuse ja kujunduse analüüs, täpsustamine tehniliste võimaluste alusel. Projekti teostamise tegevus- ja ajakava koostamine, tööviisi valik. Kujunduse kavandamine ja kinnitamine, arendamine koostöös meeskonnaliikmetega. Üksikelementide (sh piltide, teksti, graafika, värvuste) loomine, analüüs ja tervikuks kombineerimine. Töö vormistamine, esitlemine ja arhiveerimine. 11. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksülesande põhjal: stiiliraamtu pro-	nid, viited. Kujunduse haldamine RGB- ja CMYK/Pantone töövoo kontekstis. Kujunduse ja selle osa publitseerimine. Lähteülesande analüüs ja täpsustamine. Tööprotsessi tegevus- ja ajakava määratlemine. Kavandamine, kujunduse eesmärgistamine ja loomine, osaelementide töötlus. Kujunduse analüüs, toimetamine ja kontroll. Digitaalse originaali loomine. Maketi valmistamine. Valmis töö vormistamine, formaatimine, edastamine, arhiveerimine. 3 EKAP <i>Lõimitud: inglise keel 0,5 EKAP</i> 10. Väiketrukise kujundamine: plakat, voldik, flaiier, visittkaart, kalender jne. 3 EKAP <i>Lõimitud: eesti keel 0,5</i> 11. Ajakiri: kujundamine, küljendamine, järeltöötlus/koitmisviisid, formaati lõikamine 4 EKAP <i>Lõimitud: eesti keel 0,5 EKAP</i> <i>Inglise keel 0,5 EKAP</i> <i>Inimgeograafia 0,5 EKAP</i> 12. Pakend: pakendi liigid. Pakendi funktsionaalsed, tehnilised ja kujunduslikud nõuded, materjali eripäraga arvestamine kujunduse loomisel. Eritüübiliste pakendite analüüs. 4 EKAP <i>Lõimitud: keemia/ matrajaliõpetus – paber, papp, plastik jne. 0,5 EKAP</i> <i>Lõimitud: matemaatika 0,5 EKAP</i> 13. Firmagraafika: Töötamine briifiga, alginfo väljaselgitamine, lähteülesande täpsustamine. Veebipõhise erialase töövahenduskeskonna kasutamine, kujundusega töökonkursil osalemine. Terviklik lähenemine ja firmastiili kontseptsiooni vormistamine stiiliraamatu näol. Logo ja logotüübi graafilised põhimõtted, kasutamine erinevas kontekstis (mustvalge ja erivärviline trükk, erinevatel taustadel ja pindadel jne). Logo põhivärvid, kirjatüüpide kasutamine, visiitkaartide, siltide, blanketide jpm kujundused vastavalt vajadusele. 3 EKAP	

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
			jekt. Lähteülesande püstamine, ülesehtuse ja kujunduse analüüs, täpsustamine tehniliste võimaluste alusel. Projekti teostamise tegevus- ja ajakava koostamine, tööviisi valik. Kujunduse kavandamine ja kinnitamine, arendamine koostöös meeskonnaliikmetega. Üksikelementide (sh piltide, teksti, graafika, värvuste) loomine, analüüs ja tervikuks kombinimine. Töö vormistamine, esitlemine ja arhiveerimine. 12. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksülesande põhjal: infograafika projet. Lähteülesande püstamine, ülesehtuse ja kujunduse analüüs, täpsustamine tehniliste võimaluste alusel. Projekti teostamise tegevus- ja ajakava koostamine, tööviisi valik. Kujunduse kavandamine ja kinnitamine, arendamine koostöös meeskonnaliikmetega. Üksikelementide (sh piltide, teksti, graafika, värvuste) loomine, analüüs ja tervikuks kombinimine. Töö vormistamine, esitlemine ja arhiveerimine. 13. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksülesande põhjal: välireklaami projet. Lähteülesande püstamine, ülesehtuse ja kujunduse analüüs, täpsustamine tehniliste võimaluste alusel. Projekti teostamise tegevus- ja ajakava koostamine, tööviisi valik. Kujunduse kavandamine ja kinnitamine, arendamine koostöös meeskonnaliikmetega. Üksikelementide (sh pil-	14. Infograafika: infograafika rakendusviisid ja eesmärk. Graafilise info komponendid ja stilistika. Märgikeel ja ikoonid. Mootühikud. Andmete tüübid, grupeerimine ja joondamine. Graafikute tüübid ja nende kasutamine. Tabelid. Skeemid. Info esitamine visuaalse võrdlusena. Jooniste pealkirjastamine ja täiendinfo lisamine. Tüpopograafilised valikud. Suunav infograafika, selle sobitamine keskkonda. Info kujundamine. Formaadi ja tehnikate eesmärgipärane kasutamine infoedastuseks. Visuaalse terviklikkuse saavutamine infograafikas kujunduslike vahenditega. piktograafia märgisüsteemide ajalugu ja areng. Stiliseerimise algtõed. Piktogrammide stiilid. Stiliseeritud kujutise (piktogrammi) konstrueerimine ja arendamine märgi kasutuseesmäärke ja -keskkonda arvestades. Sõna kujutamise märgi kaudu. Graafika tasapinnal ja selle transformatsioon mahulisel vormil ning ruumis. Suuremootmeline graafika. Vaatluskaugus, loetavus. Veebigraafika, ikoonide ja nuppude stilistika ja tehniline teostus. Liikumisjuhised. Tekstide ja ruumi vahetkord. Topograafiliste kaartide kujundus. 4 EKAP <i>Lõimitud: inglise keel 0,5 EKAP</i> <i>matemaatika 0,5 EKAP</i> <i>inimgeograafia 0,5 EKAP</i> 15. Välireklaam: välireklaami nõuded ja olemus. Tasapinnaline ja ruumiline/ 3D reklaam. Reklaam sõidukil. 3 EKAP 16. Ristmeedia: ristmeedia alused ja mõisted. Printmeedia, interaktiivne ja liikuvmeedia. 2 EKAP 17. Erialane portfoolio: portfooli koostamise põhimõtted: Portfoolio erinevad vormid, struktuur, sisu ja vormi loomine, ajakava, kirjelduste koostamine, enesehindamine, portfoolio loominguline kujundamine, pildimaterjali valik, vormistamine. Portfoolio alusmaterjalid: alusmaterjalide kogumine ja süstematiseerimine, valikute tegemine ja ajalise plaani	

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
			tide, teksti, graa-fika, värvuste) loomine, analüüs ja tervikuks kombineerimine. Töö vormistamine, esitlemine ja arhiveerimine. 14. HÜ: praktiline ja I - töö kompleksü-lesande põhjal: ristmeedia projekt. Projekti eesmärgile ja kasutamisloloogiale orienteeritud kujundusprojekt, mille väljund on kommuniqueeritav erinevate meedialiidide kaudu. Lähteülesande analüüs ja täpsustamine. Tööprotsessi tegevus- ja ajakava määratlemine. Kavandamine, kujunduse loomine ja korrigeerimine. Kujundusfailide analüüs ja kontroll. Töö vormistamine, formaatimine erinevate meedialiikude nõuete kohaselt. Failide edastamine, projekti arhiveerimine. Valmis töö esitlemine ja analüüs. 5. HÜ: praktiline ja I – juhendi alusel: Kavandab, kujundab digitaalse portfoli. Esitleb portfoliot suuliselt, digitaalset ja elektroonilist meedia väljendusvahendit kasutades	koostamine, fotode tegemine, loominguline kujundamine ja vajaliku info valik, vormistamine elektrooniliselt. Erinevad veebi keskkonnad. Portfoolio kujundamine: kujundus- ja fototöötlusprogrammid. Õpimapi esitlemine: digitaalse ja elektroonilise meedia väljendusvahendite kasutamine, suuline väljendus esitlemisel. 2 EKAP <i>Lõimitud eesti keel 0,5 EKAP</i> <i>Inglise keel 0,5 EKAP</i>	
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	50% mooduli hindest moodustab kõikide mooduli teemade (ainete) hinnete kaalutud keskmine protsessihinne. Teine 50% hindest tuleb mooduli lõpus esitatavast kunstiainete portfoliost või kunstiprojektist/näitusest, mida hindab ja tagasidestab avalikul hindamisel erinevatest üldkunstiõpetajatest kokkupanud komisjon – tulemi hinne. Mooduli lõppindeks arvutatakse liidetud osapoolte aritmeetiline keskmine. Hindamismeetod: Õppeprotsessi ajal toimub individuaalne ja rühmasisene kujundav hindamine.				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)			
	Teema lõppedes (semestri lõpus) toimub teema lõpphindamine ainekomisjoni poolt (eristav). Arvestuse saamise eelduseks on praktiliste tööde olemasolu ja 75% tundidest osavõtt. Hindamisülesanded: mooduli erinevates ainetes sooritatakse kokkulepitud ajakava ja konkreetse ülesandepüstitusega hulk praktilisi harjutusi ja ülesandeid nii juhendamisel kui iseseisvalt. Tööde ja harjutustega kaetakse ära ja võetakse läbi kõik alateemad. Tööde ja harjutuste hulk ning raskusaste varieerub õppegrupiti, sõltudes antud grupi tasemest ja võimekusest. Üksikuid töid ei hinnata eristavalt. Tundides antakse pidevat rühmasisest või individuaalset tagasisidet. Teema (aine) lõpphindamiseks moodustatakse tehtud töödest väljapanek, mis vormistatakse vastavalt nõuetele. Kogu väljapanekut ja selles sisalduvaid töid hinnatakse eristavalt, ühe hindegga, ainekomisjoni poolt avalikul hindamisel, andes õpilastele koheselt ka tagasisidet ja soovitusi. Hinnatakse tööde ja kogu väljapaneku: • kunstilist kvaliteeti • tehnilist kvaliteeti • ülesandepüstitusest kinnipidamist • tööde õigeaegset sooritust • õpilase individuaalset arengut							
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<table><tr><td> Hinne 3 Tööd on sooritatud vastavalt lähteülesandele, kuid on rahuldava või nõrga kujundusliku või tehnilise kvaliteediga, poolikud või vähesese läbitöötamisastmega. Vormistus ja/või väljapanek on ebakorrektne. Õpilase arengus ei ole toimunud soovitud edasiminekut. </td><td> Hinne 4 Tööd on õigeaegselt esitatud. Suurem osa töödest on rahuldava või hea kujundusliku ja tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapanek on korrektsed. Õpilase arengus on märgata edasiminekut. </td><td> Hinne 5 Suurem osa töödest on hea või väga hea kujundusliku ja tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapanek on tõstnud enda pädevust antud teemal. </td></tr></table>					Hinne 3 Tööd on sooritatud vastavalt lähteülesandele, kuid on rahuldava või nõrga kujundusliku või tehnilise kvaliteediga, poolikud või vähesese läbitöötamisastmega. Vormistus ja/või väljapanek on ebakorrektne. Õpilase arengus ei ole toimunud soovitud edasiminekut.	Hinne 4 Tööd on õigeaegselt esitatud. Suurem osa töödest on rahuldava või hea kujundusliku ja tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapanek on korrektsed. Õpilase arengus on märgata edasiminekut.	Hinne 5 Suurem osa töödest on hea või väga hea kujundusliku ja tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapanek on tõstnud enda pädevust antud teemal.
Hinne 3 Tööd on sooritatud vastavalt lähteülesandele, kuid on rahuldava või nõrga kujundusliku või tehnilise kvaliteediga, poolikud või vähesese läbitöötamisastmega. Vormistus ja/või väljapanek on ebakorrektne. Õpilase arengus ei ole toimunud soovitud edasiminekut.	Hinne 4 Tööd on õigeaegselt esitatud. Suurem osa töödest on rahuldava või hea kujundusliku ja tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapanek on korrektsed. Õpilase arengus on märgata edasiminekut.	Hinne 5 Suurem osa töödest on hea või väga hea kujundusliku ja tehnilise kvaliteediga. Vormistus ja väljapanek on tõstnud enda pädevust antud teemal.						

III. ÜLDÕPINGUTE MOODULID

9. Eesti keel ja kirjandus

Mooduli nr.	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad				
14	Eesti keel ja kirjandus	6	Anne Rand; Maiju Zuping				
Nõuded mooduli alustamiseks	On omandatud põhiharidusele vastavad kompetentsid						
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult. Seos gümnaasiumi riikliku õppekava eesti keele ja kirjanduse valdkonna õppeainetega: eesti keel ja kirjandus						
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb kõikide hindamisülesannete täitmisel (arvestatud) tasemel ja õpimapi alusel. Õpimapp sisaldab erinevate teemade/tööoperatsioonide töölehti, kirjeldusi, iseseisvaid töid ja arvamust kogetu kohta. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.						
Mooduli tundide maht	Kokku 156 tundi sh: Auditoorne töö 120 tundi (teoreetilised loengud + praktiline tegevus) Iseseisev töö 36 tundi						
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid						
1. väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses 2. arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal 3. koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates 4. loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid 5. väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga 6. tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega	1. kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile 2. koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid 3. leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides 4. koostab etteantud faktide põhjal lihtsama tabeli või diagrammi 5. kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut 6. põhjendab oma lugemiseelistusi ja -kogemusi 7. tutvustab loetud kirjandusteose autorit, kirjeldab tegevusaega ja -kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi 8. avaldab ja põhjendab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate 9. arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust 10. selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid						
Teema	Alateemad	A	I	e-	Prt	P	Õppemeetodid
1. KEEL SUHTLUS- JA TUNNETUS-VAHENDINA	- Suulise ja kirjaliku suhtluse ja teksti erinevused. - Kirjakeel ja kõnekeel, murdekeel ja släng. - Keelekontaktid: saksa, vene, inglise ja soome keele mõju eesti keelele. - Keeleline etikett, sh virtuaalkeskkonnas. - Oskuskeele erinevused.	20	6				- Rollimängud sobiva keelekasutuse leidmiseks ja keelelise etiketi kasutamiseks, uudissõnade kasutamine (sobib kõigi alateemadega). - Praktiline harjutus — sobivate keelenormide kasutamine, õigekirja tundmine. - Mõistekaart — keelekasutus erinevates sotsiaalsetes ja vanuserühmades. - Ajurünnak — eesti keele kontaktid erinevate keeltega. - Loeng – keeleline etikett, erinevad keele stiilid. - Slängiteksti (murdeteksti) ümbersõnastamine kirjakeelde. - Volikogu istung (kõne etteantud teemal). - Vigaste tekstide parandamine (tarbeteksti sõnavara ja keelekasutuse parandamine / sooritatud harjutustes vigade parandamine ja analüüs). - Õpimapi koostamine vastavalt alateemadele (släng, keelekasutus erinevates suhtlusolukordades, oskuskeele kasutamine, eneseanalüüs...).
2. SÕNAVARA	- Sõnavara rikastamise võimalused. - Keele kujundlikkus ja loov keelekasutus - Ilukirjandusliku teksti	20	6				- Praktiline harjutus: sõnavara tundmine (liitsõnad, tuletised, võõrsõnad ...). - Teatmeteoste kasutamine, sh veebikeskkonnas: sõnade tähenduste leidmine ja õigekirja otsimine, uudissõnade leidmine ja nende kasutamine. - Loovushariutused (slängisõnavara tundmine, kaasaegne muinasjutt, kirjalik ja suuline alias).

	eripära. - Lihtsamad tarbetekstid. - Õigekirjaoskuse parandamine ja kinnistamine						- Rollis kirjutamine: kirjutatakse mõne tegelase keele- või sõnavarakasutusest (pankur, ärimees, talunik, tegelane kirjandusest) - Kirjandusliku teksti keeleline võrdlus: leiab kirjandusteose keelekasutuse eripära, stiilierinevusi ja -eksimusi (saab kasutada Venni diagrammi). - Vigaste tekstide parandamine (tarbeteksti sõnavara ja keelekasutuse parandamine / sooritatud harjutustes vigade parandamine ja analüüs). - Erialane rakendus (seostab õpitut erialaga).
	Esimese ja teise teema hindamine	Öpiväljundid: I teemal 1 - 4; II teemal 1 – 5 Hindamiskriteeriumid: - koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid - kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut - kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile - leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides - avaldab ja põhjendab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate - arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust - Nimetab sõnavara rikastamise võimalusi, toob sobivaid näiteid. - Eristab erinevaid tekste - selgitab ja kasutab teksti analüüsimiseks tarvilikke põhimõisteid					
	sh hindekriteeriumid	Kirjaliku teksti (arutleva teksti, tarbeteksti/retsensiooni/referaadi, kirjandi) koostamine: „5“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab analüüsiv, isikupärane ja loov lähenemine töö vormistamisele. Töö on kirjutatud stiili-, õigekirja-, sõnavormi-, sidumis- jm õigekeelsusvigadeta. „4“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab korrektne, sobiv ja hea keelekasutus; töö sisu on huvitav ja veenev, sõnavara või väljendusviis on ea kohta rikas. Võib esineda 0 – 8 ortograafiaviga, üksikud ebatäpsused tekstis. „3“ – Töö on õpiväljundi hindamiskriteeriumitele üldjoontes rahuldavalt koostatud, piisavalt argumenteeritud, sõnastus sidus ja teksti ülesehitus loogiline. Lubatud on 8 – 15 ortograafiaviga. „2“ – Töö ei vasta õpiväljundite saavutamise lävendile. Töö ülesehitus on ebaloogiline, tekst ei ole sidus, sõnastus on algeline ja raskesti mõistetav, tekst ei ole arutlev, on jutustavat laadi. Ortograafiavigu 16 või enam. Töö ei vasta teemale. Õpimapi hindamise aluseks on koostamisjuhend. Õpimapi hinne pannakse mooduli lõppedes, mis ongi mooduli kokkuvõtvaks hindeks.					
	sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb õpimappi koondatud arvestuslike tööde koondhindena. Kõik eristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A (arvestatud). Iga hinnatava töö juures hinnatakse õigekirjaoskust.					
	Esimese ja teise teema hindamismeetodid	Iseseisvalt koostatud ja esitatud loovülesanded : erinevate tekstide koostamine vastavalt juhendile – eristav hindamine Kontrolltöö : keelenormide tundmine: kirjavahemärgistamine, kokku- ja lahkukirjutamise küsimused, sõnavara, erisuguse eesmärgiga tekstide koostamine – eristav hindamine					
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
3. MEEDIA JA MÕJUTAMINE	- Meedia mõiste, olemus, liigid, tunnused - Erinevate meediatekstide koostamine - Infoallikate kriitiline hindamine ja oma infoallikate põhjendamine, info usaldusväärsus - Sotsiaalmeedia	28	8				- Mõistekaart: meediateksti liigid ja tunnused - Koostab ja vormistab erinevaid meediatekste (uudis, intervjuu, retsensioon, artikkel, reklaam) vastavalt juhendile, järgides õigekirja reegleid - Rollimäng - Rühmatöö: erialase ajalehe koostamine ja esitus - Reklaamteksti analüüs - Reklaamklippide võrdlemine - Etteantud meediatekstist usaldusväärsete faktide leidmine, teksti kriitiline analüüs, väidete tõestamine ja vastuväidete esitamine - Tänavaküsitluse/intervjuu koostamine etteantud teemal

4. FUNKTSIO- NAALNE LUGEMINE JA KIRJUTAMINE	• Teksti ülesehitus ja selle sidusus. • Lõigu ülesanne. • Tüüpilised stiilivead. • Teabeotsing. • Seotud ja sidumata tekstid (nimesti- kud, tabelid, graafikud..). • Arutleva teksti kirjutamine alusteksti põhjal. • Oma teksti toimetamine ja pealkirjas- tamine • Kokkuvõtte ja referaadi kirjutamine. • Mudelkirjutamine (erinevad tarbe- tekstid)	20	9				• Juhendmaterjali lugemine, refereerimine ja kokkuvõtte kirjutamine. • Lünkteksti täitmine tabelite, diagrammide abil, tabeli ja diagrammi koostamine etteantud faktide põhjal. • Mõistekaart – kasutab alusteksti, pealkirja. • Alusteksti põhjal kirjutamine ja oma kirjutatud teksti pealkirjastamine. • Teksti struktuuri tajumine, teksti lõikude järjestamine. • Praktiline harjutus: oma kirjutatud teksti toimetamine ja stiilivigade parandamine. • Mudelkirjutamine, tarbetekstide koostamine – avaldus, CV, kaaskiri, motivatsioonikiri. • Tänavaküsitlus (teema etteantud), selle põhjal graafikute, tabelite koostamine, täitmine... • Mudelkirjutamine, tarbetekstide koostamine avaldus, CV, kaaskiri, motivatsioonikiri. • Arvutis koostatud enesekontrolli testide sooritamine. • Praktiline harjutus: oma kirjutatud teksti toimetamine ja stiilivigade parandamine • Praktika aruande kirjutamine
Kolmanda ja neljanda teema hindamine		Õpiväljundid: IV teemal 1 – 5; V teemal 1 – 6 Hindamiskriteeriumid: • koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid • kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut • avaldab ja põhjendab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate • leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides • koostab etteantud faktide põhjal tabeli või diagrammi • arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust • kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile					
sh hindekriteeriumid		Kirjaliku teksti (CV, avaldus, motivatsioonikiri, mõistekaart, praktiline harjutus) loetakse arvestatuks, kui töö on koostatud ja vormistatud vastavalt etteantud juhendile, järgides kirjutamisel õigekirja. Töö loetakse mitteamvestatuks, kui töö ei vasta etteantud juhendile ja esineb õigekirjavigu. Rühmatööna koostatud ja esitatud erialane ajaleht loetakse arvestatuks, kui esitatud tööga on õpiväljundite lävend saavutatud ja õppija on eesmärgi saavutamiseks kasutanud erinevaid tehnoloogilisi vahendeid ning meeskonnaliikmena olnud salliv ja koostööaldis					
Kolmanda ja neljanda teema kokkuvõtva hinde kujunemine		Kokkuvõttev hinne kujuneb õpimappi koondatud arvestuslike tööde koondhindena. Kõik mitteamvestavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud.					
Kolmanda ja neljanda teema hindamismeetodid		• Rühmatööna koostatud ja esitatud erialane ajaleht (töötõimiskoolutus, uudis, intervjuu, reklaam, jms...) Lõpptulemuse saavutamiseks rakendatakse enese- ja kaaslaste hindamist – mitteamvestav hindamine • Mõistekaardi koostamine - mitteamvestav hindamine • Praktilised harjutused teabeotsinguks, meediatekstide ülesehituse, lõikude järjestamiseks – kujundav hindamine (mitteamvestav) • CV, avaldus, motivatsioonikiri mitteamvestav hindamine					
Teema	Alateemad	A	I	e-	Prt	P	Õppemeetodid
5. ILUKIRJANDUS KUI KUNST	• Ilukirjanduse põhiliigid ja alaliigid • Kirjandusvoolud, tunnused, esinda- jad, tähtsamad teosed • Kirjandusteose autor: koht, aeg, tra- ditsioonid, loomingu eripära • Kirjandusteose peategelane ja kõr- valtegelased • Teose lugu ehk alustekst, selle tõl- gendamine ajastust lähtuvalt	32	9				• Ajurünnak, loeng, esitlus: kirjanduse olemus, põhiliigid, kirjandusvoolud, ajatelg • Rühmatöö: kirjandusvoolud, nende tunnused, teosed ja autorid (plakat, stendiesitlus jm) • Ilukirjandusteksti lugemine ja analüüs: etteantud küsimustele vastamine ja oma arvamuse esitamine tekstinäidete põhjal • Rollis kirjutamine (rollimängud): enda samastamine mõne tegelaskujuga, temast lähtuv teose analüüs. / Kirjandusteostest katkendite lavastamine, jälgides ajastut • Mõistekaart: lühema proosateksti analüüs. • Õppekäik kultuuriloolisse paika, teatrietenduse külastus, filmi vaatamine

Viienda teema hindamine	Õpiväljundid: 1 – 6 Hindamiskriteeriumid: - koostab ja vormistab teksti vastavalt juhendile, järgides kirjutamisel õigekirjareegleid - kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut - avaldab ja põhjendab oma arvamust, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate - kasutab erinevatest infoallikatest saadud teavet enda loodud tekstides ja igapäevaelus, põhjendab infoallika valikut - leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides - koostab etteantud faktide põhjal tabeli või diagrammi - arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, toob sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust
Sh hindekriteeriumid	Ettekande (kõne, esitluse, sõnavõtu) koostamine: „5“ – ettekanne on vormistatud korrektselt ja teema käsitlusel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab isikupärane loov lähenemine vormistamisel ja ettekandmisel. „4“ – ettekanne on vormistatud korrektselt ja teema käsitlusel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab huvitav ja veenev esinemine. „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui ettekanne on vormistatud üldjoontes korrektselt ja teema käsitlus vastab juhendi nõuetele. „2“ – ettekande vormistamisel esineb puudujääke nii vormistuse kui ka nõuete täitmises. Kirjaliku teksti (arutleva teksti, tarbeteksti/retsensiooni/referaadi, kirjandi) koostamine „5“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab analüüsiv, isikupärane ja loov lähenemine töö vormistamisele. Töö on kirjutatud stiili-, õigekirja-, sõnavormi-, sidumis- jm õigekeelsusvigadeta „4“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab korrektne, sobiv ja hea keelekasutus; töö sisu on huvitav ja veenev, sõnavara või väljendusviis on ea kohta rikas. Võib esineda 0 – 8 ortograafiaviga, üksikud ebatäpsused tekstis. „3“ – töö on õpiväljundi hindamiskriteeriumitele üldjoontes rahuldavalt koostatud, piisavalt argumenteeritud, sõnastus sidus ja teksti ülesehitus loogiline. Lubatud on 8 – 15 ortograafiaviga. „2“ –Töö ei vasta õpiväljundite saavutamise lävendile. Töö ülesehitus on ebaloogiline, tekst ei ole sidus, sõnastus on algeiline ja raskesti mõistetav, tekst ei ole arutlev, on jutustavat laadi. Ortograafiavigu 16 või enam. Töö ei vasta teemale.
Viienda teema kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb õpimappi koondatud arvestuslike tööde koondhindena. Kõik eristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A (arvestatud).
Viienda teema hindamismeetodid	Hindamisülesanded valitakse õppijate või õpetaja poolt, lähtuvalt rühma omapärast ja võimetest. - Referaat ja slaidiesitus: kirjandusvool, tunnused, tähtsamad teosed ja autorid – eristav hindamine - Valitud kirjandusteoste analüüside koostamine abiküsimuste abil – eristav hindamine - Tekstidest kirjandusvoolude tunnuste leidmine – mitteeristav hindamine - Proosatekstide kohta koostatud küsimustele vastamine - mitteeristav hindamine - Kirjutab arutluse tegelaste või probleemide kohta - eristav hindamine - Retsensiooni kirjutamine filmi või etenduse kohta – eristav hindamine - Valitud tegelase rolli esitus või arutlus – mitteeristav hindamine
Mooduli hindamine	Moodulit hinnatakse eristavalt, hinne kujuneb õppeperioodil viie teema käsitlemisel õpimappi koondatud arvestuslike tööde koondhindena.
sh hindekriteeriumid	Temaatilist õpimappi, kuhu on kogutud erinevad õppeperioodi jooksul tehtud tööd, hinnatakse eristavalt: „5“ – õpimapp on vormistatud korrektselt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab süsteemne, loov iseseisev lähenemine vormistamisel ning kaitsmisel. Hindeliselt sooritatud tööde keskmine on 4,6 – 5 ja mitteeristavalt hinnatud tööd sooritatud A-le. „4“ – õpimapp on vormistatud korrektselt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab hea keelekasutuse ja veenev eneseanalüüsi oskus. Hindeliselt sooritatud tööde keskmine on 4 – 4,5 ja mitteeristavalt hinnatud tööd sooritatud A-le. „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui õpimapp on koostatud ja vormistatud üldjoontes vastavalt juhendile. Mappi on koondatud õiges järjekorras tehtud-esitatud tööd ja eneseanalüüs. Hindeliselt sooritatud tööde keskmine on 3-3,9 ja mitteeristavalt hinnatud tööd sooritatud A-le. „2“ – õpimapis esineb sisulisi puudujääke, vormistus ei vasta nõuetele, puuduvad tehtud-hinnatud tööd ja eneseanalüüs on kasin. IÕK-l olevat õppijat hinnatakse vastavalt individuaalõppekavas kehtestatud hindamisjuhendile.
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinde kujundamisel arvestatakse õppija arengut läbi erinevate teemade, keelelist eripära ja motiveeritust, analüüsimise ja eneseväljenduse oskust, mida kajastab õpimapp. Kõik eristavalt ja mitteeristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A-le (arvestatud). Iga hindele sooritatud töö hinnatakse vastavalt hindamiskriteeriumitele.
sh hindamismeetodid	Õpimapi kaitsmine

Õppematerjalid	Ehala, Martin. Eesti kirjakeel gümnaasiumi õigekeelsusõpik. Tallinn: Künnimees, 1998 Hennoste, H. Tekstist tekstini. Lugemine ja kirjutamine. Tallinn: Argo, 2012 Hennoste, M. Tekstiõpetuse õpik keskkoolile. Tallinn: Avita, 1996 Kuhhi, M. Eesti ametikeel. Õigekeel ja suhtluskeel. Tallinn: Ilo, 2006 Maanso, Sven. Õige sõna – täpne mõte. Tallinn: Koolibri, 2000 Õigekeelsuse käsiraamat ja sõnastik. Tallinn: TEA Kirjastus, 2013 Kask, Külliki. Meediaõpetus. Õpik gümnaasiumile. Tallinn: Avita, 2005 Meediaõpetus üldhariduskoolis. Õpetaja käsiraamat. Audiokassett, 2004 Lugeda on lahe. Lugemisülesannetega tekstikogumik, 2005 Eesti Ajalehtede Liidu ajalehed. Ajaleht koolitunnis Eesti ajakirjandus, raadio, televisioon, internet
-----------------------	---

10. Võõrkeel

Mooduli nr.	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad					
15	Võõrkeel	4,5	Kadri Riim; Elle Mäe; Tiia Jõgi					
Nõuded mooduli alustamiseks	On läbitud põhikooli riiklik õppekava võõrkeele valdkonnas vähemalt A2 tasemel							
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana.							
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb kõikide hindamisülesannete täitmisel (arvestatud) tasemel ja õpimapi alusel. Õpimapp sisaldab erinevate teemade/tööoperatsioonide töölehti, kirjeldusi, iseseisvaid töid ja arvamust kogetu kohta. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.							
Mooduli tundide maht	Kokku 117 tundi sh: Auditoorne töö 90 tundi (teoreetilised loengud + praktiline tegevus) Iseseisev töö 27 tundi							
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid							
Õpilane 1) suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana; esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes / suhtlussituatsioonides oma seisukohti 2) kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga 3) kasutab võõrkeeleskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostab võõrkeeleõpet elukestva õppega 4) mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel 5) on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest; koostab tööleasumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusedokumentid	Õpilane 1. kasutab iseseisvalt võõrkeelset põhisõnavara ja tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt 2. esitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti erinevates mõttevahetustes 3. väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel) 4. tutvustab vestluse käigus iseennast ja oma sõpra/eakaaslast 5. koostab oma kooli (lühilise) tutvustuse 6. põhjendab kooli ja erialavalikut, hindab oma sobivust valitud erialal töötamiseks 7. hindab oma võõrkeeleskuse taset 8. põhjendab võõrkeele õppimise vajalikkust, loob seoseid eriala ja elukestva õppega 9. eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust 10. kirjeldab oma kasutatavaid suhtluskeskkondi (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades 11. võrdleb sihtkeele / emakeele* maa (de) ja Eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja –norme 12. arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga 13. tutvustab (oma eakaaslastele välismaal) Eestit ja soovib külastada mõnda sihtkohta 14. kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles 15. tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise võimalusi 16. koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, CV/Europassi, 17. arvestab sihtmaad eripäraga 18. sooritab näidistööintervjuu							
Teema	Alateemad	A	I	e	Prt	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisviis
1. MINA JA MAAILM	1. Mina ja eakaaslased	10	3				• Online keeletaseme testide täitmine	eristav – E; mitteristav - ME • oma võõrkeeleskuse taseme hindamine (ME) • ankeedi täitmine vormi nõudeid järgides (ME)

						- Ankeedi täitmine kooli/kursusele registreerimiseks - kirja/emaili koostamine, vormistamine sõbrale - intervjuu/dialoog (enese / sõbra/eakaaslase tutvustus) rühmatöö: kooli ja eriala tutvustuse koostamine (poster / voldik / videoklipp / PowerPoint esitlus) koos kutsega tulla õppima ja põhjendusega, miks just sellesse kooli - õppekäik koolihoone(te)s (õpilased on giidid)	- kiri (enesetutvustus) sõbrale/eakaaslasele (E) - suuline enesetutvustamine (E) - poster /voldik / PowerPoint esitlus / videoklipp koolist / esinemine giidina õppekäigul (ME)
	2. Mina ja Eesti	10	3			- lugemis- ja/või kuulumisülesande täitmine juhendi alusel (võõrkeelne tekst / lindistus Eesti kohta, praktilised harjutused sõnavara, väljendite, sõnastiku kasutamise jms kohta) - õppekäik loodusesse, linna- / rahva-/ looduse- või ajaloomuuseumi, kunstigaleriisse, kontserdile jne koos õppeülesande täitmisega võõrkeeles. - õpimapi koostamine (faktid Eestimaa kohta, võõrkeelne info vaatamisväärsuste, kultuuritraditsioonide ja -sündmuste, tuntud riigi- ja kultuuritegelaste jne, õpilase poolt valitud sihtkoha või kultuuriobjekti kohta). Õpimappe võiksid hinnata kaasõpilased. - tagasiside andmine/ retsensiooni kirjutamine (kaasõpilase esitluse/õpimapi kohta). - võõrkeelne viktoriin või mälumäng Eesti kohta - video /filmi vaatamine (nt mõnest Eesti kultuurisündmusest, -traditsioonist või sihtkohast) ja juhendi alusel sisukokkuvõtte koostamine.	- sõnavara test loetud teksti kohta (E) - õppekäigu aruanne (ME) - esitlus (Eesti tutvustamine) - tagasiside kaasõpilase esitluse kohta / retsensioon (ME) - sisukokkuvõtte filmist (ME)
	3. Erinevad inimesed ja rahvad	12	3			- reisimine: <i>check-in</i> lennujaamas ja hotellis, tee juhatamine - lugemis- ja/või kuulumisülesande	- rollimängud lennujaamad, hotellis (E) - sõnavara test (ME) - õpimapi suuline esitlus kaasõpilastele koos näitlike vahenditega (E)

								täitmine juhendi alusel (sihtriigi kultuurisündmused, tuntud isikud ajaloo ja/või tänapäevast, eakaaslaste elu-olu) ja õppimine - video/filmi vaatamine (sihtriigi loodusest ja vaatamisväärsustest) ja arutelu - mõistekaardid (sihtkeele riigi eripära) - õpimapp sihtkeelt kõnelevate maa(de) geograafilise asendi, riigi sümbolite ja arengu, elukeskkonna, vaatamisväärsuste, tuntud kultuuritegelaste, tähtsamate kultuuritraditsioonide, kirjanduse, kunsti, muusika jne esindajate kohta - ajurünnak (oma rahva ja kultuuri võrdlus teistega) Iga teema juures käsitletakse ka grammatikaõpet.	- kirjalik arvamus juhendi alusel (Eesti võrdluses sihtkeele maa(de)ga) (E) - ümarlaud – erinevate riikide kombed ja traditsioonid (ME)
Teema „Mina ja maailm“ hindamine		Õpiväljundid: 1- 4 Hindamiskriteeriumid: (4.,5.,7.,11.,12.,13.,17.) - hindab oma võõrkeelesuse taset - tutvustab vestluse käigus iseennast ja oma sõpra/eakaaslast (kirjeldab senist elu ja õpinguid, võimeid ja huvisid, eelnevaid kogemusi seoses valitud erialaga ja mõtteid tulevikuvatsustest) - koostab oma kooli (lühilise) tutvustuse ja põhjendab oma eriala ning kooli valikut - võrdleb sihtkeele / emakeele* maa (de) ja Eesti elukeskkonda, kultuuritraditsioone ja -norme, toob välja sarnasused ja erisused - arvestab sihtkeele kõneleja kultuurilise eripäraga - tutvustab (oma eakaaslastele välismaal) Eestit (riiklus, sümbolika, geograafiline asend, loodus ja kliima, elukeskkond, tähtsaimad teaduse- ja tehnikasaavutused, tuntumad vaatamisväärsused, kultuuritraditsioonid ja -sündmused, inimesed) ja soovib külastada mõnda sihtkohta - arvestab sihtmaad eripäraga							
sh hindamiskriteeriumid		Mitteristava hindamise puhul loetakse töö (suuline/kirjalik) arvestatuks, kui tööga on saavutatud õpiväljundite lävend, mida kinnitab esitatud töö vastavus etteantud juhendile. Töö loetakse mittearvestatuks, kui töö ei vasta etteantud juhendile ja õpiväljundite läved on saavutamata. Rühmatööna koostatud ja esitatud kooli tutvustus loetakse arvestatuks, kui õpiväljundite lävend on saavutatud ja õppija on eesmärgi saavutamiseks kasutanud erinevaid tehnoloogilisi vahendeid ning meeskonnaliikmena olnud salliv ja koostööaldis. Suulise ettekande/esitluse/rollimängu hindamine: „5“ – õpiväljundite lävend on saavutatud kõrgemal tasemel, ettekanne on isikupärane ning vastab vormistuselt ja esituselt nõuetele, teemat on käsitletud loominguliselt, samas täpselt ja üksikasjalikult, tuues välja erinevate arvamuseliste poolt ja vastuargumente, esitus/vestlus ladus ja spontaanne, väljendeid eriti otsimata oma seisukohtade esitlemisel ning kaitsmisel. Kõhklusi sõnade või vormide valikul ei esine. „4“ – õpiväljundite lävend on saavutatud kõrgemal tasemel, ettekanne vastab vormistuselt ja esituselt nõuetele ning teemat on käsitletud üksikasjalikult tuues välja erinevate arvamuseliste poolt ja vastuargumente, esitus/vestlus piisavalt ladus ja spontaanne, kasutades lihtsaid keelevahendeid oma seisukohtade väljendamiseks ja põhjendamiseks. Kõnes võib esineda küll väiksemaid pause, mis ei katkesta ega raskenda mõistmist. „3“ – õpiväljundite lävend on üldjoontes saavutatud, kui ettekande teema käsitus vastab vormistuselt ja esituselt nõuetele, lihtsate seostatud lausetega kirjeldatud sündmusi, kogemusi ja muljeid ning põhjendatud või selgitatud oma seisukohti.							

								Iga teema juures käsitletakse ka grammatikaõpet	
Teema „Keskond ja tehnoloogia“ hindamine		Õpiväljundid: 1, 2 Hindamiskriteeriumid: 1.,2.,3.,9.,10.,12., • kasutab iseseisvalt võõrkeelset põhisõnavara ja tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt • esitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti erinevates mõttevahetustes • väljendab end/suhtleb õpitava keele erinevate osaoskuste kaudu (loeb, kuulab, räägib, kirjutab B1 tasemel) • eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärsust • kirjeldab oma kasutatavaid suhtluskeskkondi (nende eeliseid, puudusi ja ohte) ja suhtlemist nendes keskkondades • arvestab sihtkeele kõnelejate kultuurilise eripäraga • analüüsib oma võõrkeeleoskuse taset; • mõistab lihtsamaid võõrkeelseid keskkonnakaitsealaseid tekste; • mõistab ja kirjeldab võõrkeeles olulisi keskkonna probleeme; • arutleb võõrkeeles võimalikke viise keskkonna probleemide lahendamiseks.							
sh hindekriteeriumid		Mitteristava hindamise puhul loetakse töö (suuline/kirjalik) arvestatuks, kui tööga on saavutatud õpiväljundite lävend, mida kinnitab esitatud töö vastavus etteantud juhendile. Töö loetakse mittearvestatuks, kui töö ei vasta etteantud juhendile ja õpiväljundite läved on saavutamata. Rühmatööna koostatud ja esitatud poster loetakse arvestatuks, kui õpiväljundite lävend on saavutatud ja töö vastab etteantud juhendile, õppija on eesmärgi saavutamiseks kasutanud erinevaid tehnoloogilisi vahendeid ning meeskonnaliikmena olnud salliv ja koostööaldis. Suulise ettekande/esitluse/rollimängu hindamine: „5“ – õpiväljundite lävend on saavutatud kõrgemal tasemel, ettekanne on isikupärane ning vastab vormistuselt ja esitluselt nõuetele, teemat on käsitletud loominguliselt, samas täpselt ja üksikasjalikult, tuues välja erinevate arvamuste poolt ja vastuargumente, esitus/vestlus ladus ja spontaanne, väljendeid eriti otsimata oma seisukohtade esitlemisel ning kaitsmisel. Kõhklusi sõnade või vormide valikul ei esine. „4“ – õpiväljundite lävend on saavutatud kõrgemal tasemel, ettekanne vastab vormistuselt ja esitluselt nõuetele ning teemat on käsitletud üksikasjalikult tuues välja erinevate arvamuste poolt ja vastuargumente, esitus/vestlus piisavalt ladus ja spontaanne, kasutades lihtsaid keelevahendeid oma seisukohtade väljendamiseks ja põhjendamiseks. Kõnes võib esineda küll väiksemaid pause, mis ei katkesta ega raskenda mõistmist. „3“ – õpiväljundite lävend on üldjoontes saavutatud, kui ettekande teema käsitus vastab vormistuselt ja esitluselt nõuetele, lihtsate seostatud lausetega kirjeldatud sündmusi, kogemusi ja muljeid ning põhjendatud või selgitatud oma seisukohti. „2“ – ettekande vormistamisel ja esitlemisel esineb puudujääke nii, et õpiväljundite läved saavutamata. Kirjaliku teksti (arvamus, kiri sõbrale) hindamine: „5“– Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab analüüsiv, isikupärane ja loov lähenemine ning lugejast lähtuv stiili valik. Keelekasutus ning õigekiri on sedavõrd korrektsed, et ei tekita mingit vääritimõistmist ega riku stiili. „4“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab laiem sõnavara ja sobiv väljendusviis; töö sisu on huvitav ja veenev. Võib esineda keelelisi ebatäpsusi, mis ei sega teksti mõistmist. „3“ – töö on õpiväljundi hindamiskriteeriumitele üldjoontes rahuldavalt sooritatud, lihtne, sidus sõnastus ja teksti ülesehitus loogiline. Võib esineda emakeele interferents ning eri tüüpi vigu, mis üldiselt ei takista teksti mõistmist. „2“ –Töö ei vasta õpiväljundite saavutamise lävendile. Töö ülesehitus on ebaloogiline, tekst ei ole sidus, sõnastus on algeline ja raskesti mõistetav. Töö ei vasta teemale.							
sh kokkuvõtva hinde kujunemine		Kokkuvõttev hinne kujuneb õpimappi koondatud arvestuslike tööde koondhindena. Kõik eristavalt ja mitteeristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud.							
õppematerjalid		Headway (Intermediate); Unit 11, Technical English Sõnastikud (sh internetisõnastikud), H. Fevang, H. Thesen, E. Ulven Fact and Fiction Õpetaja koostatud töölehed.							
Teema	Alateemad	A	I	e-	Prt	P	Õppemeetodid	Hindamine / hindamismeetodid	

3. HARIDUS JA TÖÖ	1. Mina õppijana 2. Mina tööturul 2.1 Töötamisega seotud põhimõisted: tööleht: Work: duties, conditions, pay, Getting a job, who works in the company, talking about the work 2.2 Küsimustele vastamine, töökohustuste kirjeldamine (speaking about your own duties) 2.3 Kuulamisülesanded, arutus tööteemadel: Why work?	33	10				</
-------------------	--	----	----	--	--	--	---

	• kirjeldab võõrkeeles oma tööpraktikat ja analüüsib oma osalemist selles • tutvustab õpitavas võõrkeeles oma eriala hetkeseisu tööturul ja edasiõppimise • võimalusi Eestis ja välismaal • koostab võõrkeeles töökohale/praktikakohale kandideerimise avalduse, CV/Europassi, • arvestab sihtmaa eripäraga • sooritab võõrkeeles näidistööintervjuu
sh hindekriteeriumid	Mitteristava hindamise puhul loetakse töö (suuline/kirjalik) arvestatuks, kui tööga on saavutatud õpiväljundite lävend, mida kinnitab esitatud töö vastavus etteantud juhendile. Töö loetakse mittearvestatuks, kui töö ei vasta etteantud juhendile ja õpiväljundite läved on saavutamata. Suulise ettekande/esitluse/rollimängu hindamine: „5“ – õpiväljundite lävend on saavutatud kõrgemal tasemel, ettekanne on isikupärane ning vastab vormistusele ja esitluselt nõuetele, teemat on käsitletud loominguliselt, samas täpselt ja üksikasjalikult, tuues välja erinevate arvamuste poolt ja vastuargumente, esitlus/vestlus ladus ja spontaanne, väljendeid eriti otsimata oma seisukohtade esitlemisel ning kaitsmisel. Kõhklusi sõnade või vormide valikul ei esine. „4“ – õpiväljundite lävend on saavutatud kõrgemal tasemel, ettekanne vastab vormistusele ja esitluselt nõuetele ning teemat on käsitletud üksikasjalikult tuues välja erinevate arvamuste poolt ja vastuargumente, esitlus/vestlus piisavalt ladus ja spontaanne, kasutades lihtsaid keelevahendeid oma seisukohtade väljendamiseks ja põhjendamiseks. Kõnes võib esineda küll väiksemaid pause, mis ei katkesta ega raskenda mõistmist. „3“ – õpiväljundite lävend on üldjoontes saavutatud, kui ettekande teema käsitus vastab vormistusele ja esitluselt nõuetele, lihtsate seostatud lausetega kirjeldatud sündmusi, kogemusi ja muljeid ning põhjendatud või selgitatud oma seisukohti. „2“ – ettekande vormistamisel ja esitlemisel esineb puudujääke nii, et õpiväljundite läved saavutamata. Kirjaliku teksti (arvamus, kiri sõbrale) hindamine: „5“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab analüüsiv, isikupärane ja loov lähenemine ning lugejast lähtuv stiili valik. Keelekasutus ning õigekiri on sedavõrd korrektsed, et ei tekita mingit vääritimõistmist ega riku stiili. „4“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab laiem sõnavara ja sobiv väljendusviis; töö sisu on huvitav ja veenev. Võib esineda keelelisi ebatäpsusi, mis ei sega teksti mõistmist. „3“ – töö on õpiväljundi hindamiskriteeriumitele üldjoontes rahuldavalt sooritatud, lihtne, sidus sõnastus ja teksti ülesehitus loogiline. Võib esineda emakeele interferents ning eri tüüpi vigu, mis üldiselt ei takista teksti mõistmist. „2“ – Töö ei vasta õpiväljundite saavutamise lävendile. Töö ülesehitus on ebaloogiline, tekst ei ole sidus, sõnastus on algeline ja raskesti mõistetav. Töö ei vasta teemale.
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb õpimappi koondatud arvestuslike tööde koondhindena. Kõik eristavalt ja mitteeristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud.
sh hindamismeetodid	
õppematerjalid	• Raymond Murphy "English Grammar in Use" • Anne Pikver "Increase Your Vocabulary" • Stuart Redman "English Vocabulary in Use" • Glennis Pye "Vocabulary in Practice" • Liz and John Soars "New Headway" (Unit12) • Val Lambert ja Elaine Murray "Everyday Technical English" (Units 2,8) • Liz Driscoll "Reading Extra" • Miles Caravan "Listening Extra" • Mick Gammidge "Speaking Extra" • Colm Downes (Series Editor: Jeremy Day) "Cambridge English for Job- hunting" • Leo Jones "New Progress to First Certificate", Student's Book • Leo Jones "New Progress to First Certificate", Teacher's Book Erinevad sõnaraamatud, sealhulgas interneti keskkonnas olevad sõnaraamatud (Oxford Learner's Dictionaries) Õpetaja koostatud töölehed.
Mooduli hindamine	Mooduli hinde kujundamisel arvestatakse õppija arengut läbi erinevate teemade, keelelist eripära ja motiveeritust, analüüsimise ja eneseväljenduse oskust, mida kajastab õpimapp.
sh hindekriteeriumid	Temaatilist õpimappi, kuhu on kogutud erinevad õppeperioodi jooksul tehtud tööd, hinnatakse eristavalt: „5“ – õpimapp on vormistatud korrektselt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab süsteemne, loov iseseisev lähenemine kõikide tööde vormistamisel ning kaitsmisel. Hindeliselt sooritatud tööde keskmine on 4,6 – 5 ja mitteeristavalt hinnatud tööd sooritatud A-le

	„4“ – õpimapp on vormistatud korrektelt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab hea keelekasutuse ja veenev eneseanalüüsi oskus. Hindeliselt sooritatud tööde keskmine on 4 – 4,5 ja mitteeristavalt hinnatud tööd sooritatud A-le „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui õpimapp on koostatud ja vormistatud üldjoontes vastavalt juhendile. Mappi on koondatud õiges järjekorras tehtud-esitatud tööd ja eneseanalüüs. Hindeliselt sooritatud tööde keskmine on 3-3,9 ja mitteeristavalt hinnatud tööd sooritatud A-le „2“ – õpimapis esineb sisulisi puudujääke, vormistus ei vasta nõuetele, puuduvad tehtud-hinnatud tööd ja eneseanalüüs on kasin. IÕK-I olevat õppijat hinnatakse vastavalt individuaalõppekavas kehtestatud hindamisjuhendile.
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpimapis on kõik eristavalt ja mitteeristavalt hinnatud tööd võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mooduli eristav kokkuvõttev hinne kujuneb õpimapis esitatud eristavalt hinnatud tööde keskmise ja õpimapi kaitsmise koondhindena ning kõik mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A-le.
sh hindamismeetodid	Õpimappi esitamine ja kaitsmine.
õppematerjalid	Õpimapi koostamisjuhend.

11. Matemaatika

Mooduli nr.	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
16	Matemaatika	5	Karin Saare
Nõuded mooduli alustamiseks	On omandatud põhiharidusele vastavad kompetentsid		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab oma matemaatikateadmisi elus edukalt toimetulekuks.		
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb kõikide hindamisülesannete täitmisel (arvestatud) tasemel ja õpimapi alusel. Õpimapp sisaldab erinevate teemade/tööoperatsioonide töölehti, kirjeldusi, iseseisvaid töid ja arvamust kogetu kohta. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.		
Mooduli tundide maht	Kokku 130 tundi sh: Auditoorne töö 100 tundi (teoreetilised loengud + praktiline tegevus) Iseseisev töö 30 tundi		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
1. kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust 2. kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest 3. seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi 4. esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult 5. kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel	1) sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid 2) kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust 3) kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks 4) teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust 5) kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberkanalil kui ka internetis leiduvaid teabeallikaid 6) leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info 7) koostab tabeleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses 8) nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid, arvutab protsente ja promille 9) kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suurusi 10) valib ja kasutab ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemeid ja matemaatilisi sümboleid 11) kasutab analoogiat objektidevaheliste seoste leidmiseks 12) kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest 13) teab ja kasutab matemaatilise statistika ja tõenäosusteooria elemente 14) selgitab matemaatiliste tehete abil loteriide ja laenudega seotud riske 15) arvutab bruto- ja netopalka ning mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid ning teisendab enamkasutatavaid valuutasid 16) arutleb säästmise vajalikkuse üle, toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimaluste kohta		

Teema	Alateemad	A	I	e-	P r t	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid
-------	-----------	---	---	----	-------------	---	--------------	------------------

1. Arvutamine	1. Tehted ratsionaalarvudega; arvuhulgad (naturaalarvud N, täisarvud Z, ratsionaalarvud Q, irratsionaalarvud I, reaalarvud R) 2. Ümardamine. 3. Arvu absoluutväärtus (mõiste ja geomeetriline tähendus). 4. Täisarvulise, negatiivse ja ratsionaalarvulise astendajaga aste (arvu juur). Tehted astmetega. Arvu kümme astmed. Arvu standardkuju. 5. Arvutamine taskuarvutiga. 6. Ühend ja ühisosa (sümboolika kasutamine; ülesanded hulkade ühendi ja ühisosa kohta, graafilise kujutamise). 7. Elulise sisuga tekstülesanded. (raha igapäevane kasutamine, pere eelarve, vahemaad, majapidamine jms).	20	6				Loeng Iseseisev töö – peast arvutamine kiiruse peale, õigsuse peale ja tulemuse ligikaudse väärtuse hindamiseks. Rühmatöö Elulise sisuga tekstülesannet lahendamine (raha igapäevane kasutamine, pere eelarve, vahemaad, majapidamine jms).	Arvestustöö, mille käigus hinnatakse kogu teema tundmist ja elulise sisuga ülesannete lahendamist
I teema hindamine		Eristav hindamine Õpiväljundid: 1 -5 • Arvutab peast, kirjalikult ja taskuarvutiga, eristab ja teisendab murde, rakendab tehete järjekorda. • Teab järguühikuid, ümardab arve etteantud täpsuseni • Leiab arvu absoluutväärtuse, seostab reaalse arvuskaalaga • Teab arvu 10 astmeid, rakendab astendamise reegleid, kasutab arvu standardkuju • Eristab ühendit ja ühisosa • Lahendab elulisi ülesandeid ja annab vastuse lähtudes ülesande mõttest Hindamiskriteeriumid: • sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid • kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust • kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks • teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust • valib ja kasutab ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemeid ja matemaatilisi sümboleid						
sh hindekriteeriumid		„3“ – Arvutab reaalarvudega õigesti peast, kirjalikult või taskuarvutiga. Teostab tehted õiges järjekorras. Ümardab arve etteantud täpsuseni. Lahendab konspekti (õpiku, käsiraamatu vms) abil elulisi tekstülesandeid. „4“ – Lahendab iseseisvalt elulisi sõnalisi tüüpülesandeid. „5“ – Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid ja vormistab korrektse lahenduskäigu						
Õppematerjalid		Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.						
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid
2. Mõõtühikud	1. Mõõtühikute vahelised seosed, teisendamine 2. Elulise sisuga tekstülesanded	4	4				• ühikute teisendamine teabeallikate kasutamisega (elulistest ülesannetes SI-süsteemiväliste mõõtühikute SI-süsteemi ühikuks teisendamine)	Kodune kontrolltöö

							• ühikute teisendamise harjutusülesanded (rühmatöö, paaritöö) • interaktiivsed testid (koostatud MS Exceli, Wirise või mõne muu programmiga, kohe tagasisidet andvad töölehed) • näitlikustamine (pinna, mahu jms ühikutevahelistest seostest, näitlikke jooniseid võivad õpilased ka ise koostada) • kodune kontrolltöö (vilumuse tagamiseks ja tööharjumuse kujundamiseks) õppimisoskuse arendamiseks	
II teema hindamine		Eristav hindamine. Õpiväljundid: 1 - 5 • Teisendab pikkus-, raskus-, pindala-, ruumala-, mahu-, aja- ja rahaühikuid • Leiab mõõtühikute vahelisi seoseid nii paberkandjalt (õpik, käsiraamat, leksikon jms) kui Internetis leiduvatest teabeallikatest • Kasutab mõõtkava tegeliku mõõtme leidmisel • Lahendab elulisi ülesandeid, esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust Hindamiskriteeriumid: • sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid • kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust • kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks • teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust • kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberkandjal kui ka internetis leiduvaid teabeallikaid • nimetab järgühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid, arvutab protsente ja promille • kasutab muutumist ja seoseid käsitlevat matemaatikat, võrdleb erinevaid suursi • arvutab bruto- ja netopalka ning mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid ning teisendab enamkasutatavaid valuutasid • arutleb säästmise vajalikkuse üle, toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimaluste kohta						
sh hindekriteeriumid		„3“ – Teisendab etteantud pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid lubatud eksimisega 10%. „4“ – Teisendab tekstülesannetes mõõtühikuid vastavalt teksti sisule. „5“ – Koostab ja lahendab elulisi mõõtühikute teisendamist nõudvaid tekstülesandeid.						
Õppematerjalid		Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.						
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamine
3. Avaldised. Võrrandid ja võrratused	1. Ratsionaalavaldiste lihtsustamine. 2. Võrre. Võrdeline jaotamine. Valemite teisendamine. 3. Võrdeline suurendamine ja vähendamine (mõõtkava, plaan). 4. Lineaarvõrrand. Ruutvõrrand. Kahe tundmatuga lineaarvõrrandi-süsteem.	1 4	4				Loeng Iseseisev töö Ülesannete lahendamine	Arvestustöö

	5. Arvtelje erinevad piirkonnad. 6. Lineaarvõrratuse mõiste ja omadused ja lahendamine. Lineaarvõrratuste süsteem. 7. Elulise sisuga tekstülesanded.							
III teema hindamine		Eristav hindamine. Õpiväljundid: 1 - 5 - Lihtsustab ja tegurdab hulkliikmeid kasutades korrutamise abivalemeid - Kasutab võrde põhiomadust - Kasutab mõõtkava tegeliku mõõtme leidmisel ja vastupidi - Lahendab ühe tundmatuga lineaar- ja ruutvõrrandit, lineaarvõrrandisüsteemi; loeb graafikult lineaar- ja ruutvõrrandi lahendeid - Lahendab lineaarvõrratuse ja lineaarvõrratuste süsteeme, esitab lahendihulgad graafiliselt - Lahendab elulisi ülesandeid, esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust Hindamiskriteeriumid: - sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid - kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust - kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks - teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust - valib ja kasutab ülesannete lahendamisel ülesande sisust lähtuvalt õigeid valemeid ja matemaatilisi sümboleid - Lihtsustab avaldise kasutades summa ja vahe ruudu ning ruutude vahe valemit. - Lahendab lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme. - Avaldab valemist otsitavasuuruse. - Rakendab ruutvõrrandi lahendivalemit. - Lahendab lineaarvõrratuse ja lineaarvõrratuste süsteeme						
sh hindekriteeriumid		„3“ – Lihtsustab avaldise kasutades summa ja vahe ruudu ning ruutude vahe valemit, lahendab lihtsamaid lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning normaalkujulisi ruutvõrrandeid. Lahendab lihtsamaid lineaarvõrratuse. Elulisi ülesandeid lahendab konspekti näidete abil. „4“ – Lahendab võrrandeid lihtsustamise valemide kasutades. Lahendab lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandeid. Lahendab lineaarvõrratuse ja võrratuse süsteeme. Saab aru tekstist. Lahendab iseseisvalt elulisi tüüpülesandeid, vormistab korrektse lahenduskäigu. „5“ – Lahendab võrrandeid lihtsustamise valemide kasutades. Lahendab lineaarvõrrandeid ja lineaarvõrrandisüsteeme ning ruutvõrrandeid. Lahendab lineaarvõrratuse ja võrratuse süsteeme. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid, vormistab selgitustega korrektse lahenduskäigu						
Õppematerjalid		Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.						
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid
4. Protsendid	1. Osa ja tervik, protsent, promill. 2. Elulise sisuga tekstülesanded.	1 0	3				Loeng Iseseisev töö Ülesannete lahendamine	Arvestustöö.
IV teema hindamine		Eristav hindamine. Õpiväljundid: 1- 5 - Arvutab protsente ja promilli - Lahendab elulisi ülesandeid, leiab tekstist vajaliku info, teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta lähtuvalt igapäevaelust Hindamiskriteeriumid: - sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid - kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust - kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks - teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust						

		kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal kui ka internetis leiduvaid teabeallikaid						
sh hindekriteeriumid		„3“ – Arvutab protsenti (osa) tervikust. Arvutab tervikut protsendimäära (osamäära) ja osa kaudu. Leiab, mitu protsenti üks suurus moodustab teisest. Arvutab promilli (nt. alkoholisaldust veres). Vormistab korrektselt lahenduskäigu. „4“ – Lahendab kolme tehaga elulisi protsentülesandeid (näiteks niiskusekadu, lahuse ülesanded, suuruste muutumise ülesanded). Vormistab korrektselt lahenduskäigu. „5“ – Lahendab iseseisvalt ja loovalt vähemalt kolme tehaga elulisi protsentülesandeid. Vormistab korrektselt lahenduskäigu. Vajadusel põhjendab saadud tulemust. Valib erinevate võimaluste vahel ökonoomsema lahenduskäigu.						
Õppematerjalid		Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.						
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid
5. Majandusmatemaatika elemendid	1. Raha ja valuuta. 2. Liht- ja liitintress. Laen ja hoiustamine, laenu tagasimakse-graafik. 3. Palk ja kehtivad maksud töövõtjale ja tööandjale. Käibemaks, hind käibemaksuga ja käibemaksuta. Hinnamuutused (soodushind, hinnatõus jt). 4. Diagrammide lugemine.	1 0	3				Loeng Iseseisev töö Ülesannete lahendamine Diagrammide lugemine Esitlus	
V teema hindamine		Eristav hindamine. Õpiväljundid: 1 - 5 - Teisendab erinevaid valuutasid - Arvutab liht- ja liitintressi, hindab hoiuse tulusust ja laenu kulukust - Arvutab bruto- ja netopalka, enamkasutatavaid makse - Loeb erinevaid majanduslaseid diagramme Hindamiskriteeriumid: - sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid - kirjeldab lahenduskäiku, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust - kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks - teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust - kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal kui ka internetis leiduvaid teabeallikaid - leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info - Arvutab liht- ja liitintressi, hoiuse suurust ja laenu kulukust. - arvutab bruto- ja netopalka ning mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid ning teisendab enamkasutatavaid valuutasid - arutleb säästmise vajalikkuse üle, toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimaluste kohta						
sh hindekriteeriumid		„3“ – Õpetaja abiga. Teisendab erinevaid valuutasid. Kasutab sellekohaseid teabematerjale. Arvutab liht- ja liitintressi. Arvutab käibemaksu ja kauba jaehinda, hinnamuutusi. Teeb vahet neto- ja brutopalgal, teab palgaga kaasnevaid makse. Kasutab palgakalkulaatoreid internetis. Selgitab laenudega seotud riske, arutleb säästmise vajalikkuse ja kiiralaenude üle. Teeb vahet erinevatel diagrammidel, suudab lugeda neilt andmeid. „4“ – Konspekti abiga. Lisaks hinde „3“ hindamiskriteeriumile. Loeb tekstis, tabelist, jooniselt vajaliku info, analüüsib seda ja teeb järeldusi. Teeb Excelis diagramme. „5“ – Iseseisvalt. Lisaks hinde „3“ ja „4“ hindamiskriteeriumile. Kasutab infotehnoloogilisi vahendeid ülesannete lahendamisel. Oskab probleemülesandeid lahendada ja neid ise püstitada. Julgeb avalikult esineda ja oma seisukohta kaitsta.						
Õppematerjalid		Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.						
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid
6. Töenäosusteooria ja statistika	1. Sündmuse tõenäosus, tõenäosuse summa ja korrutis	1 0	5				Iseseisvaks tööks on õpilase poolt valitud tunnuse	Kontrolltöö „Töenäosusteooria“

	(sh tõenäosus loteriis ja hasartmängudes). 2. Statistika põhimõisted ja arvkarakteristikud. Statistiline ja variatsioonirida, sagedustabel ja suhteline sagedus, diagrammid keskväärtus, kaalutud keskmine, mediaan, mood, maksimaalne ning minimaalne element, standardhälve. 3. Statistiliste andmete kogumine, süstematiseerimine, statistiline andmetöötlus.						uurimustöö ja selle esitlus klassis. Loeng Arutelu Iseseisev töö Ülesannete lahendamine Uurimustöö Esitlus	Kontrolltöö „Statistika” Iseseisvad tööd Essee „Loteriide ja hasartmängude mängimisega seotud riskidest” hinnatakse mitteeristavalt.
VI teema hindamine		Eristav hindamine. Õpiväljundid: 1 - 5 - Arvutab sündmuse tõenäosust, võiduvõimaluse suurust selgitab hasartmängudega seotud riske - Kasutab statistika põhimõisteid - Leiab nii paberkandjalt kui Internetis leiduvatest teabeallikatest statistilisi andmeid; loeb ja koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid, diagramme õpitud materjali ulatuses - Lahendab elulisi ülesandeid, esitab töepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust Hindamiskriteeriumid: - sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid - kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust - kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks - teeb järeldusi tulemuse töepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust - kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberkandjal kui ka internetis leiduvaid teabeallikaid - leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info - koostab tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses - kasutab loogikat etteantud probleemide lahendamisel ning eristab olulist ebaolulisest - teab ja kasutab matemaatilise statistika ja tõenäosusteooria elemente						
sh hindekriteeriumid		„3” – Õpilane oskab lahendada “Tõenäosusteooria” ja “Statistika” näidisülesandeid ja on esitanud statistika uurimustöö. Selgitab loteriide ja hasartmängudega seotud riske. „4” – Õpilane oskab lahendada “Tõenäosusteooria” ja “Statistika” näidetele baseeruvaid ülesandeid. Õpilane on esitlenud oma iseseisvat uurimustööd klassis, kirjutanud essee loteriide ja hasartmängudega seotud riskidest ja osalenud aruteludes. „5” – Õpilane lahendab “Tõenäosusteooria” ja “Statistika” teooriale baseeruvaid, kuid loogilist mõtlemist ja järeldusoskust nõudvaid probleemülesandeid; on esitlenud oma iseseisvat uurimistööd klassis ja saanud hea või väga hea hinnangu osaliseks. Õpilane on esitlenud esseed “Loteriide ja hasartmängudega seotud riskidest” ja võtnud aktiivselt osa aruteludest klassis.						
VI teema kokkuvõtva hinde kujunemine		1. Kontrolltöö „Tõenäosusteooria” sisaldab ainekavas kirjeldatud näidetele baseeruvaid ülesandeid. Hinnatakse eristavalt. Hinde osakaal 40% kokkuvõtvast hindest. 2. Kontrolltöö „Statistika” on õpiväljundite saavutamise taset kontrolliv test. Hinnatakse eristavalt. Hinde osakaal 40% kokkuvõtvast hindest. 3. Iseseisvad tööd hinnatakse eristavalt ja nad moodustavad kokku 20% kokkuvõtvast hindest.						
Õppematerjalid		Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.						
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid
7. Jooned tasandil	1. Punkti asukoha määramine tasandil. 2. Lõigu pikkus, kahe punkti vaheline kaugus, vektori mõiste ja tähistamine, vektori	8	3				Loeng Iseseisev töö Ülesannete lahendamine Joonestamine	Arvestustöö. (Vektori kujutamine tasandil, vektori pikkuse arvutamine. Sirge joonestamine tasandil võrrandi järgi. Võrrandite järgi joone kuju määramine.Sirge võrrandi koostamine).

	pikkus, nullvektor, ühikvektor, vastandvektor, vektorite geomeetriline liitmine. 3. Sirge, parabooli ja ringjoone võrrandid. 4. Sirge joonestamine võrrandi järgi.							
VII teema hindamine		Eristav hindamine. Õpiväljundid: 1 - 5 - Kujutab tasandil vektorit, arvutab lõigu ja vektori pikkuse - Seostab joont võrrandiga - Joonestab võrrandi järgi sirge Hindamiskriteeriumid: - sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid - kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust - kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks - Kujutab vektorit tasandil (sh summavektorit). - Arvutab lõigu ja vektori pikkuse. - Joonestab sirge antud võrrandi järgi. - Seostab joone (sirge, parabool, ringjoon) võrrandit graafikuga ja vastupidi.						
sh hindekriteeriumid		„3“ – Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Joonestab võrrandi järgi sirge tasandil. Tunneb antud võrrandi järgi joone kuju (sirge, parabool, ringjoon). „4“ – Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori koordinaate. Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Liidab vektoreid geomeetriliselt. Joonestab võrrandi järgi sirge, parabooli. Koostab konspekti abil sirge võrrandi, kui sirge on antud: kahe punktiga; punkti ja sihivektoriga; tõusu ja algordinaadiga; punkti ja tõusuga ning teisendab üldvõrrandiks. „5“ – Kujutab vektorit tasandil algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi. Arvutab vektori koordinaate, vektori algus- ja lõpp-punkti koordinaate. Arvutab lõigu ja vektori pikkust algus- ja lõpp-punkti koordinaatide järgi, vektori pikkust vektori koordinaatide järgi. Liidab vektoreid geomeetriliselt. Joonestab võrrandi järgi sirge, parabooli. Koostab sirge võrrandi, kui sirge on antud: kahe punktiga; punkti ja sihivektoriga; tõusu ja algordinaadiga; punkti ja tõusuga ning teisendab üldvõrrandiks, võrrandiks tõusu ja algordinaadi järgi.						
Õppematerjalid		Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.						
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid
8. Trigonomeetria	1. Pythagorase teoreem. Teravnurga siinus, koosinus, tangens. Täisnurkse kolmnurga lahendamine. 2. Elulise sisuga tekstülesanded.	6	0				Loeng Iseseisev töö Ülesannete lahendamine Joonestamine	Eluliste ülesannete korrektne lahendamine valemikaardi abil
VIII teema hindamine		Eristav hindamine. Õpiväljundid: 1- 5 - Kasutab Pythagorase teoreemi ja trigonomeetriliste funktsioonide definitsioon täisnurkse kolmnurga lahendamisel - Leiab elulistes ülesannetes Pythagorase teoreemi ja täisnurkse kolmnurga trigonomeetria abil puuduvaid kujundi mõõtmeid ja nurkade suurusi Hindamiskriteeriumid: - sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid - kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust - kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks - teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust - leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info						

sh hindekriteeriumid		„3“ – Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada konspekti/näidete abil (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti. Oskab valemikaardi abil leida õigeid elementidevahelisi seoseid, übermõõdu ja pindala valemeid. „4“ – Oskab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lahendada (elulisi) ülesandeid kasutades valemikaarti. Liigitab tasandilisi kujundeid, oskab valemikaardi abil leida õigeid elementidevahelisi seoseid, übermõõdu ja pindala valemeid. Esitab tõepäraseid vastused lähtuvalt igapäevaelust. „5“ – Lahendab iseseisvalt (abimaterjale kasutamata) elulisi ülesandeid trigonomeetriaeadmisi rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust. Liigitab tasandilisi kujundeid ja teab elementidevahelisi seoseid, übermõõdu ja pindala valemeid. Lahendab iseseisvalt ja loovalt elulisi tekstülesandeid ja vormistab korrektse lahenduskäigu.							
Õppematerjalid		Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.							
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid	
9. Stereomeetria	1. Püstprisma, korrapärase püramiidi, silindri, koonuse ja kera (sfääri) elemendid, pindalad ja ruumala. 2. Elulise sisuga tekstülesanded.	1 0	2				Ajurünnak või test (teooria tundmine), loeng, õpiring (ülesannete lahendamine), praktiline töö programmiga geogebra, praktiline töö (püramiidi jt kehade voltimine või valmistamine), iseseisev töö (foto ja sellel hulktahuka ja pöördkeha esiletoomine programmiga geogebra või muude joonestamisvahenditega; esitlemine).	Kasutades valemite lehte, eluliste ülesannete lahendamine. Iseseisva töö esitamine.	
IX teema hindamine		Eristav hindamine. Õpiväljundid: 1 – 5 - Liigitab ruumilisi kujundeid, teeb joonise, arvutab puuduvad elemendid, pindala ja ruumala; - Lahendab elulisi stereomeetria ülesandeid trigonomeetria- ja planimeetriaeadmisi rakendades, annab vastuse lähtudes igapäevaelust Hindamiskriteeriumid: - sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid - kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust - kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks - teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust - kasutab vajaliku teabe leidmiseks nii paberkandjal kui ka internetis leiduvaid teabeallikaid - leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info - koostab jooniseid, graafikuid ja diagramme õpitud materjali ulatuses - nimetab järguühikuid ja teisendab pikkus-, raskus- pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid, arvutab protsente ja promille							
sh hindekriteeriumid		„3“ – Õppija lahendab näidisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid valemite lehe abil, teeb joonise, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust. Esitleb iseseisva töö ja vastab mõnele esitatud küsimusele. „4“ – Õppija lahendab näidisülesannete tasemel elulisi stereomeetria ülesandeid, teeb joonis, vajadusel teisendab mõõtühikuid, esitab vastuse lähtudes igapäevaelust. Esitleb iseseisva töö ja vastab esitatud küsimustele. „5“ – Õppija lahendab elulisi stereomeetria ülesandeid, esitab põhjaliku lahenduskäigu, teeb joonis, vajadusel teisendab mõõtühikuid, annab vastuse lähtudes igapäevaelust, suudab hinnata vastuse õigsust. Esitleb iseseisva töö mis on sooritatud programmiga GeoGebra ja vastab kõigile esitatud küsimustele.							
Õppematerjalid		Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.							
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamine	
10. Planimeetria	1. Tasapinnaliste geomeetriliste kuiundite (kolmnurk. ruut.	6	0				Loeng		

	ristkülik, rööpkülik, romb, trapets, korrapärane kuusnurk, ring) elemendid, übermöödud ja pindalad. 2. Elulise sisuga tekstülesanded.						Iseseisev töö Ülesannete lahendamine	Eluliste ülesannete lahendamine trigonomeetria - ja planimeetriaeadmisi rakendades.
X teema hindamine	Eristav hindamine. Õpiväljundid: 1 – 5 - Liigitab tasandilisi kujundeid, teeb joonise; teab elementidevahelisi seoseid, übermöödu ja pindala valemeid - Lahendab elulisi ülesandeid trigonomeetria- ja planimeetriaeadmisi rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust Hindamiskriteeriumid: - sõnastab ülesande mõtte, toob/kirjutab välja andmed, määrab otsitavad suurused toob/kirjutab välja vajalikud seosed ja valemid - kirjeldab lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonisega/skeemiga, teeb vajalikud arvutused, vormistab lahenduskäigu, kontrollib lahenduskäigu õigsust - kasutab vajadusel õpetaja koostatud juhendmaterjale ja näpunäiteid ülesande õigeks lahendamiseks - teeb järeldusi tulemuse tõepärasuse kohta, lähtudes igapäevaelust							
sh hindekriteeriumid	„3“ – Õpilane teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja lahendab antud andmetega kujundi pindala ja übermöödu. „4“ – Õpilane teisendab ühikud ja vormistab lahenduskäigu korrektselt. „5“ – Õpilane teeb tasapinnaliste kujundite joonised ja arvutab kujundite pindala ja übermöödu. Lahendab loovalt elulisi ülesandeid trigonomeetria - ja planimeetriaeadmisi rakendades ja esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust.							
Mooduli hindamine	Kõigi teemade hinne on vähemalt lävendi tasemel saavutatud. Mooduli hinne on kõigi teemade hinnete kaalutud keskmine.							
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	I kursus 52 tundi, II kursus 52 tundi, III kursus 26 tundi							
Õppematerjalid	Õpetaja poolt koostatud materjalid, õppematerjalid Moodlest ja internetist, matemaatika õpikud ja käsiraamatud.							

12. Loodusained

Mooduli nr.	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
17	Loodusained	6	Maire Kivi; Ain Toom; Reena Smidt
Nõuded mooduli alustamiseks	On omandatud põhiharidusele vastavad kompetentsid		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid.		
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb kõikide hindamisülesannete täitmisel (arvestatud) tasemel ja õpimapi alusel. Õpimapp sisaldab erinevate teemade/tööoperatsioonide töölehti, kirjeldusi, iseseisvaid töid ja arvamust kogetu kohta. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.		
Mooduli tundide maht	Kokku 156 tundi sh: Auditoorne töö 120 tundi (teoreetilised loengud + praktiline tegevus) Iseseisev töö 30 tundi		
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid		
1. mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel	1) kirjeldab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid 2) kirjeldab maa evolutsioonilist arengut, elus- ja eluta looduse tunnuseid 3) kirjeldab abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe 4) kirjeldab organismide ehitust, aine- ja energiavahetust, paljunemist ja arengut (eristab rakutüüpe) 5) iseloomustab inimese keemilist koostist ja mõistab pärandumise seaduspärasusi 6) kirjeldab mehaanika nähtusi ja kasutades selleks õigeid füüsikalisi suurusi ja mõisteid 7) kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nende vahelisi seoseid 8) iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi, seaduspärasusi 9) kirjeldab õigete füüsikaliste suurustega ja mõistetega valguse tekkimise, levimise ja kadumise nähtusi 10) kirjeldab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust 11) kasutab keemiliste elementide perioodilisustabelit ja ühendite molekulaarmudeleid mikromaailma kirjeldamisel ja ainete omaduste selgitamisel		
2. mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäevaelu probleemide lahendamisel			
3. mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritseva keskkonna mõjust inimese tervisele			

4. leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel		12) selgitab evolutsiooni kulgu ning seostab protsesse looduses nähtavaga 13) nimetab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme 14) selgitab loodus- ja sotsiaalkeskkonnas omavahelisi seoseid ja probleeme 15) võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid 16) võrdleb looduslikke ja tehismaterjale ning nende omadusi 17) selgitab tervisliku toitumise põhimõtteid 18) selgitab nakkushaiguste vältimise võimalusi 19) kirjeldab orgaaniliste ja anorgaaniliste ainete toimet inimestele ja keskkonnale 20) kirjeldab inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast 21) nimetab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid ning võrdleb erinevaid eetilisi-moraalseid seisukohti ning nende usaldusväärsust 22) kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest 23) kirjeldab teaduse ning tehnoloogia võimalusi ja piiranguid ühiskonna heaolu ja majanduse arengu tagamiseks 24) kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme 25) lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid 26) koostab erinevate andmete põhjal tabeleid ja graafikuid 27) kirjeldab ja kohandab korrektsete lähteandmetega ülesandeid õige lahendusmodeli ning fikseerib otsitavad suurused, kasutades õigesti mõõtühikute süsteeme 28) arvutab õigesti, kontrollides saadud tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektselt					
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
FÜÜSIKA		35	10				
1. Universum ja selle kujunemine	1. Astronoomia	2	4				- Referaadi koostamine ja esitlus. - Päikesesüsteemi mõistekaardi koostamine, taevakehade liikumisi kirjeldavad mudelid.
Hindamiskriteeriumid		- selgitab Päikesesüsteemi tekke mudelit ja selle kaasaegset olemust; - kirjeldab Päikesesüsteemi ja selle objekte (planeedid, kaaslased, meteoriidid, asteroidid, komeedid, kosmiline tolmu).					
hindekriteeriumid		Töö loetakse arvestatuks, kui ettekanne on vormistatud ning esitletud üldjoontes korrektselt ja teema käsitus vastab juhendi nõuetele ning õpiväljundite lävendi tasemele.					
Hindamismeetod		Referaadi esitlus – mitmeeristav hindamine					
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
2. Mehaanika	1. Kehad, nende mõõtmised, mõõtühikute süsteemid ja teisendamised 2. Liikumine ja selle mõõtmine. 3. Taustsüsteemid. 4. Vastasmõjud. 5. Jõud, mass ja energia.	10					- Ülesannete lahendamine, - laboratoorsed tööd - graafikute koostamine ning lugemine
Hindamiskriteeriumid		- mõõtühikute tundmine ja teisendamine; - teab kordseid ja põhilisi tuletatud mõõtühikuid; - selgitab liikumist kirjeldavaid põhisuurusi ja nende vahelisi seoseid; - lahendab lihtsamaid kinemaatika ülesandeid; - teab dünaamikat kirjeldavaid põhisuurusi ja nende vahelisi seoseid; - lahendab lihtsamaid dünaamika ülesandeid					
Hindamismeetod		Kontrolltöö (ülesannete lahendamine, graafikute koostamine ning lugemine)					
sh hindekriteeriumid		Kontrolltööde hindamisel kasutatakse punktiarvestust. Hindega "5" hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust, hindega "4" 70–89%, hindega "3" 45-69%, hindega "2" 20-44%.					

Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
3. Molekulaarfüüsika ja termodünaamika	1. Mikromaailma ehitus. 2. Aine agregaatolekud ja nende muutumine. 3. Temperatuur ja selle mõõtmine. 4. Gaasidega toimuvad protsessid. 5. Vedelike omadused. 6. Tahkiste omadused.	12	4				- Isoprotsesside demonstratsioonid ja simulatsioonid, ülesannete lahendamine; - Animatsioonid ja mõistekaardi koostamine aatomimudeli kohta. Demonstratsioonkatse vaatlus ja iseseisev laboratoorne töö.
Hindamiskriteeriumid		- teab ideaalse gaasi olekuvõrrandit ja selles sisalduvaid suurusid ja nendevahelisi seoseid; - kirjeldab elektrostaatika nähtusi ja nende mõju keskkonnale; - lahendab geomeetrilise optika lihtsamaid ülesandeid; - tunneb geomeetrilise optika põhiseadusi; - seostab mikromaailma ning selle mudeleid elusloodusega ja eluslooduse tunnustega.					
Hindamismeetod		Kontrolltöö (mõistete seletus koos näidetega, ülesannete lahendamine, laboratoorse töö kirjeldus)					
Sh hindekriteerium		Kontrolltööde hindamisel kasutatakse punktiarvestust. Hindega "5" hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust, hindega "4" 70–89%, hindega "3" 45-69%, hindega "2" 20-44%.					
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
4. Tuumafüüsika	1. Elementaarosakesed. 2. Bohri postulaadid. 3. Tuumareaktsioonid 4. Tuumaenergia ja selle kasutamine. 5. Termotuumareaktsioon ja selle kasutamine.	11	2				- Aatomis asuvate elementaarosakeste arvuline määramine, ülesannete lahendamine; - Animatsioonid ja mõistekaardi koostamine aatomimudeli kohta. Demonstratsioonkatse vaatlus ja iseseisev laboratoorne töö.
Hindamiskriteeriumid		- kirjeldab planetaarset aatomimudelit; - teab elementaarosakesi; - oskab Mendelejevi tabeli abil kindlaks teha aatomi ehitust; - teab, mis on isotoobid; - teab, mis on tuumareaktsiooni ja keemilise reaktsiooni erinevus; - teab, millal toimub tuumareaktsioon ja millal termotuuma reaktsioon; - kirjeldab ahelreaktsiooni; - oskab nimetada tuumarelva viit kahjustavat toimet; - teab, mis on lubatud kiiritusdoos.					
Hindamismeetod		- Aatomis asuvate elementaarosakeste arvuline määramine, ülesannete lahendamine; (eristav hindamine) - Animatsioonid ja mõistekaardi koostamine aatomimudeli kohta. - Demonstratsioonkatse / laboratoorse töö kirjeldus vastavalt tööjuhendile. (mitteeristav hindamine)					
Sh hindamiskriteeriumid		Ülesannete lahendamise hindamisel kasutatakse punktiarvestust. Hindega "5" hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust, hindega "4" 70–89%, hindega "3" 45-69%,					

		hindegaga "2" 20-44%. Mõistekaart, demonstratsioonkatse või laboratoorse töö kirjeldus loetakse arvestatuks, kui töö on vormistatud ning esitletud üldjoontes korrektselt ja teema käsitus vastab juhendi nõuetele, millega on saavutatud õpiväljundite lävend.					
Sh kokkuvõtva hinde kujunemine		Kokkuvõttev hinne kujuneb kõikide eristavalt hinnatud tööde koondhindena, sh mitteristavalt hinnatud tööd peavad olema positiivselt sooritatud. Kõik eristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud.					
Kasutatav õppekirjandus ja muu õppematerjal		Pärnmäe, Enn. Füüsika õpik kutsekoolidele. Tartu, 2002 Peil, Indrek. Füüsika X klassile. Tallinn: Koolibri, 1993 Ajakirjad "Horisont" ja "Imeline teadus" http://opik.obs.ee/sisukord.html http://opik.fyysika.ee/					
KEEMIA		35	11				
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
1. Mikromaailm ja aine ehitus	1. Aatomi ja molekuli ehitus ja mudelid - Keemilised elemendid Maal - Keemiline side - Anorgaanilised aineklassid - Metallid, mittemetallid	14	4				Keemiliste elementide perioodilisuse tabeli kasutamine ülesannete lahendamisel: reaktsioonivõrrandite koostamine ja tasakaalustamine; ülesanded massi-, ruumala ning saagise ja kadu kohta.
Hindamiskriteeriumid		- Kirjeldab aatomiehituse põhiseisukohti ja perioodilisussüsteemi seaduspärasusi; - kasutab ülesannete lahendamisel keemiliste elementide perioodilisussüsteemi tabelit; - kirjeldab keemilise sideme tüüpe ja iseärasusi; - iseloomustab vastava sidemega ainete põhiomadusi; - kirjeldab elemendi aatomi elektronstruktuuri; - määrab põhilisi oksüdatsiooniastmeid; - iseloomustab elemendi metallilisust või mittemetallilisust lähtudes elemendi asukohast perioodilisustabelis					
Hindamismeetodid		Kontrolltöö Töö koosneb 4 plokist, kus ülesannete lahendamisel kasutatakse keemiliste elementide perioodilisustabelit ja lahustuvustabelit - Reaktsioonivõrrandite kirjutamine ja tasakaalustamine - Molekulvalemite koostamine - Molekulvalemitele nimetuste andmine - Metallide ja mittemetallide omaduste ja ühendite võrdlemine ning seoste loomine ümbritseva keskkonnaga.					
Sh hindekriteeriumid		„3“ – lävendi saavutamiseks tuleb õppijal igast plokist lahendada vähemalt 5 ülesannet „4“ – õppijal tuleb lahendada igast plokist 6–8 ülesannet „5“ – õppijal tuleb lahendada igast plokist vähemalt 9 ülesannet					
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
2. Loodusteaduste rakendusvõimalusi	1. Loodusteaduste rakendusvõimalusi tehnoloogias ja majanduses - Nanotehnoloogia ja kaasaegne materjaliteadus - Alused, happed ja soolad igapäevaelus – ohud ja hüved Orgaaniliste ainete kirjeldamine lähtudes funktsionaalsest rühmast	12	4				- Praktiline ülesanne loodusteaduslike mudelite kasutamise kohta - Esitus/ettekanne : nanotehnoloogia tulevik argipäevas – mobiilsus Arvutus-, probleem- ja protsentülesannete lahendamine.
Hindamiskriteeriumid		- kasutab erinevaid teabeallikaid vastavasisulise informatsiooni hankimiseks, hindab selle usaldusväärsust; - kujutab orgaaniliste ainete valemi;					

		- kirjeldab funktsionaalseid rühmi: küllastunud ja küllastumata süsivesinikud, alkoholid, karbonüülühendid ja karboksüülhapped ning struktuuriühikuid suvalistes, suhteliselt lihtsates struktuurides; - lahendab keemia probleem- ning arvutusülesandeid;					
Hindamismeetod		Esitlus/ettekannet hinnatakse mitmeeristavalt Õpilane lahendab iseseisva tööna probleem- ja arvutusülesandeid Praktilisi ülesandeid hinnatakse sooritatud tööde analüüsi kaudu					
Sh hindekriteeriumid							
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
3. Keskkond ja keskkonnakaitse	1. Tehnoloogiline ehk tehiskeskkond Tehis- ja looduslikud ained	9	3				Juhendmaterjali lugemine, refereerimine ja kokkuvõtte kirjutamine.
Hindamiskriteeriumid		- teab, kuidas vältida ja vähendada keskkonda kahjustavat tegevust; - teab, kuidas kasutada säästlikult ja ohutult reaktiive argielus; - selgitab keemiliste protsesside olemust ning nende tähtsust looduses; - selgitab olulisemaid keskkonnaprobleeme nii globaalses kui ka lokaalses kontekstis ja toob välja võimalused, mida saab ise teha antud probleemide vältimiseks					
Hindamismeetod		Referaat: koostamine ja esitlus vastavalt juhendile					
Sh hindekriteeriumid		“3” – töö on õpiväljundi kriteeriumitele üldjoontes rahuldavalt koostatud ja piisavalt argumenteeritud “4” – töö sisu on huvitav ja veenev, kuid esineb üksikuid ebatäpsusi tekstis “5” – töö on analüüsiv, isikupärane, korrektselt vormistatud ja õigel ajal esitatud					
GEOGRAAFIA		16	5				
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
1. Universum ja selle kujunemine	1. Maakera kui süsteem - Maa teke, areng ja geoloogiline ajaskaala - Maa sfäärid	12	3				- Loodusteaduslike mudelite kasutamine. - Töö teabeallikatega andmete kogumiseks ja graafiliseks esitluseks. - Loengu põhjal kliima kujunemisest mõistekaardi tegemine. - Stendiettekanne Maa sfääride kohta (nt atmosfääri ehituse, tähtsuse ning teiste sfääridega seoste kohta) või rühmatöö vms.
2. Keskkond ja keskkonnakaitse	1. Majanduskeskkond - Globaliseerumine ja keskkonnaprobleemid 2. Elukeskkond, selle süsteemid ning kaitse - Looduskaitse- ja keskkonnakaitse nüüdisaegsed suunad ning rahvusvaheline koostöö	4	2				- Essee või referaat: majandusvaldkondade arenguvõimalustest ja majandustegevusega kaasnevatest keskkonnaprobleemidest. - Referaat ja esitlus loodus- ja sotsiaal-keskkonna probleemide lahendusvõimalustest. Loodusteaduslike mudelite kasutamine. - Küsimuste koostamine ja vastamine. - Rühmatöö loodus- ja keskkonnakaitse võimaluste ja vajalikkuse kohta.
sh hindekriteeriumid		- kirjeldab maa sfääre kui süsteeme ja nendega seotud mudeleid - kirjeldab maa evolutsioonilist arengut, elus- ja eluta looduse tunnuseid - kirjeldab abiootiliste tegurite toimet organismidevahelisi suhteid ja looduses toimivaid aineringe - nimetab majandustegevusega kaasnevaid looduskeskkonna probleeme - selgitab loodus- ja sotsiaalkeskkonnas omavahelisi seoseid ja probleeme - võrdleb erinevate piirkondade kliima, mullastiku, taimestiku ja loomastiku omavahelisi seoseid - kirjeldab inimese arengut ja tervislikku seisundit sõltuvalt sotsiaalsest, majanduslikust või looduskeskkonnast - nimetab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid ilminguid ning võrdleb erinevaid eetilisi-moraalseid seisukohti ning nende usaldusväärsust - kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest - kirjeldab teaduse ning tehnoloogia võimalusi ja piiranguid ühiskonna heaolu ja majanduse arengu tagamiseks - kirjeldab oma elukoha (loodus) keskkonda, uurides ja analüüsides seal erinevaid probleeme					

		- lahendab loodusteaduslike ülesandeid ja probleeme, kasutades erinevaid usaldusväärseid teabeallikaid - koostab erinevate andmete põhjal tabeleid ja graafikuid - kirjeldab ja kohandab korrektsete lähteandmetega ülesandele õige lahendusmudeli ning fikseerib otsitavad suurused, kasutades õigesti mõõtühikute süsteeme - arvutab õigesti, kontrollides saadud tulemust ning vormistab ülesande vastuse korrektselt					
sh kokkuvõtva hinde kujunemine		Kookuvõttev hinne kujuneb koondatud arvestuslike tööde koondhindena. Kõik eristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A (arvestatud).					
sh hindamismeetodid		Iseseisvalt koostatud tööde (essee, referaat) hindamine on mitteeristav. Kontrolltöö: Maa sfäärid kui süsteemid, loodus ja sotsiaalkeskkonna omavahelised seosed ja probleemid, näited loodusteaduste, tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest, loodusteaduslikud ülesanded ja probleemid, tabelite ja graafikute koostamine ja lugemine .					
Sh hindekriteeriumid		Essee, referaat loetakse arvestatuks, kui töö on vormistatud ning esitletud üldjoontes korrektselt ja teema käsitus vastab juhendi nõuetele, millega on saavutatud õpiväljundite läved.					
Õppematerjal		Hang, Tiit; Jaagus, Jaak jt. Üldmaateadus gümnaasiumidele. Eesti Loodusfoto, 2004 Üldmaateadus gümnaasiumidele. Töövihik. Eesti Loodusfoto, 2004 Kooliatlas. Otava, Keuruu, Soome, 1995 Seta, Jana. Maailmaatlas. EE kirjastus, 2005					
BIOLOOGIA		34	10				
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
1. Universum ja selle kujunemine 1. 16Universumi evolutsioon - Evolutsiooniteooriate põhiseisukohad - Mikro- ja makroevolutsioon		6	2				- Töö teabeallikatega. - Rühmatöö: evolutsiooniteooriate põhiseisukohtadest ja evolutsioonitõenditest, darwinismi ja lamarkismi võrdlemine, esitlused. Geokronoloogilise tabeli koostamine elu arengu kohta Maal.
Hindamiskriteeriumid		- Kirjeldab bioloogilist evolutsiooni, selgitab evolutsiooni toimumismehhanisme; - toob näiteid loodusteaduslike uuringute kohta, mis tõestavad bioevolutsiooni.					
Hindamismeetod		Testide hindamisel kasutatakse punktiarvestust. Rühmatöö esitluse hindamise aluseks on juhend. Geokronoloogilise tabeli täitmine – mitteeristav hindamine					
Sh hindekriteeriumid		Valikvastustega testid: “3” – hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 45-69% maksimaalsest võimalikust punktide arvust “4” – hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 70-89% “5” – hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 90-100% “2” – hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 20-44%					
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
2. Organism kui tervik	1. Orgaanilised ained eluslooduses - Organismide keemiline koostis - Biomolekulide tähtsus eluslooduses - Toiduainete toiteväärtus, lisaained ning tervislikkuse seos koostisega - Organismide energijavajadus 2. Organismide ehitus ja talitus - Rakkude ehitus ja talitus.	12	4				- Mõistekaart: orgaanilised ained eluslooduses - Kodune kontrolltöö: biomolekulide tähtsus. - Töölehe täitmine: taimse, loomse, bakteri- ja seene- rakkude ehitus - Ristsõna lahendamine: raku ehitus - Iseseisev töö: õpilased uurivad bakterite, seente ja viiruste rolli looduses ja inimese elus ning koostavad esitluse. - Ristsõnade lahendamine: organismide paljunemine ja areng. - Iseseisva tööna tabeli koostamine: pärilikud, mittepärilikud ja päriliku eelsoodumusega haigused. - Venni diagramm: ovogenees ja spermatogenees. - Geneetikaülesannete lahendamine Õpimapi koostamine alateemade kohta.

	- Organismide aine- ja energiavahetus - Paljunemine ja areng - Pärilikkus - Inimene kui tervikorganism						
Hindamiskriteeriumid	- arutleb eluslooduse tunnuste üle, eristades eluta looduse osa ja selle tähtsust - klassifitseerib erinevad biomolekulid ja selgitab nende tähtsust enda elu näitel; - selgitab vee, mineraalainete ja biomolekulide osa tervislikus toitumises. - tunneb ära joonise järgi rakutüübi ja tähistab rakutüübile iseloomulikud rakustruktuurid; - kirjeldab fotosünteesi ning bakterite, seente ja inimese üldist aine- ja energiavahetust; - nimetab ja selgitab organismide erinevaid paljunemisviise ning arengutüüpe; toob näiteid organismidest, kes nii paljunevad/arenevad; - selgitab inimese paljunemise iseärasusi; - teab erinevaid rasestumisvastaseid vahendeid, mõistab turvaseksi olulisust; iseloomustab inimese kromosoomistikku; - kasutab geneetika põhimõisteid õiges kontekstis; - selgitab näidete abil pärandumise seaduspärasusi; - kirjeldab erinevate elundkondade ehitust ja nimetab organismi ülesanded.						
Hindamismeetod	Kontrolltööd ja testid hinnatakse eristavalt ja kasutatakse punktiarvestust. Iseseisev töö hinnatakse mitteeristavalt						
Sh hindekriteeriumid							
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
3. Loodusteaduste rakendusvõimalusi	1. Loodusteaduste rakendusvõimalusi tehnoloogias ja majanduses - Geeni- ja biotehnoloogia - Transgeensed organismid - Nakkushaigused ja nende vältimine - Bioenergeetika. - Organismi kahjustavad ained	10	2				- Loodusteaduslike mudelite tutvustamine. - Vaatluse põhjal referaat koos esitlusega kas geenitehnoloogiast või biotehnoloogiast. - Mõistekaardi koostamine Arvutusülesannete lahendamine.
Hindamiskriteeriumid	- Toob näiteid biotehnoloogia rakendusvõimalustest; - iseloomustab haigustekitajaid; - toob välja nakkushaiguste levimisviise ning nimetab vältimise võimalusi; - toob välja lisaainete kasutamise põhjused; - kasutab erinevaid teabeallikaid vastavasisulise informatsiooni hankimiseks, hindab selle usaldusväärsust; - kujutab orgaaniliste ainete valemi; - kirjeldab funktsionaalseid rühmi: küllastunud ja küllastumata süsivesinikud, alkoholid, karbonüülühendid ja karboksüülhapped ning struktuuriühikuid suvalistes, suhteliselt lihtsates struktuurides; - lahendab keemia arvutusülesandeid; - kirjeldab protsesside (sulamine, ainete segunemine) ja keemilise reaktsiooni soojusefektide olemust.						
Hindamismeetod	Kontrolltöö hinnatakse vastavalt kehtestatud hindamiskriteeriumitele						
Sh hindekriteeriumid	Kontrolltöö (arvutusülesanded) hinnatakse eristavalt: "3" – hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 45-69% maksimaalsest võimalikust punktide arvust "4" – hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 70-89% "5" – hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 90-100% "2" – hinnatakse õppijat, kes on saavutanud 20-44% Referaat: "3" – töö on õpiväljundi kriteeriumitele üldjoontes rahuldavalt koostatud ja piisavalt argumenteeritud						

		"4" – töö sisu on huvitav ja veenev, kuid esineb üksikuid ebatäpsusi tekstis "5" – töö on analüüsiv, isikupärane, korrektselt vormistatud ja õigel ajal esitatud					
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid
3. Keskkond ja keskkonnakaitse	1. Elukeskkond, selle süsteemid ning kaitse - Ökoloogilised tegurid sh organismide omavahelised suhted - Ökosüsteemid ja selle muutused - Liikide hävimist põhjustavad tegurid, liikide kaitsevõimalused ja -vajadus	6	2				Slaidiesitlus: majandusvaldkondade arengu-võimalustest ja majandustegevusega kaasnevatest keskkonnaprobleemidest. Töö õpikuga: etteantud tekstist faktide leidmine, teksti kriitiline analüüs
Hindamiskriteeriumid		- Toob näiteid ja selgitab ökosüsteemides valitsevaid suhteid; - selgitab erinevate ökoloogiliste tegurite mõju organismidele.					
Hindamismeetod		Kontrolltöö koosneb kahest osast: esimeses osas ökoloogilised tegurid ja organismidevahelised suhted, teises osas ökoloogilised globaalprobleemid. Kontrolltööde osiseid hinnatakse eraldi. Slaidiesitlust hinnatakse mitteeristavalt.					
Sh kokkuvõtva hinde kujunemine		Kokkuvõttev hinne kujuneb kõikide eristavalt hinnatud tööde koondhindena. Kõik eristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud hindele A (arvestatud).					
Mooduli hindamine		Mooduli hinde kujundamisel arvestatakse õppija arengut läbi erinevate teemade, motiveeritust, analüüsimise ja eneseväljenduse oskust, mida kajastab õpimapp. Kõik eristavalt ja mitteeristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud hindele A (arvestatud). Iga hindele sooritatud töö hinnatakse vastavalt hindamiskriteeriumitele.					
sh hindekriteeriumid		Temaatilist õpimappi, kuhu on kogutud erinevad õppeperioodi jooksul tehtud tööd, hinnatakse eristavalt: „5“ – õpimapp on vormistatud korrektselt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab süsteemne, loov iseseisev lähenemine vormistamisel ning kaitsmisel. „4“ – õpimapp on vormistatud korrektselt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab hea keelekasutuse ja veenev eneseanalüüsi oskus. „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui õpimapp on koostatud ja vormistatud üldjoontes vastavalt juhendile. Mappi on koondatud õiges järjekorras tehtud-esitatud ülesanded ja eneseanalüüs. „2“ – õpimapis esineb sisulisi puudujääke, vormistus ei vasta nõuetele, puuduvad tehtud-hinnatud tööd ja eneseanalüüs on kasin.					
sh kokkuvõtva hinde kujunemine							
sh hindamismeetodid							
Õppematerjalid							

13. Sotsiaaalained

Mooduli nr.	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
18	Sotsiaaalained	7	Urmas Lehtsalu; Maie Kahju; Pilvi Pihlas; Taavi Tuisk; Thea Treu
Nõuded mooduli alustamiseks		On omandatud põhiharidusele vastavad kompetentsid	
Mooduli eesmärk		Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid, teeb teadlikke valikuid seonduvalt iseenda ja sotsiaalse keskkonnaga, lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest ja moraalinormidest ning toimib kõlbelise ja vastutustundliku ühiskonnaliikmena. Õpilane on Eesti Vabariigi lojaalne kodanik.	
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine		Mooduli hinne kujuneb kõikide hindamisülesannete täitmisel (arvestatud) tasemel ja õpimapi alusel. Õpimapp sisaldab erinevate teemade/tööoperatsioonide töölehti, kirjeldusi, iseseisvaid töid ja arvamust kogetu kohta. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.	
Mooduli tundide maht		Kokku 182 tundi sh:	

		Auditoorne töö 140 tundi (teoreetilised loengud + praktiline tegevus)						
		Iseseisev töö 42 tundi						
Õpiväljundid		Hindamiskriteeriumid						
1. omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist		1) analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustusest ühiskonnas 2) analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli ühiskonna arengus 3) nimetab ja teab terviseriske ning võimalikke vigastusi, kirjeldades nendele reageerimist ja ennetamise võimalusi 4) tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi 5) selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust 6) määratleb Eesti ajaloo olulisemad pöördedpunktid sündmused muinasajast tänapäevani, paigutades tähtsamad Eesti ajaloo ja kultuuri sündmused õigesse ajaperioodi ja Euroopa ning maailma ajaloo konteksti 7) selgitab, millised muutused on toimunud taasiseseisvumisjärgses Eesti majanduses, õigusruumis, valitsemiskorralduses, riigikaitstes ja kultuurielus, eristades põhjusi ja tagajärgi 8) toob asjakohaseid näiteid sotsiaalainetes käsitletavate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta 9) arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel 10) iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel 11) selgitab Eesti rolli NATOs, ELs ja ÜROs 12) kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust 13) kirjeldab Eesti riigikaitse strateegiat, ülesehitust ja ressursse 14) demonstreerib grupi koosseisus seisanguid, pöörded ja rivisammu ning kontrollib juhendamisel relva ohutust ning kustutab tulekolde 15) põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust 16) analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse 17) tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike 18) analüüsib kaartide ja statistiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist, rahvastiku paiknemist ja soolis-vanuselist struktuuri 19) kasutab teabeallikaid, sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti 20) selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähenduse muutumist 20.–21. sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutmise ajaloo vältel 21) selgitab enda õigusi ja kohustusi kodanikuna 22) orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid 23) kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid 24) nimetab erinevaid julgeolekurisk						
2. omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust								
3. mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi								
4. hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu								
Teema	Alateemad	A	I	e-	Prt	P	Õppemeetodid	Hindamismeetod
AJALUGU		40	12					
1. Minu perekond/sugulased/tuttavad taasiseseisvunud Eestis	1. Eluolu nõukogude perioodil, taasiseseisvunud Eestis ja tänapäeval. 2. Muutused sotsiaal- ja kultuurivaldkonnas nõukogude perioodiga võrreldes.	4	2				Intervjuu pereliikme, sugulase või tuttava Teabeallikatest andmete otsimine ja üldistuste Tegemine Mõistekaart koos ühise aruteluga.	Mõistekaardi koostamine ja esitus.
2. Teekond läbi aja	1. Ajaloo periodiseerimine Kultuuripärandi väärtustamine. Eesti mäluasutused ja seal leiduvad ajalooallikad. Võõrvõimud Eestis 2. Muinasaeg Eestis. Ajaloallikad ja allikakriitika Arheoloogia ja ajalooteadus 3. Keskaeg Eestis.	2 2 4 4	10				Teabeallikatest andmete otsimine ja üldistuste Eesti ajaloo ajatelje koostamine ja oluliste sündmuste määratlemine läbi diskussiooni. 2. Praktiline harjutus info otsimiseks ja erinevate	Rühmatööna ajaloo ajatelje koostamine ja oluliste sündmuste määratlemine läbi diskussiooni. Teemakaardi koostamine ja esitus.

	4. Sõdade periood (Liivi sõda, Põhja-sõda, sõjad Euroopas ja nende mõju siinsetele aladele). 5. Eesti erinevate riikide võimu all (Poola, Rootsi, Venemaa). 6. Riigikaitse I maailmasõda, vabadussõdalas, II maailmasõda. Kriiside tekkimine, sõja ja mässu erinevused 7. Eesti Vabariigi väljakuulutamise ja omariikluse areng. 8. II maailmasõda ja eestlaste erinevad saatused. 9. Nõukogude okupatsioon. 10. Taasiseseisvumine.	2					infoallikate tutvustamine (nt ajaleht, ajaloo andmebaasid). 3. Teaduslike või populaarteaduslike käsitluste lugemine 4. Arutelu kultuuripärandi ja kultuurimälestiste väärtustamise vajalikkusest. Tsükliiline loeng : kuula, peatu, reflekteeri, kirjuta, anna tagasisidet. Mõistekaart koos ühise aruteluga. Õppereis Saaremaal-seosed ajaloosündmuste ja tänapäevaga.	
Ajaloo teema hindamine	Hinnatakse eristavalt , kui on saavutatud õpiväljundid 2-4. Vastavalt hindamiskriteeriumidele: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15							
sh hindekriteeriumid	Ettekande (teemakaart, kõne, esitluse, sõnavõtu) eristav hindamine: „5“ – ettekanne on vormistatud korrektselt ja teema käsitlusel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab isikupärane loov lähenemine vormistamisel ja ettekandmisel. „4“ – ettekanne on vormistatud korrektselt ja teema käsitlusel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab huvitav ja veenev esinemine. „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui ettekanne on vormistatud üldjoontes korrektselt ja teema käsitlus vastab juhendi nõuetele. „2“ – ettekande vormistamisel esineb puudujääke nii vormistuse kui ka nõuete täitmisel. Temaatilist õpimappi, kuhu on kogutud erinevad õppeperioodi jooksul tehtud tööd, hinnatakse eristavalt: „5“– õpimapp on vormistatud korrektselt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab süsteemne, loov iseseisev lähenemine vormistamisel ning kaitsmisel. „4“ – õpimapp on vormistatud korrektselt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab hea keelekasutuse ja veenev eneseanalüüsi oskus. „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui õpimapp on koostatud ja vormistatud üldjoontes vastavalt juhendile. Mappi on koostatud õiges järjekorras tehtud-esitatud tööd ja eneseanalüüs. „2“ – õpimapis esineb sisulisi puudujääke, vormistus ei vasta nõuetele, puuduvad tehtud-hinnatud tööd ja eneseanalüüs on kasin. IÕK-I olevat õppijat hinnatakse vastavalt individuaalõppekavas kehtestatud hindamisjuhendile							
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Teema kokkuvõttev hinne kujuneb õpimappi koondatud arvestuslike tööde koondhindena. Kõik eristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A (arvestatud).							
Õppematerjalid	Eesti ajaloo e-keskkond. 11 000 aastat hiljem. Tasane tulek (2008) Ajalik ja ajatu. Tule ja mõõgaga, 2 (2006). Ajalik ja ajatu. Reformatsioon (2006) ETV saatesari Eesti aja lood ETV saatesari Eesti aja lood. Okupatsioonid ETV saatesari Vana aja asjad Vikerraadio saatesari Eesti lugu Domumentaalfilm „Sinimäed“ (2006) Dokumentaalfilm „September“ (2010) Mängufilm „Elavad pildid“ (2013)							

	Eesti Muuseumide Infokeskus Rahvusarhiivi virtuaalne uurimissaal VAU Kultuuripärandi infovõrk Eesti mõisaportaal Kultuurimälestiste riiklik register Mis on kultuuripärand? Alo Särg. Retk mõisa – ainete integratsiooni musternäidis. Eesti kultuuriloo õppematerjal (2013) GENI Histrodamus							
Inimgeograafia		16	6					
Teema	Alateema	A	I	e-	Prt	P	Õppemeetodid	Hindamismeetod
1. Mina ühiskonna liikmena – erinevad riigid ja ühiskonna-korraldused	2. Arengumaad ja arenenud riigid. a. Muutused ühiskonnas. Ühiskonna areng ja moderniseerumine, info- ja teadmusühiskonna kujunemine. b. Riikide rühmitamine arengutaseme alusel c. Põhja ja Lõuna riikide võrdlemine erinevate näitajate alusel. 3. Maailma rassiline, rahvuslik ja religioosne mitmekesisus.	6	3				1. Heaolühiskonna ja arengumaade näidete põhjal erinevate ühiskonnakorralduste võrdlemine. 2. Praktiline harjutus – arvutis riikide ja pealinnade puslemängud. 3. Ajurünnak – eestlaste kontaktid erinevate usunditega. 4. Loeng – erinevate rahvaste kumbed ja traditsioonid. 5. Vigaste tekstide parandamine – riikidel valed pealinnad.	Võrdlustabeli koostamine • Arutelu teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel
2. Majandus ja rahvastik	1. Globaliseerumise mõju majandusele. 2. Rahvusvahelised firmad ja organisatsioonid 3. Ränded, rännete jagunemine, rahvusvahelised ränded.	10	3				• Mõne suurfirma ajaloo uurimine (kuidas tootmist alustati, laienemine, mida see tööhõivele ja majandusele on kaasa toonud). Miinused ja plussid päritolumaa ja asukohamaa riigile. • Eesti Statistika andmebaasi ja maailma rahvastiku andmete uurimine. • Arutelu, kuidas mõjutavad Eesti majandust välismaa	Suurfirma ajaloo uurimise kirjaliku kokkuvõtte hindamine Diskussioon või väitlus teemal “Mida teha, kui rahvastik vananeb?”

							investorid. Ostes meie firmasid. - Ajakirjanduses esitatud päevakajaliste sündmuste analüüs (nt. Immigrantide teema). - Diskussioon või väitlus teemal “Mida teha, kui rahvastik vananeb?”	
Geograafia teema hindamine	Hinnatakse eristavalt , kui on saavutatud õpiväljundid 1-3, vastavalt hindamiskriteeriumidele 5.,7., 8., 9., 11., 15., 16., 17., 18.,19., 23.							
Geograafia hindamiskriteeriumid	- Selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust - selgitab, millised muutused on toimunud taasiseseisvumisjärgses Eesti majanduses, kultuurielus, eristades põhjusi ja tagajärgi - toob asjakohaseid näiteid sotsiaالائettes käsitletavate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta - arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel - selgitab Eesti rolli NATOs, ELs ja ÜROs - põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust - analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse - tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike - analüüsib kaartide ja statistiliste andmete põhjal riigi või regioonі rahvaarvu muutumist, rahvastiku paiknemist ja soolis-vanuselist struktuuri - kasutab teabeallikaid, sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti - kasutab kontekstis sotsiaالائettes põhimõisteid							
sh hindekriteeriumid	Hinde kujundamisel arvestatakse õppija arengut läbi erinevate teemade, keelelist eripära ja motiveeritust, analüüsimise ja eneseväljenduse oskust, mida kajastab õpimapp. Kõik eristavalt ja mitteeristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A-le (arvestatud). Iga hindele sooritatud töö hinnatakse vastavalt hindamiskriteeriumitele. Temaatilist õpimappi, kuhu on kogutud erinevad õppeperioodi jooksul tehtud tööd, hinnatakse eristavalt: „5“ – õpimapp on vormistatud korrektselt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab süsteemne, loov iseseisev lähenemine vormistamisel ning kaitsmisel. „4“ – õpimapp on vormistatud korrektselt teemade kaupa ja töödega on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab hea keelekasutuse ja veenev eneseanalüüsi oskus. „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui õpimapp on koostatud ja vormistatud üldjoontes vastavalt juhendile. Mappi on koondatud õiges järjekorras tehtud-esitatud ülesanded ja eneseanalüüs. „2“ – õpimapis esineb sisulisi puudujääke, vormistus ei vasta nõuetele, puuduvad tehtud-hinnatud tööd ja eneseanalüüs on kasin. IÕK-l olevat õppijat hinnatakse vastavalt individuaalõppekavas kehtestatud hindamisjuhendile Ettekande (aruteluks ja diskussiooniks) materjali koostamine ja esitamine loetakse arvestatuks, kui tööga on õpiväljundite lävend saavutatud ning vastab etteantud juhendi nõuetele. Töö loetakse mittearvestatuks, kui töö ei vasta etteantud juhendile või on esitatud valeandmeid. Kirjaliku teksti (võrdlustabel, kokkuvõte) koostamine „5“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab analüüsiv, isikupärane ja loov lähenemine töö vormistamisele. Töö on kirjutatud õigekeelsusvigadeta. „4“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab korrektne, sobiv ja hea keelekasutus; töö sisu on huvitav ja veenev, sõnavara või väljendusviis on ea kohta rikas. Võib esineda üksikud ebatäpsused tekstis. „3“ – Töö on õpiväljundi hindamiskriteeriumitele üldjoontes rahuldavalt koostatud, piisavalt argumenteeritud, sõnastus sidus ja teksti ülesehitus loogiline ning juhendile vastav. „2“ – Töö ei vasta õpiväljundite saavutamise lävendile ja tööjuhendi nõuetele. Töö ülesehitus on ebaloogiline, tekst ei ole sidus, sõnastus on algeline ja raskesti mõistetav. Töö ei vasta teemale.							
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb koondatud arvestuslike tööde koondhindena. Kõik eristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A (arvestatud).							
sh hindamise meetodid	Kirjalikud tööd: võrdlustabel, kokkuvõte hinnatakse eristavalt. Suulised ettekanded hinnatakse mitteeristavalt.							
Õppematerjalid	Saar, Ene. Maailma ühiskonnageograafia gümnaasiumidele. Eesti Loodusfoto, 2003. Liiber, Ü., Rootsmaa, V., Saar, E., Uibo, M. Maailma ühiskonnageograafia töövihik gümnaasiumidele. Eesti Loodusfoto, 2004.							

	Mäeltsemees, Sulev. Maailma ühiskonnageograafia gümnaasiumidele. AS BIT, 2003 Maailmaatlas 2005. Seta, Jana. Kontuurkaardid. EE, 2005							
Kehaline kasvatus		20						
Teema	Alateema	A	I	e-	Prt	P	Õppemeetodid	Hindamine
1. Tervis	1. Kehalise aktiivsuse tähtsus ja mõju inimorganismile. 2. Vigastuste vältimine sportimisel, erinevate spordialade ohutusnõuded. 3. Erinevad treeningud ja teadmised ise-seisvalt sportimiseks. 4. Õiged koormused treenimisel. 5. Kooli ja lähikonna sportimisvõimalused. 6. Mitmekülgse arendamine spordis. 7. Harjutused lihasingete leevendamiseks. 8. Kalorid ja tervislik toitumine. 9. Sõltuvusained ja nendega kaasnevad riskid.	2 3 2 2 1 2 2 2 3					Aktiivloeng ja arutelu Aktiivloeng ja näitlikustavad meetodid Näitlikud harjutused ja kaasamine harjutustesse Aktiivloeng ja harjutused Spordirajatiste ja sportimisvõimaluste tutvustus ja ekskursioon Sportmängud ja võistlusmängud Harjutused ja sportmängud Aktiivloeng Aktiivloeng ja arutlused	Arutelu: “Kehalise aktiivsuse tähtsus ja mõju inimorganismile” Harjutuste soorituste hindamine Harjutuste soorituste hindamine Harjutuste soorituste hindamine Harjutuste soorituste hindamine
Kehalise kasvatusetööde hindamine	Hinnatakse mitteeristavalt, kui on saavutatud õpiväljund 1., 4. Vastavalt hindamiskriteeriumidele 1., 3., 4., 23. • analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustusest ühiskonnas • nimetab ja teab terviseriske ning võimalikke vigastusi, kirjeldades nendele reageerimist ja ennetamise võimalusi • tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi • kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid IÕK-I olevat õppijat hinnatakse vastavalt individuaalõppekavas kehtestatud hindamisjuhendile							
sh hindekriteeriumid	Osalemine arutelus loetakse arvestatuks, kui tööga on õpiväljundite lävend saavutatud ning täidetud etteantud juhendi nõudmised. Töö loetakse mittearvestatuks, kui töö ei vasta etteantud juhendile ning õpiväljundite läved jääb saavutama.							
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb koondatud arvestuslike harjutuste koondhindena. Kõik hinnatud ülesanded ja harjutused on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Rakendatakse mitteeristavat hindamist. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A (arvestatud).							
sh hindamismeetodid	Arutelu, harjutusi, ülesandeid hinnatakse mitteeristavalt.							
Õppematerjalid	M. Arvisto. Sport S. Oja Sportlane, tunne A. Laos. Korvpall. Metoodiline E. Liik. E. Karisoo. J. Unger. Kergejõustikualade J. Unger. kergejõustikualade A. Lutsar. Spordialade võistlusmäärused.							
RIIGIKAITSE		20						
Teema	Alateema	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamine

1. Riigikaitse	1. Riigikaitse strateegia, ülesehitus ja ressursid 2. Ajateenistuse ja reservväe roll riigikaitstes 3. Riviõpe 4. Orienteerumise algõpe 5. Tulekolde kustutamine 6. Relvaõpe 7. Esmaabi	4			16		Aktiivloengud Õppekäik kaitseliidu õppusele ja selle põhjal töölehe täitmine Eesti Kaitseväe värbamiskeskuse esindaja loeng ajateenistusest ja selle põhjal töölehe täitmine Riigikaitselaager, kus käsitletakse kõiki praktilisi teemasid.	Õppekäigu ja loengu töölehtede täitmist hinnatakse eristavalt. Kõikide riigikaitselaagri teemade läbimist hinnatakse kujundavalt.
Riigikaitse teemade hindamine	Hinnatakse mitmeeristavalt , kui on saavutatud õpiväljundid 1-4, vastavalt hindamiskriteeriumidele: 1.,3.,11.,13.,14.,15. • analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustusest ühiskonnas • nimetab ja teab terviseriske ning võimalikke vigastusi, kirjeldades nende reageerimist ja ennetamise võimalusi • selgitab Eesti rolli NATOs, ELs ja ÜROs • kirjeldab Eesti riigikaitse strateegiat, ülesehitust ja ressursse • demonstreerib grupi koosseisus seisanguid, pöördeid ja ravisammu ning kontrollib juhendamisel relva ohutust ning kustutab tulekolde • põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust • tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike • selgitab enda õigusi ja kohustusi kodanikuna • kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid nimetab erinevaid julgeolekurisk IÕK-I olevat õppijat hinnatakse vastavalt individuaalõppekavas kehtestatud hindamisjuhendile							
sh hindekriteeriumid	Töölehe hindamine „5“– Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab analüüsiv, isikupärane ja loov lähenemine teema käsitlemisel ning töö vormistamisele, õppija väljendusviis on veenev ja ea kohta rikas. Vastused on korrektsed, huvitavad ja veenvad koos analüüsivate lisaselgitustega. Töö on kirjutatud stiili-, õigekirja-, sõnavormi-, sidumis- jm õigekeelsusvigadeta „4“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab korrektne ja hea teema käsitus ning õppija väljendusviis on ea kohta rikas. Vastused on korrektsed ning hästi argumenteeritud. Võib esineda üksikuid ebatäpsuseid. „3“ – Töö on õpiväljundi hindamiskriteeriumidele üldjoontes rahuldaval täidetud, enamus vastuseid on õiged ja piisavalt argumenteeritud, sõnastus sidus ja teksti ülesehitus loogiline „2“ – Töö ei vasta õpiväljundite saavutamise lävendile või etteantud tööjuhendile. Töö ülesehitus on ebaloogiline, tekst ei ole sidus, sõnastus on algeline ja raskesti mõistetav. Töös esineb valeandmeid.							
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõtva hinde kujunemisel rakendatakse mitmeeristavat hindamist. Kokkuvõttev hinne (A, MA) kujuneb koondatud arvestuslike ülesannete koondhindena. Kõik, eristavalt ja mitmeeristavalt hinnatud ülesanded ja harjutused on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitmeeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A (arvestatud).							
sh hindamismeetodid	Töölehed – eristav hindamine; ülesanded, harjutused, sooritused – mitmeeristav hindamine							
Õppematerjalid	Riigikaitseõpik Tallinn 2012							
INIMESEÕPETUS		20	8					
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamine
1. Teekond läbi aja	1. Perekonna roll ühiskonnas. 2. Kooselu ajalugu ja tänapäevased kooseluvormid 3. Traditsioonid peres	2 2 4	 4				- Aktiivloeng – ETV “Pereelusaade” – kirjalik kokkuvõte - Pereeelarve koostamine - Peresündmuse korralduskava koostamine grupitööna	Kirjaliku kokkuvõtte hindamine saatest Eelarve hindamine Korralduskava hindamine

							-E-moodle kasutamine	
2. Minu õigused ja kohustused	4. Kodu ja perekonnanälu 5. Rollid ühiskonnas ja perekonnas 6. Pereliikmete õigused ja kohustused, vajadused 7. Väärtused ja väärtuskasvatus	2 2 1 2	2				Aktiivloeng Rollimäng Stereotüüpide leidmine – mõistekaardi koostamine Arutelu rühmas mida mina väärtuseks pean. Kaasuste vaatamine “perekonnaõiguse” teemal Essee teemal “Kuidas on mind kasvatatud” E-moodle kasutamine	Mõistekaardi hindamine Essee hindamine kasvatuses
3. Tervis	1. Enesehinnang ja vaimne tervis. 2. Seksuaalkasvatus. 3. Pereplaneering	1 2 2	2				Aktiivloeng Diskusioon seksuaalsusest Pereplaneerimine – mulaažide ja näidistega E-moodle kasutamine	Kontrolltöö põhimõistete tundmise kohta
Inimeseõpetuse teemade hindamine	Hinnatakse eristavalt , kui on saavutatud õpiväljundid 1, 3, 4. Vastavalt hindamiskriteeriumidele: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 15, 21, 22, 23 Kirjalike tööde (teemakaart, essee, eelarve, kava, esinemise) eristav hindamine: „5“ – töö on vormistatud korrektselt ja teema käsitlel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab isikupärane loov ning huvitav lähenemine vormistamisel ja ettekandmisel. „4“ – töö on vormistatud korrektselt ja teema käsitlel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab hea ja veenev esinemine. „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui ettekanne või töö on vormistatud üldjoontes korrektselt ja teema käsitlel vastab juhendi üldiselt nõuetele, kuid esineb olulisi puudusi. „2“ – ettekande vormistamisel ja esinemisel esineb puudujääke nii vormistuse kui ka sisu osas. vastavalt individuaalõppekavas kehtestatud hindamisjuhendile							
sh hindekriteeriumid	- analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustusest ühiskonnas - analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli ühiskonna arengus - nimetab ja teab terviseriske ning võimalikke vigastusi, kirjeldades nendele reageerimist ja ennetamise võimalusi - selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust - toob asjakohaseid näiteid sotsiaallainetes käsitletavate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta - arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel - põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust - selgitab enda õigusi ja kohustusi kodanikuna - orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid - kasutab kontekstis sotsiaallainete põhimõisteid							
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb hinnatud tööde koondhindena. Kõik eristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A (arvestatud).							
sh hindamismeetodid	Kirjalik kokkuvõte, Eelarve, Essee, Ürituse kava, Kontrolltöö, Mõistekaart							
Õppematerjalid	Õppematerjalid Annuk, Tiina. Perekonnaõpetus 11. klassile. Koolibri, 1999 Kagadze, M., Kraav, I., Kullasepp, K. Perekonnaõpetus. Koolibri, 2007 Elina Havvio – Mannila, Osmo Kontula jt. Seksuaalsus Eestis. Ajalugu. Tänapäev. Arengud. Eesti Akadeemiline Seksoloogia Selts, 2006 Eia Asen. Pereraamat. Kuidas õnnelikult koos elada. Tänapäev, 1995 Perekonnaseadus. Juura, 2010 Matthew McKay Ph.D, Martha Davis Ph.D, Patrick Fanning. Suhtlemisõskused. Väike Vanker, 2000							
Ühiskonnaõpetus		24	16					

Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamine
1. Mina ühiskonna liikmena	1. Ühiskonna areng ja moderniseerumine, 2. Ühiskonnaelu reguleerivad normid ja väärtused. 3. Tänapäeva Eesti ühiskonnakorraldus 4. Maailma mitmekesisus. 5. Tööturg, tööhõive ja tööranne. 6. Ühiskonna jätkusuutlikkus.	2 2 2 2 1 1	4				Aktiivloeng Volikogu – meetod E-moodle keskkond Inimarenguaruande esitus teemal TV-saate vaatamine ja kokkuvõte	Inimarengu aruande esitus ja teise grupi töö retsenseerimine Telesaate memo
2. Riik	1. Üleminek plaanimajanduselt turumajandusele, 2. Eesti Vabariigi põhiseadus ja riigiaparaadi ümberkujundamine. 3. Erakondade teke ja areng ning erisused. 4. Muutused sotsiaal- ja kultuurivaldkonnas.	1 2 2 1	2				Aktiivloeng Disskusioon – erakonnad ja erakonnaperekonnad E-moodle keskkond	Kontrolltöö põhimõistete kohta
3. Minu õigused ja kohustused	1. Õpilase õigused ja kohustused lähtuvalt Eesti Vabariigi õigusaktidest. 2. Tööandja ja töövõtja õigused ja kohustused. 3. Eesti kodaniku õigused ja kohustused. 4. Kodanikuühiskond ja kodanikualgatus. 5. Inimõigused.	1 1 1 2 1	6				Aktiivloeng Ümberpööratu klassiruumi meetod Kohtu külastus E-moodle keskkond	Ümberpööratud klassiruumi meetod – mõistekaart ja esinemine Raadiosaate kuulamine kodanikuühiskonnast ja kokkuvõte
4. Riigikaitse	1. ÜRO, NATO, ja EL asutamine ja funktsioonid tänasel päeval.	2	4				Aktiivloeng E-moodle keskkond	Kontrolltööpõhimõistete kohta
Ühiskonnaõpetuse teemade hindamine	Hinnatakse eristavalt , kui on saavutatud õpiväljundid 1-4 Vastavalt hindamiskriteeriumidele: 1, 2, 5, 8, 10,11,12,15, 18, 20, 21, 22, 23, 24 Kirjalike tööde (essee, memo, teemakaart) eristav hindamine: „5“ – töö on vormistatud korrektselt ja teema käsitusel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab isikupärane loov ning huvitav lähenemine vormistamisel. „4“ – töö on vormistatud korrektselt ja teema käsitusel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab hea ja veenev mõtete esitus. „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui ettekanne või töö on vormistatud üldjoontes korrektselt ja teema käsitus vastab juhendi üldiselt nõuetele, kuid esineb puudusi. „2“ – töö vormistamisel esineb puudujääke nii vormistuse kui ka sisu osas. Ettekande (esitluse) koostamine: „5“ – ettekanne on vormistatud korrektselt ja teema käsitusel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab isikupärane loov lähenemine vormistamisel ja ettekandmisel. „4“ – ettekanne on vormistatud korrektselt ja teema käsitusel on saavutatud õpiväljundite lävendist kõrgem tase, mida iseloomustab huvitav ja veenev esinemine. „3“ – õpiväljundite lävend on saavutatud, kui ettekanne on vormistatud üldjoontes korrektselt ja teema käsitus vastab juhendi nõuetele. „2“ – ettekande vormistamisel esineb puudujääke nii vormistuse kui ka nõuete täitmises. Kirjaliku teksti (referaadi) koostamine „5“– Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab analüüsiv, isikupärane ja loov lähenemine töö vormistamisele. Töö on kirjutatud stiili-, õigekirja-, sõnavormi-, sidumis- jm õigekeelsusvigadeta							

	„4“ – Töö on õpiväljundite saavutamise lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab korrektne, sobiv ja hea keelekasutus; töö sisu on huvitav ja veenev, sõnavara või väljendusviis on ea kohta rikas. Võib esineda üksikud ebatäpsused tekstis. „3“ – Töö on õpiväljundi hindamiskriteeriumitele üldjoontes rahuldavalt koostatud, piisavalt argumenteeritud, sõnastus sidus ja teksti ülesehitus loogiline „2“ – Töö ei vasta õpiväljundite saavutamise lävendile. Töö ülesehitus on ebaloogiline, tekst ei ole sidus, sõnastus on algeline ja raskesti mõistetav, tekst ei ole arutlev, on jutustavat laadi. Töö ei vasta teemale. Kirjalikke kontrolltöid hinnatakse eristavalt. IÕK-I olevat õppijat hinnatakse vastavalt individuaalõppekavas kehtestatud hindamisjuhendile
sh hindekriteeriumid	- analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustusest ühiskonnas - analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli ühiskonna arengus - selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust - selgitab, millised muutused on toimunud taasiseseisvumisjärgses Eesti majanduses, õigusruumis, valitsemiskorralduses, riigikaitstes ja kultuurielus, eristades põhjusi ja tagajärgi - toob asjakohaseid näiteid sotsiaalses elus käsitletavate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta - arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel - iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel - selgitab Eesti rolli NATO, ELs ja ÜROs - kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust - põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust - tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike - selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähenduse muutumist 20.-21. sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo vältel - selgitab enda õigusi ja kohustusi kodanikuna - orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid - kasutab kontekstis sotsiaalses elus põhimõisteid - nimetab erinevaid julgeolekurisk
sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb hinnatud tööde koondhindena. Kõik eristavalt hinnatud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A (arvestatud).
sh hindamismeetodid	Kirjalik kokkuvõte, Eelarve, Essee, Ürituse kava, Kontrolltöö, Mõistekaart, Esitlused, Retsensioon
Õppematerjalid	Jõeorg, M., Kirsipuu, L. jt. Kodaniku käsiraamat. Tallinn: Mitte eestlaste Integratsiooni Sihtasutus, 2007 ja 2008 Peep, Viljar; Kama, Priit. Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile. Tallinn: Avita, 1996 Piier, Ilje. Ühiskonnaõpetuse mõisted gümnaasiumile. Tartu: Ülikooli Kirjastus, 2009 Wilkinson, Philip. Usundid (Silmaringi Teatmik). Tallinn: Varrak, 2009 Partridge, Christopher. Maailma Usundid. Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2006 Hattstein, Markus . Maailmareligioonid. Tallinn: Koolibri, 2007 Dumortier, Brigitte; Rouvillois, Madelaine. Religioonide Atlas. Tallinn: Tänapäev, 2010 Olenko, Katrin ja Toots, Anu. Ühiskonnaõpetus. Gümnaasiumiõpik. Tallinn: Koolibri, 2005 Varik, Maidu. Ühiskonnaõpetus. Tallinn: Koolibri, 2006 Kahru, Mai. Valmistume ühiskonnaõpetuse riigieksamiks. Ülesanded. Tallinn: Ilo, 2009 Kahru, Mai. Valmistume ühiskonnaõpetuse riigieksamiks. Raudvara. Tallinn: Ilo, 2009 Kahru, Mai. Valmistume ühiskonnaõpetuse riigieksamiks 2011. Tallinn: TEA Kirjastus, 2010 Raudla, Heiki. Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile I osa. Tallinn: Avita, 2009 Raudla, Heiki; Kroon, Kalle; Viik, Tõnu. Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile II osa. Tallinn: Avita, 2010 Siilaberg, T., Somelar, M., Ugur, K. Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile TV I osa. Tallinn: Avita, 2010 Siilaberg, T., Somelar, M., Ugur, K. Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile TV II osa. Tallinn: Avita, 2010
Mooduli hindamine	Mooduli hinde kujundamisel arvestatakse õppija arengut läbi erinevate teemade, keelelist eripära ja motiveeritust, analüüsimise ja eneseväljenduse oskust, mida kajastavad sooritatud tööd ja õpiväljundite saavutamine. Kõik moodulis toodud teemad peavad olema läbitud ja teemad ka hinnatud ka eristavalt või mitteeristavalt ja hinnatud positiivselt sooritatuks. Mitteeristavalt hinnatud tööd peavad olema sooritatud A-le (arvestatud). Iga hindele sooritatud töö hinnatakse vastavalt hindamiskriteeriumitele
sh hindekriteeriumid	On toodud iga osamooduli või teemade juures eraldi välja.

sh kokkuvõtva hinde kujunemine	Kokkuvõttev hinne kujuneb osamoodulite või teemade koondhindena. Kõik eristavalt hinnatud osamoodulid või teemade koondhinded on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud.
sh hindamismeetodid	On toodud iga osamooduli või teemade juures eraldi välja.

14. Kunstiained

Mooduli nr.	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad					
19	Kunstiained	1,5	Urve Pulk; Anita Kangur					
Nõuded mooduli alustamiseks	On omandatud põhiharidusele vastavad kompetentsid							
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.							
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb kõikide hindamisülesannete täitmisel (arvestatud) tasemel ja õpimapi alusel. Õpimapp sisaldab erinevate teemade/tööoperatsioonide töölehti, kirjeldusi, iseseisvaid töid ja arvamust kogetu kohta. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.							
Mooduli tundide maht	Kokku 39 tundi sh: Auditoorne töö 30 tundi (teoreetilised loengud + praktiline tegevus) Iseseisev töö 9 tundi							
Nõuded mooduli alustamiseks	põhiharidusele vastavad kompetentsid							
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.							
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid							
1. eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid	1. võrdleb näidete alusel erinevate kunstiliikide ja muusikažanride emotsionaalset mõju 2. toob näiteid oma kokkupuudetest erinevate kunstiliikide ja muusikažanritega 3. määrab kunsti- ja muusikakultuuri ajastuid ajateljel 4. uurib ja kirjeldab enda poolt valitud kunsti- ja muusikateoste ajaloolist ja kultuuriloolist tausta 5. koostab oma Eesti lemmikteostest virtuaalse kogu ja esitleb seda (3 kunstiteost + 3 muusikateost) 6. asetab valitud teosed ja nende autorid "suuremasse pilti", analüüsides nende suhet oma ajaga ja teiste autoritega 7. kirjeldab kogetud kunsti- ja muusikaelamust ja/või omaloomingu eelistusi 8. mõistab ja esitleb ühte enda jaoks tähendusrikast muusika- või kunstiteost ja põhjendab oma valikut ning kirjeldab selle emotsionaalset mõju endale							
2. tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooga								
3. tutvustab Eesti kunsti ja muusika eripära ja tähtteo-seid								
4. analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse								
5. kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks								
6. väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse								
Teema	Alateemad	A	I	e-	Pr t	P	Õppemeetodid	Hindamismeetodid
Kunst ja muusika eri ajastutel	1. Vanaaeg (Egiptus, Mesopotaamia, Vana-Kreeka, Vana-Rooma, kunsti ja muusika roll vanadel kultuurrahvastel)	3 3					Iseseisvalt uurib kultuuriloolist tausta ja toob näiteid Euroopast ning Eestist	Ajatelje koostamine ja esitus.
	2. Keskaeg (romaanid ja gooti stiili kujunemine, arhitektuuri tunnused, Tallinna vanalinn, Eesti kirikud, mitmehäälsuse ja noodikirja kujunemine)	3 3	2				Kavandab ajatelje ja märgib teljele erinevad ajastud ning kunsti- ja muusikateosed ning autorid, mida õppija kasutab ja täiendab edaspidi üldajaloo ja erialaajaloo ainetes.	Muusikakuulamise seminar ja retsensioon
	3. Renessanss ja barokk (uuenenud inimese maailmapilt, uued leiutised ja avastused, arhitektuur, skulptuur, maalikunst, polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul, kuulsamad heliloojad, pillid, õukonnamuusika,	3 3	2				Märgib teljele ka oma tähelepanekud ja arvamused.	Hümni ja koolilaulu tundmine.

	uued muusikažanrid, barokiajastu suurmeistrid) 4. Klassitsiam ja romantism (antiikkultuuri ja klassitsismi seosed, romantismi ja euroopa kultuuri seosed, klassitsismiajastu tähtsamad vormid, heliloojad, Viini klassikud, soololaul, programmiline muusika, rahvuslikkus) 5. 19. ja 20. sajand (uuendused , skulptuuris ja arhitektuuris, nüüdiskunst, ülevaade ajastu muusikastiilidest, olulisemad heliloojad)	3 3	2					Mõttele pildi peale-õppija selgitab/seletab ja põhjendab oma arvamust. Ühislaulmine – vokaalsete võimete arendamine ja tundeelu rikastamine (sh Eesti hümn ja koolilaul) Teemakohase materjali lugemine ja võrdlustabeli koostamine. Seminari kava kuulmine. Muusikaloo illustreerimine. Tsüklikiline loeng (õppija järgib 5 sammu: kuula, peatu, reflekteeri, kirjuta, anna tagasisidet) Muusikaürituste ja kunstinäituste külastamine retsenseerimine Muusikaline mõtisklus eesti kaasaegsete heliloojate looming põhjal.	Kogetud kunsti- ja muusikaelamuse kirjeldus. Kontrolltest ja muusikaseminar. Õpimapi koostamine ja esitus.
Mooduli hindamine		Mooduli hindamine on mitmeeristav (A, MA)							
sh hindekriteeriumid		Mooduli hindamine on mitmeeristav, mille puhul õpiväljundite lävend on saavutatud piisaval või kõrgemal tasemel. Piisavat tulemust väljendatakse sõnaga „arvestatud“, ning millest madalamal tasemel ehk ebapiisavat tulemust väljendatakse sõnaga „mittearvestatud“. Piisavat tulemust näitab õppija täites hindamiskriteeriumid 1-8.							
sh kokkuvõtva hinde kujunemine		Mooduli hinde kujundamisel arvestatakse õppija arengut läbi erinevate teemade, õppija eripära ja motiveeritust, analüüsimise ja eneseväljenduse oskust, mida kajastab temaatiline õpimapp /koostatud ajatelg. Temaatilist õpimappi, kuhu on kogutud erinevad õppeperioodi jooksul tehtud tööd, hinnatakse vastavalt hindamiskriteeriumitele 1-8 ja õpimapi/ajatelje koostamisjuhendile. Kõik esitatud/arvestuslikud tööd on võrdse kaaluga ja peavad olema positiivselt sooritatud. Iga sooritatud tööd hinnatakse vastavalt hindamiskriteeriumitele 1-8.							
sh hindamismeetod		Kunsti- ja muusikateoste ajatelje koostamine õpimappi ning esitlemine							
Õppematerjalid		Siitan, T., Sepp, A. Muusikaõpik gümnaasiumile. Kaldaru, M. Öhtumaade muusikalugu I konspekt CD, DVD, PowerPoint, YouTube. Leesi, Lauri. Kunstilugu koolidele. Tallinn: Kunst, 2002 Soovitav kirjandus: Fride R. Carcassat, Patricia; Marcede`, Isabelle. Maalikunst renessansist tänapäevani. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2002 Gombrich, E. H. Kunsti lugu. Tallinn: Avita, 1997 Helme, Sirje; Kangilaski, Jaak. Lühike eesti kunsti ajalugu. Tallinn: Kunst, 1999 Kangilaski, Jaak. Üldine kunstiajalugu. Tallinn: Kunst, 2001 Viirand, Tiiu. Kunstiraamat noortele. Tallinn: Kunst, 1982							

IV. VALIKÕPINGUTE MOODULID

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA					
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile				
Õppevorm	Statsionaarne				
Moodul nr. 4.1	15. Mooduli nimetus: KULTUURIPROJEKTID	Mooduli maht 8 EKAP/ 208 tundi			
		Õppemahu jaotus tundides			
		Auditoorne ja praktiline töö		Iseseisev töö	
		160 tundi		48 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja praktiline kogemus projektitööst kui võimalikust meetodist kutsealaga seotud ülesannete lahendamiseks					
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad					
Aine(d) ja õpetaja(d): Reet Truuväart, Merit Karise					

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: 1. tunneb projektitöö kui meetodi olemust, projekti etappe, nende tähtsust projekti õnnestumise seisukohalt ja teab projektide rahastamisvõimalusi	Õpilane - nimetab vähemalt 5 olulisemat kultuuriprojekti maakonnas või Eestis - nimetab vähemalt 3 rahastamisvõimalust kultuuriprojektide jaoks - selgitab projekti etappide sisu ja tähtsust	Aktiivne loeng. Iseseisev töö infoallikatega. Vestlus.	1. ÕV 1.HÜ: kirjalik test projektitööga seotud mõistete kohta	1. Projektitöö olemus: Projektitöö kui meetod. Projekti mõiste, liigid. Kultuurisündmused Eestis ja Saare maakonnas kui projektid ja käsitöö osa neis.	A – 8 P – I – 4
2. teab toimiva projekti-meeskonna moodustamise ja juhtimise põhimõtteid	selgitab toimiva meeskonna moodustamise ja juhtimise põhimõtteid.	Loeng. Situatsioonülesannete lahendamine. Rühmatöö.	2. ÕV 2.HÜ: praktiline tegevus rühmatööna ülesande alusel – erinevate meeskonnatööga kaasnevate võimalike probleemide lahendamine ja selle näitel toimiva meeskonna moodustamise ja juhtimise põhimõtete kirjeldamine	1. Meeskond ja selle juhtimine: Meeskonna moodustamine: Kohustused ja õigused, motiveerimine. Ülesannete jaotus. Informeerimine, delegeerimine. Probleemide ja konfliktide lahendamine. Kontroll. Projektijuhi roll. Koostööpartnerid, tellija, huvigrupid. Projektitöö vahendid. Projektikaust, nõupidamised, probleemide lahendamise tehnikad. Projekti lõpetamine: lõpetamise etapid, lõpparuanne,	A ja P lõimitud – 20 I – 6

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
				protsessi ja tulemuse hindamine, lõppkalkulatsioon Tulemused koolile, osalejale, endale.	
3. püstitab projekti (näitus, osalemine messil, töötuba jne) eesmärgi ja sellega seotud ülesanded; 4. koostab meeskonnas töötades projekti plaani etappide kaupa, koostab projekti eelarve ja ajakava;	koostab juhendi alusel projekti eesmärgile vastava etapiviisilise tegevuskava ja sellele vastava ajakava ning esialgse tulude ja kulude eelarve	Loeng. Iseseisev töö allikatega. Probleemõpe.	3., 4. ÕV 3.HÜ: meeskonnatöö ülesande põhjal - koostada ühe probleemilahenduse projektikavand 4.HÜ: I – kirjalik töö paarides juhendi alusel – koostada kultuuriprojekti eesmärgid ja lähteülesanne, tegevuskava, kulude ja tulude eelarve	1. Ülevaade projekti etappidest: Projektikavand: Probleemi püstitus, taust ja hetkeseis. Projekti eesmärgid ja lähteülesanne. Tegevuskava. Projekti meeskond, tööde jaotus ja juhtimine. Nõuded projektijuhile. Projekti juhtimine, teostamine, lõpetamine (aruandlus, kokkuvõtted ja hindamine, lisad) Eelarve ja rahastamine: Projekti eelarve koostamine. Eelarve osad. Kuluartiklite arvestus. Ressursid: Vahendite plaanimine. Kultuuriprojektide rahastamisvõimalused Eesti Vabariigis. (hartsatmängumaksu nõukogu, kultuurkapital, eriprogrammid, OV, LV osa) Kulueelarve koostamine: vastavalt rahastamisele. Kulude arvestamine, riiklikud maksud. Eelarve vormistamine ja aruandlus. Projektide teostamine – unelmad ja tegelikkus. Projektijuhtimise karid (kohtumine praktikutega)	A ja P – lõimitud 16 I ja P – lõimitud 4
5. teostab koos meeskonnaga projekti, arvestades meeskonna moodustamise ja juhtimise põhimõtteid	töötab meeskonna liikmena ühise eesmärgi nimel vastavalt jaatud ülesannetele, pakub lahendusi	Projektitöö. Esitlus. Iseseisev töö sihtrühmade ja infoallikatega. Praktiline töö.	5., 6. ÕV 5.HÜ, I: iseseisev praktiline kompleksülesanne kogu rühmale -reaalse projekti planeerimine, teostamine ja hindamine ning tegevuste kirjalik fikseerimine; kirjalik hinnang meeskonna tööle ja enda rollile koos järelustega	1. Reaalse projekti teostamine: Projekti koostamine. Tegevuskava. Projekti tulude ja kulude eelarve koostamine. Meeskonna tööülesannete jaamine Rahastusallikate ja sponsorluse otsimine. Reklaami väljatöötamine, kanalite valik. Reklaami levitamine. Kokkulepete sõlmimine sündmuse korraldamiseks. Koostööstused osapooltega. Vahendite otsimine, varumine. Probleemide lahendamine erinevate tehnikatega. Sündmuse läbiviimist	A ja P – lõimitud 116 I ja P – lõimitud 34
6. lõpetab meeskonnas töötades projekti ja hindab seda	- hindab tulemust enda ja meeskonna seisukohalt - nimetab õnnestumisi ja arengvõimalusi	Projektitöö. Esitlus. Iseseisev töö sihtrühmade ja infoallikatega. Praktiline töö.		1. Projekti lõpetamine: Lõpetamise etapid, lõpparuanne Projekti lõpptulemuste analüüsimine. Protsessi hindamine, tasuvusanalüüs. Kokkuvõtted õpitu	
Praktika	Moodulis praktika puudub.				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt, kõik rühma- ja iseseisvad tööd peavad olema sooritatud vähemalt lävendi tasemel Mooduli hinde saamiseks peab olema koostatud ja esitatud õpimapp, mis sisaldab järgmisi materjale: - kirjalik test (1HÜ) - paaritööna koostatud kultuuriprojekti etapiviisiline tegevuskava(4HÜ) - rühmaga teostatud projekti tegevus- ja ajakava, eelarve ning eraldi kirjalik hinnang tulemuste kohta (5HÜ) Õppeprotsessi toetamiseks kasutatakse ka kujundavat hindamist				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	1. Projektijuhtimine. A. Perens, 2001 2. T-Kit käsiraamat Projektijuhtimine - http://euroopa.noored.ee/files/TKit_03_Projektijuhtimine.pdf 3.Rahvusvahelise projektijuhtimise käsiraamat - http://www.siseministeerium.ee/300/ 4. Projektijuhtimine. Praktiline käsiraamat näidisprojektiga. Sigrid Salla 5. Kuressaare Ametikooli õppevahend „6. moodul - projektijuhtimine” Projekt Routes,2004 6. Airi Mitendorfi „Meeskonnatöö“ e-kursus http://www.lvrkk.ee/kristiina/airi/meeskonnatoo/index.html 7. EAS materjalid - http://www.eas.ee/ 8. Hasartmängumaksu nõukogu informatsioon - http://hmn.riik.ee/ 9. SWOT-analüüs: http://juhtimine.ee/swot-analuus 10. Rahastamise koolitusmaterjal - http://www.envir.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=348003/RAHASTAMISE+KOOLITUSMATERJAL.pdf 11. Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetme juhendmaterjal - www.eas.ee/vfs/5517/PKV_Juhendmaterjal.doc 12. Struktuuritoetused ja raamatupidamine - Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud - http://www.assets.ee/node/275 13. Eesti Kultuurkapitali materjalid – www.kulka.ee				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Keskhariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.2	16. Mooduli nimetus: DISAINIPROJEKT	Mooduli maht 24 EKAP/ 624 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		230 tundi	368 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilasel on teadmised ja praktiline kogemus disainiprojektiga seotud ülesannete lahendamiseks				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d): Maila Juns-Veldre, Helina Nelis				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. seostab teadmisi disaini teooriast, disaini ajaloost ja disainiprotsessidest konkurentsivõimeliste toodete ja teenuste arendamiseks	Õpilane selgitab ülesande alusel disaini teooria, disaini ajaloo ja disainiprotsesside seoseid konkurentsivõimeliste toodete ja teenuste arendamiseks, toob näiteid	Aktiivne loeng. Iseseisev töö infoallikatega. Vestlus.	1. ÕV 1.HÜ: kirjalik test disainiprojektiga seotud mõistete ja ajloo kohta. 2. HÜ: I – kirjalik töö juhendi aluse: disaini ajaloost valitud disainitoote analüüs	1. Disaini ajalugu 2. Disaini protsessid	A – 40 P – I - 64
2. analüüsib turgu, juhib loovprotsessi ja tootarenduse projekti idee kujunemisest kuni praktilise tulemini.	- selgitab ülesande alusel turu analüüsi ja sihtgrupi määramise etappe ja tulemust, kirjeldab sihtgrupi vajadustele vastava toote ja/või teenuse kujundamise põhimõtteid, toob näiteid - juhib loovprotsessi ja tootarenduse/ disaini projekti - valib idee teostamiseks sobivaid tehnoloogilisi võtteid, materjale ja kasutab vajalikke tööriistu - valmistab/loob ülesandest lähtuvalt toote ja/või teenuse - kirjeldab enda tööprotsessi	Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Vestlus. Analüüs. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Ajurünnak. Ideekaart. Kavandamine. Praktiline töö. Projekt.	2., 3. ja 4. ÕV: 1. HÜ. Iseseisva individuaalse disaini projekti teostamine juhendi põhjal: Projekti eesmärgi ja tegevuskava koostamine. - disainitoote ja/või teenuse idee - visandamine ja kavandamine. - disainitoote ja/või teenuse - kujundamine ja teostamine - vastavalt valitud sihtgrupile. - disainitootele ja /või teenusele - hinna kujundamine, - hinnakujundusprotsessi - selgitamine ning vähemalt - kahe erineva müügikanali - valimine, valiku põhjendus.	1. Turundus: - projekti juhtimine - disainitoote kujundamine - disainitoote ja/või teenuse teostusviis	A ja P – lõimitud 150 I ja P – lõimitud 240
3. mõistab disainitoote ja/või teenuse hinna kujundamise põhimõtteid, leiab sobivad müügikanalid ja korraldab toote ja/või teenuse müügi, esitleb toodet ja/või teenust	- koostab ülesande alusel disainitoote ja/või teenuse tutvustuse ja esitluse, nimetab toote ja/või teenuse tutvustamise ja müügi võimalusi - koostab juhendi põhjal tootele ja/või teenusele hinnapakku-mise, arvestab sihtgrupi vajadusega, sobivaima valmistusviisiga, materjali- ja ajakuluga ning logistikaga - tagab vajaliku dokumentatsiooni kliendile	Suhtluspõhine loeng. Praktiline töö. Projekt.		1. Hinnapakku-mine: disainitoote ja/või teenuse tutvustus, esitus ja müük	A ja P – lõimitud 10 I ja P – lõimitud 16

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
			- disainitootele sobiva pakendi kujundamine ja valmistamine, - hooldusjuhendi ja toote info väljatöötamine.		
4. mõistab disainitoote toote ohutu ja esteetilise pakendamise ning toote kasutusjuhendi olemasolu vajalikkust, kujundab pakendi ja pakendab toote	- selgitab ülesande põhjal disainitoote ohutult ja esteetiliselt pakendamise võimalusi, koostab toote kasutusjuhendi, kujundab pakendi ja pakendab toote - vormistab nõuetekohase esitlusmapi	Vestlus. Aktiivne loeng. Praktiline töö. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Projekt. Õpimapp Esitlus ja seminar.	- projekti esitlus ja tulemuste analüüsimine ning arenguvõimaluste arutelu seminari vormis. - vormistab esitlusmapi	1. Pakendi kujundamine: - disainitoote pakendamine - kasutusjuhend - esitlusmapp/ portfoolio	A ja P – lõimitud 30 I ja P – lõimitud 48
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 4. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Bayley, S. Disain. Kuju saanud mõte / Stephen Bayley & Terence Conran ; [tõlge: Kalle Klein, Kai Vaarandi ; toimetanud Krista Leppikson], Varrak, Hongkong, 2008				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.3	17. Mooduli nimetus: FILMI- JA VIDEOTÕÕTLUS	Mooduli maht 16 EKAP/ 208 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		320 tundi	96 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane teostab videoprojekti, arvestades videotöötamise tehniliste nõuete ja kujunduskvaliteediga				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d):				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: - Omab ülevaadet filmi- ja videotööstuse kujunemisloost, erialastest töövõtetest ja -vahenditest, tarkvarast ja terminoloogiast - loob lähteülesande alusel videoprojekti ideekavandi - loob ideekavandi põhjal videoprojekti algmaterjali - monteerib ja järeltöötleb materjali ning valmistab selle ette avaldamiseks	Õpilane: - Koostab ülevaate filmi- või videotööstuse žanrist, autorist, teosest või ajastust - töötab välja videoprojekti idee, planeerib ja kavandab projekti edasise käigu - loob kavandite alusel videoprojekti algmaterjali, filmides ise või valides sobiva materjali teiste autorite loomingust - monteerib ja helindab algmaterjali kavandite alusel ühtseks tervikuks - järeltöötleb monteeritud materjali ja valmistab selle ette avaldamiseks	Aktiivne loeng Praktiline töö Iseseisev töö, Arutelu Esitlus	Mitteeristav. Arvestuse saamise eelduseks on videoprojekti teostamine ja selle esitlemine.	Sissejuhatus filmi- ja videotööstusesse: - ajalugu - ülevaade filmi- ja videotööstuse argipäevast Maht: 1 EKAP Idee välja töötamine, projekti planeerimine ja kavandamine: - Ideede analüüs ja süntees - Lugujoonised - Stsenarium - Projekti edasise käigu planeerimine Maht: 3 EKAP Algmaterjali kogumine ja salvestamine: - Sissejuhatus heli salvestamisse - Sissejuhatus valgustamisse - Filmimine videoülesvõtet võimaldavate seadmetega - Algmaterjali ettevalmistus montaažiks Maht: 5 EKAP Materjali monteerimine ja helindamine: - Ülevaade montaažitarkvara tööpõhimõttest ja töövõtetest - Algmaterjali monteerimine ja helindamine montaažitarkvara abil Maht: 5 EKAP	A, P - 320 I - 96

				5. Järeltöötlemine: • Ülevaade järeltöötlustarkvara tööpõhimõttest ja töövõtetest • Monteeritud materjali järeltöötlus • Valmis projekti avaldamine taasesitatavas vormis Maht: 2 EKAP	
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 4. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	Adobe after effects CC: classroom in a book. Mark Christiansen - Adobe - 2013 Adobe Premiere Pro CC Classroom in a Book. Adobe Press - 2013 Film sound: theory and practice. Elisabeth Weis - John Belton - Columbia University Press - 1985 Minute Help Guides. A Newbies Guide to Final Cut Pro X (Version 10.2): A Beginnings Guide to Video Editing Like a Pro Video production 101: delivering the message. Antonio Manriquez - Tom McCluskey				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.4	18. Mooduli nimetus: VEEBIPROJEKTID	Mooduli maht 8 EKAP/ 208 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		160 tundi	48 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane on teadlik tänapäevaste veebiarenduse suundadega ja loob ise lihtsama veebiprojekti, arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d):				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides audi-toorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: - omab ülevaadet kaasaegse veebidisaineri ja -arendaja töö iseloomust, töökeskkonna eripärast ning vajalike töövahendite, tehnoloogiate, seadmete ja tarkvara kasutusvõimalustest - kavandab ja kujundab veebilahenduse, loob ja kasutab graafilisi elemente, arvestades hea kasutajakogemuse, kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega - teostab veebikavandi, kasutades HTML ja CSS märgendkeeli ning erialaseid töövahendeid, tehnoloogiaid ja tarkvara	Õpilane: - selgitab lähteülesande alusel veebidisaineri töö iseloomu, kasutatavaid töövahendeid, tehnoloogiaid ja tarkvara ning töökeskkonna eripära - planeerib ja kavandab vastavalt lähteülesandele veebilehe või -rakenduse prototüübi - loob kaasaegsetele HTML standarditele vastava koodi abil oma loodud kavandist HTML dokumendi - loob kaasaegsetele CSS standarditele vastavad stiilid HTML-elementide positsioneerimiseks ja kujundamiseks ning seob HTML ja CSS dokumendid omavahel tervikuks, arvestades seejuures kohanduva veebidisaini põhimõtteid.	Aktiivne loeng Praktiline töö Iseseisev töö Rühmatöö Arutelu Esitlus	Mitteeristav. HÜ: planeerib, kavandab ja loob veebilahenduse Veebilahenduse kavandamise ja teostamise ülesanded, praktilised ja iseseisvad tööd mooduli alateemadel. Arvestuse saamise eelduseks on ettenähtud ülesannete nõuetekohane teostamine.	Sissejuhatus: - Veebitehnoloogiate ajalugu ja hetkeseis - Ülevaade tehnoloogiatest ja tarkvarast - Online-tööriistad, templiidid Maht: 0,5 EKAP Veebilahenduste kavandamine ja kujundamine: - Veebilahenduse kavandamine - Kasutajaliides, kasutajakogemus - Wireframe, prototüüp, prototüüpimise vahendid - Kohanduva veebidisaini põhimõtted (RWD) - Vektor- ja pikselgraafika programmide kasutamine veebi kavandamisel ja kujundamisel - Graafikafailide tüübid ja kasutamine veebis, optimeerimine Maht: 3,5 EKAP Veebilahenduste kodeerimine: - Vabavaralised koodiredaktorid - Online-tööriistad - Veebibrauserid, brauserite developer HTML - Ülevaade HTML keelest, süntaks, kasutamine CSS - Ülevaade CSS keelest, süntaks, kasutamine, veebitüpograafia	A, P - 160 I - 48

				• CSS-abivahendid: raamistikud, teegid jne • Sissejuhatus Javascripti, ülevaade levinud JS-raamistikust ja tekidest • Animatsioon veebis • Sissejuhatus enamlevinud käsurea-tööriistadesse (nt SASS, Node/NPM, Bower, Gulp jne) Maht: 4 EKAP	
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 3. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	https://www.codecademy.com/ https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/HTML https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/CSS https://developer.mozilla.org/ee/docs/Web https://developer.mozilla.org/ee/docs/Web/Tutorials				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.5	19. Mooduli nimetus: GRAAFIKA	Mooduli maht 4 EKAP/ 104 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		78 tundi	24 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane loob graafika lahendusi, arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d):				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides audi-toorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: - omab ülevaadet graafika kujunemisloost, erialastest töövõtetest, -vahenditest ja materjalidest. - loob lähteülesande alusel graafilise kujunduslahenduse, arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, materjale ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara ka võõrkeeles	Õpilane: - elgitab lähteülesande alusel graafika kujunemislugu, tarkvara, erialaseid töövõtteid ja -vahendeid, toob näiteid - oob lähteülesande alusel graafilisi pilte, illustratsioone ja plakateid, kasutab erinevaid erialaspetsiifilisi töövõtteid, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	Aktiivne loeng Praktiline töö Iseseisev töö, Arutelu Esitlus	Mitteeristav. HÜ: Ülesande alusel praktilised ja iseseisvad tööd mooduli alateemadel. Praktilise töö käigus viiakse joonistusi või muid eelnevalt valminud töid graafikatehnikatesse. Töödeldakse ja parandatakse kavandeid, valmistatakse ette plaadid, trükitakse ja vormistatakse tööd. Arvestuse saamise eelduseks on ettenähtud ülesannete nõuetekohane esitamine.	Sissejuhatus graafikasse: - graafikaalane terminoloogia ja tehnikad - graafika ajalugu Maht: 0,5 EKAP Graafika elemendid ja töövõtted: Kõrgtrüki ja sügavtrüki tehnikad ja trükiettevalmistus. Praktiline töö, lame-, kõrg-, sügavtrüki tehnikas ja eritehnikates. Tõmmiste signeerimine ja vormistamine. Maht: 3,5 EKAP	A, P - 80 I - 24
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 2. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	Peterdi, G. Printmaking. Methods old and new. New York: The Macmillan Company, 1965 Brunner, F. A Handbook of Graphic Reproduction Processes. A technical Guide including the printmaking process. Teufen (AR): Arthur Niggli Ltd., 1964 Laing, J. Saunders- Davies R. Graphic Tools & Techniques. Cincinnati: Swallow, 1986 Green, P. Introducing Surface Printing. London: BT Batsford Ltd Watson- Guptill Publications 1967 Green, P. Creative Print Making. London: BT Batsford Ltd,1966 Kent, C., Cooper, M. Simple Printmaking. Linocuts, collage and screenprints. New York: Watson- Guptill Publications,1966				

	Heller, J. Printmaking today. New York [etc.]: Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1958 Hayter, S. W. New ways of Gravure. London: Oxford University Press, 1966		
KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA			
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile		
Õppevorm	Statsionaarne		
Moodul nr. 4.6	20. Mooduli nimetus: AUDIOVISUAALNE KUNSTIPROJEKT	Mooduli maht 16 EKAP/ 416 tundi	
		Õppemahu jaotus tundides	
		Auditoorne töö	Iseseisev töö
		320 tundi	96 tundi
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tutvub kaasaegse kunsti diskursusega ja loob kontseptuaalse audiovisuaalse kunstiteose.			
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad			
Aine(d) ja õpetaja(d):			

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: 1. omab ülevaadet uue meedia kunsti arenguloost ja selle seostest tehnika arenguga 2. omab ülevaadet tehnoloogiatest, tarkvarast, interaktsioonimeetoditest ja visuaalse programmeerimise vahenditest 3. loob kontseptuaalse audiovisuaalse kunstiteose	Õpilane: • koostab ülevaate uue meedia kunsti žanrist, autorist, teosest või tehnikast • kavandab ja loob lähteülesande alusel iseseisvalt või meeskonnaliikmena audiovisuaalse kunsti-teose	Aktiivne loeng, Õppekäik, Praktiline töö Iseseisev töö, Arutelu Esitlus	Mitteeristav. Arvestuse saamise eelduseks on uue meedia projekti teostamine ja selle esitlemine ühisnäitusel.	Sissejuhatus uue meedia kunsti: - ajalugu - väljapaistvamad suunad, esindajad ja teosed - teoste kontseptuaalne ja tehniline sisuanalüüs Maht: 4 EKAP Ülevaade kaasaegse kunsti vahenditest: - tehnoloogiad - tarkvara - interaktsioonivahendid Maht: 4 EKAP Idee ja tehnilise lahenduse planeerimine ja kavandamine: - kontseptsiooni välja töötamine - lahenduse planeerimine - kavandite loomine - jooniste või prototüübi loomine Maht: 4 EKAP Tehnilise lahenduse teostamine: - teostab projekti vastavalt kontseptsioonile, tehnilistele võimalustele ja keskkonna eripäradele Maht: 4 EKAP	A, P - 320 I - 96
Praktika	Moodulis praktika puudub.				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli läbimise tingimuseks on 80% osalemine auditoorses töös. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 3. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	Lev Manovich. Uue meedia keel, Eesti Kunstiakadeemia 2013. Tilman Baumgärtel. Net.art. Võrgukunsti materjalid, EKA, 2006. Oliver Grau. Virtual Art: From Illusion to Immersion. Cambridge, London: MIT Press, 2003. Edward E. Shanken. Art and Electronic Media. London: Phaidon Press, 2009.

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.7	21. Mooduli nimetus: KOLMEMÕÕTMELISE GRAAFIKA PROJEKTID	Mooduli maht 8 EKAP/ 208 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		160 tundi	48 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane loob 3D-graafika lahendusi, arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d):				

Õpiväljundid (ÖV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: - omab ülevaadet 3D graafika kujunemisloost, tarkvarast ja erialastest töövõtetest ja -vahenditest - loob lähteülesande alusel 3D-graafilise kujunduslahenduse, arvestades kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, tarkvara ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara ka võõrkeeles	Õpilane: - Selgitab lähteülesande alusel 3D graafika kujunemislugu, tarkvara, erialaseid töövõtteid ja -vahendeid, toob näiteid - loob lähteülesande alusel 3D graafilisi pilte ja animatsioone, kasutab erinevaid erialaspetsiifilisi töövõtteid, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	Aktiivne loeng Praktiline töö Iseseisev töö, Arutelu Esitlus	Mitteeristav. HÜ: praktilised ja iseseisvad tööd mooduli alateemadel. Arvestuse saamise eelduseks on ettenähtud ülesannete nõuetekohane esitamine.	Sissejuhatus 3D graafikasse 3D graafika ajalugu ja hetkeseis - Vabavaraline 3D graafika tarkvara Blender Maht: 0,5 EKAP 3D graafika elemendid ja töövõtted 3D modelleerimise alused - Virtuaalsed materjalid ja tekstuurid 3D stseeni valgustamine - Virtuaalse kaamera käsitlemine 3D stseenis 3D animatsioon - Füüsikasimulatsioonid 3D graafika renderdamine pildiks või videoks, 3D printimine Maht: 7,5 EKAP	A, P - 160 I - 48
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 2. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	Van Gumster, J. Blender for Dummies, 3rd Edition. Wiley 2015, 500 lk https://www.blender.org/ https://www.blender.org/manual/ http://www.blenderguru.com/ https://cgcookie.com/learn-blender/ https://moodle.hitsa.ee/course/index.php?categoryid=350				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA			
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile		
Õppevorm	Statsionaarne		
Moodul nr. 4.8	22. Mooduli nimetus: TRÜKIETTEVALMISTUS	Mooduli maht 16 EKAP/ 416 tundi	
		Õppemahu jaotus tundides	
		Auditoorne töö	Iseseisev töö
		320 tundi	96 tundi
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane häälestab ja seadistab vastavalt trükikoja nõuetele vajalikul määral tark- ja riistvara; loob ja valmistab trükiks ette digitaalseid kujundusi, arvestades trükitehnoloogiaid ja nende võimalusi; teeb koostööd trükikoja ja tellijaga.			
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad			
Aine(d) ja õpetaja(d):			

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides audi-toorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: - omab ülevaadet trükitehnoloogiate kujunemisloost, tarkvarast ja erialastest töövõtetest ja -vahenditest - loob lähteülesande alusel trükikõlbuliku kujundusfaili , arvestades kujunduskvaliteedi ja trükitehniliste nõuetega, kasutab erialaspetsiifilisi oskusi, tarkvara ja tehnoloogiaid ning erialast sõnavara ka võõrkeeles	Õpilane: - selgitab lähteülesande alusel ofset-, flekso- ja digitaaltrüki tehnoloogia ajalugu. - selgitab lähteülesande alusel trükitehnoloogiate eripärast tulenevad trükiettevalmistuse nõuded. - loob lähteülesande alusel trükikõlbulikke kujundusfaile arvestades kujunduskvaliteedi ja erinevaid trükitehnilisi nõudeid ja kasutab erinevaid erialaspetsiifilisi töövõtteid, selgitab oma valikuid, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles	Aktiivne loeng Praktiline töö Iseseisev töö, Arutelu Esitlus	Mitteeristav. HÜ: praktilised ja iseseisvad tööd mooduli alateemadel. Arvestuse saamise eelduseks on ettenähtud ülesannete nõuetekohane esitamine.	Ülevaade trükitehnoloogiatest: Trükitehnoloogia eripärast tulenevad trükiettevalmistuse nõuded. Ülevaade ofset-, flekso- ja digitaaltrüki tehnoloogia ajaloost, trükkimise põhimõtte, trükitehnoloogiate üldine tutvustus, trükimasinate ehitus, trükitehnoloogiates valmistatav toodang, trüki tehnoloogilise protsessi olemus, trüki eriliigid ja nende klassifikatsioon, trüki eriviisid ja nende kasutamine. 1 EKAP Värvimudelid ja värvihaldus. RGB ja CMYK: Värvihalduse põhimõtted ja rolli trükiprotsessis, värvilahutus, spot ja protsessvärvid, rastrid. Värvihaldus fototöötluses, kujundamisel, küljendamisel, proovitrükiste ja trükivormide valmistamisel. Trükikõlbuliku faili ette valmistamine erinevate kasutusvõimaluste jaoks ja ICC profiilide kasutamine. 2 EKAP Töö planeerimine ja analüüs 2 EKAP Praktiline trükiettevalmistus: Kujunduskavandi loomisel trükitehniliste nõuetega arvestamine ja kujunduskavandi loomimine. Ofset-	A, P - 320 I - 96

				trükk, raster, rastritüübid, paber ja raster, trükipara-meetrid, punktikasv. Erinevate formaatide kasuta-mine. Image-failide formaadid (TIFF, EPS, DCSEPS). Värvitrüki arvestamine graafikafailide te-gemisel (knockout, overprint, trapping, bleed). Digi-taalsete originaalide valmistamine, koostöö trüki-koja ja kliendiga. PostScript leheküljekirjeldamise keel, avatud ja suletud originaalid, PDF formaat, PDF standardid, PDF/X.PS failimuutmine PDF fai-lik, PDF faili eksportimine kujundus- ja küljendus-programmidest, Adobe Acrobat Professional prog-rammi kasutamine, PDF faili kontrollimine lisatark-vara abil, PDF failide monteerimine, proovitrükk, fil-miprinterid, plaadiprinterid. 5. Seadmete häälestamine ja kalibreerimine: Densitomeetri ja spektrofotomeetri tööpõhimõtteid ning ja nende kasutamine. Trükipoogna mõõtribade kasutamine, proovitõmmiste hindamine ja sead-mete kalibreerimine. 2 EKAP	
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest tööst, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 2. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	1. Popov, V. Polügraafia üldkursus. Tallinn: Valgus, 1967; 2. Simmons, J. Graafilise disaini käsiraamat. Tallinn: Digipraktik, 2008; 3. Toots, V. 108 eksliibrist. 1.-3. mapp: klišeetrükk, ofsettrükk, sügavtrükk, reljeftrükk, siiditrükk, käsitsi koloreeritud. Tallinn: s.n., 1986; 4. Pljusnin, N. Abiks ofsettrükkijale. Tallinn: Valgus, 1984; 5. Teodor J.T, Anna V, Georgi A.T Polügrafisti käsiraamat. Tallinn: Valgus, 1979; 6. Fraser, B. Real World Color Management: Industrial–Strength Production Techniques Peachpit Press, 2003; 7. Simmons, J. Graafilise disaini käsiraamat. Tallinn: Digipraktik, 2008; http://metshein.com/index.php/graaфика/adobe-illustrator-cs6 http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Liina/RGB_001_232_270x216_TRYKIETTEVALMISTUS_TPT.pdf				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4. 9	23. Mooduli nimetus: ÕMBLEMINE	Mooduli maht 24 EKAP/ 338 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		480 tundi	144 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb õmblusmasinat ja oskab seda seadistada, teab rõivaste konstrueerimise põhialuseid, tunneb õmblusmaterjale ja kasutab neid säästlikult, oskab õmmelda lihtsamaid õmblustooteid				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d):				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. kavandab õmmeldava eseme ja koostab tööjoonise/ lõike, arvestab materjali säästlikku kasutamist.	Õpilane - kavandab etteantud ülesande alusel õmmeldava esme, arvestades materjali säästliku kasutamisega ja koostab tööjoonised. - selgitab tööjoonise alusel töö käiku ja erinevaid õmblustehnoloogilisi võimalusi.	Vestlus. Aktiivne loeng. Praktiline töö. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Õpimapp Esitus.	1.-5. ÕV 1. HÜ. I – praktiline töö kompleksülesande alusel: - koostab nimekirja kasutatud materjalidest ja töövahenditest, - esitab kavandi ja tööjoonise, - valmistab kavandatud eseme - dokumenteeri eseme valmistus ja põletusprotsessi, - analüüsib ja dokumenteerib tulemused, - esitab info õpimapis.	1. Kavandamine: ideevisand, -kavand, tööjoonis, lõiked. Õmbluste tehnoloogilised joonised ja skeemid. Maht: 2 EKAP	A ja P – lõimitud 40 I ja P – lõimitud 12
2. tunneb õmblustööks sobilikke materjale, nende varumise võimalusi ja hoiustamise tingimusi.	- selgitab etteantud ülesande alusel õmblustööks valitud materjalide omadusi ja sobivust. - selgitab ülesande alusel õmblusmaterjalide - varumise võimalusi ja sobivaid hoiustamise tingimusi. - kirjeldab õmblusmaterjalide näidiste põhjal nende omadusi ja kasutamise võimalusi.			1. Varumine: õmblusmaterjalide hankimine, varumine ja hoiustamine. Kangaste struktuurtüübid – kootud kangad, trikotaažmaterjalid, lausmaterjalid; nende tootmine ja omadused. Kangaste sidused. Kangaste viimistlemine. Kangavead. Kangaste omadused (hügieenilised, mehaanilised, füüsikalised, optilised ja tehnoloogilised). Stiilisuunad Maht: 1 EKAP	A ja P – lõimitud 20 I ja P – lõimitud 6
3. mõistab tööprotsessi, seab töökorda materjalid ja töövahendid. Kasutab erialast sõnavara eesti ja inglise keeles.	- selgitab ülesande alusel tööprotsessi ja töö - etappide omavahelisi seoseid. - valmistab ette töökoha, valib materjalid, tööriistad, töövahendid, masinad. - selgitab oma valikute ja tööprotsessi seost kasutades erialast sõnavara eesti ja inglise keeles. - demonstreerib tööks vajalike vahendite ja seadmete kasutamist ning hooldamist. - demonstreerib materjalide ettevalmistamist õmblemiseks, selgitab tegevuse tähtsust ja mõju valmistoote kvaliteedile.			1. Töökoht ja töövahendid: Töökoha ergonoomia. Tekstiilmaterjalide, nõelte ja niitide valik. Õmblustööstuse seadmed ja nende kasutamine. Äärestus- ja ühendus-äärestusmasinate defektsed õmblused ja vigade kõrvaldamine. Kuumniiske töötamise olemus ja etapid. Kuumniiske töötlemise seadmed (triikraud, press, triikimislaud), tööpõhimõtte ja tehnilised näitajad. Kuumniiske töötamise režiimid. Seadmete abivahendid ja nende kasutamine. Seadmete hooldusvahendid ja hooldamine. Auru- mannekeenid ja aurutunnelid.	A ja P – lõimitud 20 I ja P – lõimitud 6

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
				Maht: 1 EKAP	
4. planeerib tööde järjekorra, tööülesande täitmiseks kuluva aja ja materjali kulu arvestades tööde hulgaga.	• selgitab ülesande alusel tööde järjekorra planeerimise vajadust. • arvutab ülesande alusel eseme valmistamiseks kuluva materjali hulga ja aja, selgitab oma arvutuste tulemusi.			1. Töö planeerimine: arvestab materjali kulu ja töödeks kuluva aja ja planeerib tööde järjekorra Maht: 1 EKAP	A ja P – lõimitud 20 I ja P – lõimitud 6
5. Teab lõigete konstrueerimise põhimõtteid. Konstrueerib lõiked ülesande alusel. Teab lõigete materjalile paigutamise põhimõtteid. Paigutab lõiked õmblusmaterjalile ja teeb juurdelõikuse.	• selgitab ülesande alusel lõigete materjalile paigutamise põhimõtteid, paigutab lõiked õmblusmaterjalile. • selgitab juurdelõikuse põhimõtteid ja teeb juurdelõikuse.			1. Tööprotsess: töökoha korraldamine. Tooli, laua ja pedaali asend. Töökoha organiseerimine ja mõõdistamine. Töökoha korrashoid. Tehnoloogilise kaardi koostamine. Kergete rõivaste materjalid. Kergete rõivaste kangaste liigid. Kergete rõivaste sobiva vahematerjalid, õmblusnööd, õmblusmasinanõelad ja furnituur. Kaunistusmaterjalid, nende kasutusvaldkonnad, omavahelised sobivused ning hooldus- ja viimistlusnõuded. Tekstiilmaterjalile sobiva aurutriikraua temperatuur ja auru tugevus. Lõigete konstrueerimine. Lõigete paigutamine õmblusmaterjalile. Juurdelõikus. Spetsiaalõmblusseadmed: siksak-, nõõpauguõmblusmasina ja termopressi tööpõhimõtted, kasutusvaldkond, tööohutus- ja hooldusnõuded. Õmblusseadmete kasutusjuhend. Praktiline õmblemine: Efektiivsed töövõtted õmblemiseks. Kvaliteedinõuded ja ajanorm. Tootesõlmede õmblustehnoloogia. Tootesõlmede, väiketailide ja kaunistuselementide õmblemine järgides tehnoloogilist kaarti, tööjuhendit või näidist. Õmblusvead: õmblemisel tekkinud õmblusvigade põhjused ja vea mõju järgnevatele tööloikudele. Õmblusvigade kõrvaldamise võimalused. Õmblusseadmete ja töökoha korrashoid. Erialane sõnavara Maht: 19 EKAP	A ja P – lõimitud 380 I ja P – lõimitud 114
6. Õmbleb tööjooniste alusel toote, järgides tööprotsessi, ergonoomilisi töövõtteid, säästlikku materjali kasutamist ja tööohutuse nõudeid.	• selgitab ergonoomiliste töövõtete kasutamise vajalikkust õmblemisel. • demonstreerib ülesande alusel õmblustoote õmblemist. • viimistleb toote ja kontrollib selle kvaliteeti.				
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli läbimise tingimuseks on 80% osalemine auditoorses töös. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 6. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	R. Orlova, M.Veenpere "Õpime rätsepaks" 2011 I. Alandi, K. Kuiv, I.Tkatšuk „Õmblusseadmed“ 2013 https://moodle.e-ope.ee/ e-kurs „Kutseharidusliku kutseeksami valmistamiseks“ T.Dolgovskaja, J.Kolessova -Metoodiline töö „Kutseksam Õmbleja Eksami valmistamiseks materjalid“ J.Kolessova, N. Klimova. Kutseksamimaterjalid: eriainetestid ja praktilised tööd. Narva KK “Ateljee” ajakirjad 2007-2016.a.a. “Burda” ajakirjad 2007-2016.a.a. Konstrueerimine. Skandinaavia (Soome) metoodika Konstrueerimine. Saksa (m. Müller) metoodika				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.10	24. Mooduli nimetus: VABAD KUNSTID	Mooduli maht 16 EKAP/ 416 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		320 tundi	96 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane laiendab ja täiendab oma kunsti-ja kujundamise alaseid teadmisi ning oskusi.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d):				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: - teab erinevat laadi kunstiteoste vormistamise võimalusi ja lahendusi ning rakendab neid teadmisi oma erialases töös. - kasutab ideede, objektide ja keskkondade kujutamisel erinevaid stiile, võtteid ja tehnikaid, rakendades neid loovalt ning eesmärgipäraselt	Õpilane: - valib kujundusteose laadile vastava vormistusviisi, materjalid, töövõtted, selgitab oma valikuid. - vormistab ülesande alusel kunstiteose, esitleb ja selgitab oma tööd - kujutab ülesande alusel erinevaid ideid, objekte ja keskkondi, kasutades erinevaid võtteid, stiile ja tehnikaid loovalt ning eesmärgipäraselt, esitleb ja selgitab neid.	Praktiline töö Iseseisev töö Arutelu Analüüs Esitlus	- HÜ: visandiploki loomine - HÜ: kompleks ülesande alusel kunstiteose loomine. Kogu õppeprotsessi vältel toimub individuaalne ja rühmasisene kujundav hindamine. Rühmasisene tulemuste analüüs.	Kunstiteose vormistamine: - kunstiteose vormistamise nõuded - kunstiteoste eripärad - vormistuvõtted - materjalide valik - pakendamine - sildistamine Maht: 2 EKAP Kunstniku argipäev: isikliku visandiploki loomine. Maht: 2 EKAP Figuur ja liikumine: - krokii - akt - skulptuur - ruum Maht: 3 EKAP Visualiseerimise erinevad tehnikad: - kineetiline tüpograafia - digimaal - kollaazmaal - jne. Maht: 7 EKAP Foto kui väljendusvahend Maht: 2 EKAP	A, P - 320 I - 96

Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli läbimise tingimuseks on 80% osalemine auditoorses töös. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 2. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	http://www.kunstikeskus.ee/				

KURESSAARE AMETIKOOLI STILISTI ÕPPEKAVA			
Sihtrühm	Gümnaasiumijärgsele õppijale		
Õppevorm	Statsionaarne		
Moodul nr. 4.11	25. Mooduli nimetus: RUUMI KUJUNDAMINE	Mooduli maht 16 EKAP/ 416 tundi	
		Õppemahu jaotus tundides	
		Auditoorne töö	Iseseisev töö
		224 tundi	192 tundi
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime ruumide kujundamise kavandamisega, kavandatu teostamisega heal tehnilisel ning kunstiliselt pädeval tasemel.			
Nõuded mooduli alustamiseks: Omandatud kavandamise põhioskused kujundaja õppekavas ettenähtus mahus			
Aine(d) ja õpetaja(d): Urve Pulk, Reet Truuväärt, Anna Sui, Kaido Kalf, Elle Mäe, Jan Peterson			

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: 1. omab ülevaadet ajalooliste traditsiooniliste kujundus- ja sisustuselementide kasutamisest, valmistamisest, materjalidest, kujundamise ja dekoreerimise võimalustest ajastukonteksti või tellimust arvestades, kasutab erialast sõnavara ka inglise keeles	lähtub ruumi kujundamisel ajastupärasest kujundustraditsioonist ja-võtetest, valib sisustuselemente ja materjale ajastu kontekstist lähtuvalt, kasutab sobivaid dekoorielemente vastavalt etteantud tellimusele, põhjendab tehtud valikuid erialast sõnavara kasutades, kasutab erialast sõnavara ka inglise keeles	Huvitav loeng Projektiõpe Test Iseseisev töö	1.HÜ, I: Koostada ülevaade ühest sisustusstiilist. Koostada kahe modernse interjööri stiilikriitiline analüüs. Luua kodukandi rahvakunsti elemente kasutades ühe toitlustusasutuse kujundusprojekt.	Ülevaade ajalooliste traditsiooniliste kujundus- ja sisustusesemete kasutamisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest, ajastu tausta ja konteksti tundmine. Ülevaade järgnevatest sisekujundusstiilidest - renessanss, barokk/rokokoo, klassitsism, pseudostiilid, juugend. Modernse interjööri algus - Bauhausi koolkonna mõju kaasaja disainile. Modernne interjäär. Rahvuslikkus interjööris Eesti näitel. Erinevate sisekujunduselementide kasutamine kaasaegse interjööri kujundamisel. Kaasaegsed levinumad sisekujundusstiilid.	A - 60 P - 0 I - 32

2. saab aru kujundusprojekti terviklahendusest ja ruumi vajadustest, mõistab lähteülesandes püstitatud 3. koostab kavandi või viisandi põhjal erinevate ruumide tööjoonised, suhtub loovalt tööülesandesse, kasutab õigeid töövõtteid ja tunneb tööohutust 4. planeerib kavandi ja tööjoonise põhjal töökäigu, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt kujundusest ja tööde mahust, valib vajalikud töövahendid, sobivad materjalid, abi- ja kinnitusmaterjalid, kasutab erialast sõnavara ka inglise keeles	• analüüsib lähteülesannet • valmistab ülesande alusel eelkavandid ja tööjoonised, suhtleb tellijaga, arvestab ruumi vajadusi ja kujunduse nõudeid, teeb vajadusel kavandile täiendusi, annab soovitusi, põhjendab nende vajalikkust. • kohandab vajadusel ülesandest lähtuvalt olemasolevat ruumi vastavalt kavandile ja tööjoonisele, mõtudele ja materjali omadustele, selgitab oma töökäiku • valmistab tööjooniste alusel ruumi- ja sisustuskujunduse või kujunduselemendi kavandi • kasutab kavandamisel perspektiivi-, kompositsiooni-, värvusõpetuse-, värviperspektiivi ja proportsioonireegleid, materjaliõpetuse lähtealuseid, digitehnoloogiat kavandi vormistamisel • koostab kavandi ja tööjoonise põhjal töökäigu, selgitab tööde teostamise järjekorda • koostab kujunduse valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu kalkulatsiooni lähtudes materjalide hulgast ja tööde mahust, vormistab selle elektrooniliselt, selgitab oma arvutuste käiku, kasutab erialast sõnavara ka inglise keeles • nimetab ja põhjendab kavandatud sisustuse ja kujunduselementide valmistamisel kasutatavaid abi- ja kinnitusmaterjale, kasutab erialst sõnavara	Kordav arutelu Huvitav loeng Kavandamine Demonstratsioon Näitus Analüüs Esitlus Praktiline töö Iseseisev töö Infootsing Selgitus Toy- meetod Aktiivõpe	2.HÜ, I: iseseisev praktiline töö juhendi alusel – eelkavand ruumi-või sisustusekujundusest koos joonis- tega ja lisadega 3.HÜ: töö kooskõlastamine tellijaga, kavandamine ja töökäigu planeerimine 4.HÜ, I: kavandi, tööjoonise ja töökäigu esitlus, kasutades erialast sõnavara ja põhjendades valitud materjalide sobivust omavahel, kavandatu tehnoloogiline ja teostusküsimuste lahendamine, aja planeerimine	Töö materjaliga, eelkavandi tegemine ja tööjooniste koostamine, tellijaga kooskõlastamine, töökäigu planeerimine Kavandi põhjal töökäigu planeerimine; aja- ja materjalikulu arvestamine lähtuvalt toodete hulgast ja tööde mahust; töövahendite ja materjalide valimine. Esitluse koostamine.	A - 66 P- 0 I - 30
5. valmistab kavandi ja tööjoonise alusel ruumikujunduse või kujunduselemendi, jälgib tööprotsessi, töötab kvaliteetselt, suhtleb ja töötab meeskonnas, kasutab tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid ja viimistleb kujunduse nõuetekohaselt, järgib säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonomikat ja kujundaja kutse-eetika nõudeid sh autoriõiguse nõudeid	• lähtub kujunduse teostamisel ülesande spetsiifikast, on loov ja isikupärane meeskonnatöö raamides • demonstreerib kavandi ja tööjooniste alusel tööetapi ettevalmistamist, valib töö eesmärgist tulenevalt vajalikud töövahendid arvestades tööohutuse ja ergonoomika nõuete • valib vajalikud teostusmaterjalid, abi- ja kinnitusmaterjalid, selgitab oma valikut lähtudes ruumi ja kujunduse konstruktsioonist ja funktsioonist, valib ja kasutab sobivaid kujundusmaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, planeerib eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi • teostab kavandist lähtuvalt kujunduslõigu, teeb meeskonnatööd, valib sobiva viimistlusvahendi ja viimistleb kujunduse nõuetekohaselt • Töötab intensiivselt, on positiivne, abivalmis ja õppimisaldis • võrdleb valminud praktilise töö vastavust kavandile ja annab oma tööle hinnangu, suhtleb töö tellijaga • töötab ohutult ja materjali säästvalt järgides kujundaja kutse-eetika ja autoriõiguse nõudeid • esitleb praktilist tööloiku või valminud kujundusdetaili	Praktiline töö Iseseisev töö Probleemõpe Demonstratsioon Esitlus Selgitus	5.HÜ, I: iseseisev praktiline töö – Sobiva tehnoloogiaga ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid kasutades kvaliteedinõuetele vastava ruumikujunduse või- kujunduselemendi valmistamine ja viimistlemine, materjali säästlik kasutamine, töötamine meeskonnas, tegevuse selgitamine.	Erinevate kujundusülesannete teostamine, lähtudes kavandist või tööjoonisest; kasutades tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid; vajadusel dekoreerimine; viimistlemine; säästlik materjali kasutamine; tööprotsessi, tööohutusnõuete ja ergonoomika ja kujundaja kutse-eetika nõuete järgimine, töötamine meeskonnas	A - 68 P - 0 I - 90

6. Lõpetab kujundustöö. Organiseerib ja korrastab töökoha vastavalt nõuetele	• annab töö üle tellijale • korrastab töökoha ja seadmed, ladustab materjalijäägid ja arhiveerib kogu eelnenud töö etapiviisil		6. HÜ, I: arhiveeritud tööetapid on jäädvustatud ja nähtavad elektrooniliselt, selleks loodud kaustas	Töö üleandmine tellijale, töökoha korrastamine, materjalijääkide tagastamine, hoiustamine, töökoha korrastamine. Kogu eelnenud tööprotsessi arhiveerimine etapiviisil.	A - 30 P - 0 I - 40
Praktika	Moodulis praktika puudub				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt, hinde saamiseks peavad olema sooritatud kõik ülesanded ja iseseisvad ning praktilised tööd vähemalt lävendi tasemel. Õppeprotsessi toetamiseks kasutatakse kujundavat hindamist. Kirjalikud tööd ning selgitustega fotod lisatakse stilisti portfooliosse.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Kodres, K. Ilus maja, kaunis maja. PrismaPrint, Tallinn, 350 lk Kodres, K. Esitledes iseend. Tallinlane ja tema elamu varauusajal. Tallinna Ülikool, Tallinn, 456 lk Kuuskemaa, J. Mööbel gootikast art deco`ni. Tallinn, Kunst, 164 lk Morley, J. The history of furniture: twenty-five centuries of style and design in the Western tradition. Boston: Little, Brown, c1999 Bayer, P. Art deco architecture: design, decoration and detail from the twenties and thirties: with 376 illustrations, 146 in colour. London: Thames and Hudson, 199 Massey, A. Interior design of the 20th century. London: Thames & Hudson, 2001 Pärtelpoeg, L. Tööraamat. Life of book. Eesti Sisearhitektide Liit, 2011, 143 lk Sassone, A. B. Furniture: from rococo to art deco. Köln: Evergreen, 2000 Sembach, K-J. Twentieth-century furniture design. Köln: Taschen, 2002 Wilhide, E. Väikesed ruumid: piiratud eluruumide parem kasutamine. Tallinn: Koolibri, 2010 (Hiina) Freeman, M. In the oriental style: a sourcebook of decoration and design. London: Thames and Hudson, 1997 Withacy, C. Painted wooden furniture: easy-to-follow templates for decorating over 20 stylish projects. Iola: Krause Publications, 1997 Wohnen, S. Das buch der klassiker: die 400 besten Möbel und Wohnaccessoires. Hamburg: Schöner Wohnen, 2010 Itten, J. Design and form: the basic course at the Bauhaus. London: Thames and Hudson, 1997 Hint, G. Kuus stiilset elutuba. Tallinn: IN, 2007 Hofstede, G. J. Kultuuri uurides: ülesanded, näited, sünteetilised kultuurid . [Puhja (Tartumaa)]: Väike Vanker, 2007 Santayana, G. Ilutunne: esteetikateooria visand. Tartu: Ilmamaa, 2009 Vermaas, P. E. Philosophy and design: from engineering to architecture. Dordrecht: Springer, c 2009 Brett, D. Rethinking decoration: pleasure and ideology in the visual arts. Cambridge: Cambridge University Press, 2005 Ruum: Disain. Interjäär. Arhitektuur. Elukeskkond. Tallinn: Ajakirjade Kirjastus, 2005-2008 Calloway, S. Charles Ricketts: subtle and fantastic decorator. London: Thames and Hudson, 1979 Reemann, V. Kiri. Muster. Ornament. Tartu; Tallinn: Eesti Rahva Muuseum: Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, 2009 Tekstuurid ja värvid interjööris, Sinisukk, 2002, T Surface Treatment workshop Mixed- Media Techniques, 2011, USA Tööohutuse ja töötervishoiu käsiraamat, 2007, Tallinn, Ten- team				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.12	26. Mooduli nimetus: FLORISTIKA	Mooduli maht 4 EKAP/ 104 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		80 tundi	24 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane loob vastavalt lähteülesandele lilleseade, kimbu ja kasutab taimi ruumikujundustöodes arvestades taimeseade loomise põhimõtteid ja – võtteid.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d): Erik Riige, Merit Karise				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: - analüüsib lähteülesannet ja selle alusel lilleseade, kimbu ideekavadi - koostab töökavandi, arvestab taimeseade loomise põhimõtteid ja – võtteid ning materjali säästlikku kasutamist. - valmistab töökavandi järgi lilleseade, kimbu - kasutab taimi ruumikujundustöodes	Õpilane: - sõnastab lähteülesande alusel töö eesmärgi ja selgitab selle tegevuse vajalikkust - Planeerib lähteülesande alusel töö- ja lahendus- käigu ning loob selle põhjal ideekavandid - koostab ideekavandi põhjal töökavandi ja esitleb seda - valmistab töökavandi järgi lilleseade - kasutab lähteülesande alusel taimi ruumikujundustöodes	Aktiivne loeng Praktiline töö Iseseisev töö Arutelu, Analüüs Esitlus	Mitteeristav. - HÜ: valmistab lähteülesande alusel lilleseade - HÜ: valmistab lähteülesande alusel kimbu - HÜ: kasutab lähteülesande alusel taimi ruumikujundustöodes	Floristika alused: Värv, vorm, tekstuur, faktuur Töötlemine, säilitamine Stiilid, vorm Kimp – spiraal Kimp – lineaarne Kimp – vorm Kimp – vegetatiivne Konteiner – oaas Dekoreerimine, roheline Klassikalised oasitööd Kaasaegsed oasitööd Pruudikimp (klassika) Pulmakaunistused (transport) Pulmakau- nistused (interjöö) Pulmaaksessuaarid Matuse lil- leseaded (kimp) Matuse lilleseaded (pärg) Matuse- seaded Toalilled Oksakarkass. Metallkarkass. Töö liimiga (külm, kuum) Vaba lilledisain Maht: 0,5 EKAP Lähteülesande analüüs ja kavandamine 0,5 EKAP Lillesede ja kimbu valmistamine Maht: 1 EKAP Taimede kasutamine ruumikujundustöodes Maht: 2 EKAP	A, P - 80 I - 24
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli läbimise tingimuseks on 80% osalemine auditoorses töös. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 3. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				

Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	http://www.aianduskool.ee/oppematerjalid/
--	---

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA			
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile		
Õppevorm	Statsionaarne		
Moodul nr. 4.13	27. Mooduli nimetus: KERAAMIKA	Mooduli maht 16 EKAP/ 338 tundi	
		Õppemahu jaotus tundides	
		Auditoorne töö	Iseseisev töö
		320 tundi	96 tundi
Mooduli eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab kavandi või tööjoonise alusel savilehe tehnikas erinevaid keraamilisi esemeid, järgides käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid, säästlikku materjali kasutamist ja tööohutusnõudeid.			
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad			

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 5. kavandab savilehest vormimise tehnikas erinevaid esemeid ja valmistab lõiked savi kahanemisega arvestades	Õpilane - kavandab ülesande alusel erinevaid savilehest vormimise tehnikas esemeid - arvutab ülesande alusel lõike valmistamiseks savi kahanemise protsendi - valmistab kavandatud eseme osadele lõiked, arvestades savi kahanemise protsendiga	Vestlus. Aktiivne loeng. Praktiline töö. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Õpimapp Esitlus.	1.-5. ÕV 1. HÜ. I – praktiline töö kompleksülesande alusel: - koostab nimekirja kasutatud materjalidest ja töövahenditest, - esitab kavandi ja tööjoonise, - valmistab kavandatud eseme - dokumenteeri eseme valmistus ja põletusprotsessi, - analüüsib ja dokumenteerib tulemused, - esitab info õpimapis.	2. Kavandamine: perspektiivis joonistatud kavand erineva vormiga esemetest, eseme tööjoonis, lõiked.	A ja P – lõimitud 20 I ja P – lõimitud 6
6. teab savilehe tehnikaks sobivate omadustega savimasse, varub sobiva savi ja hoiustab nõuetekohaselt	- selgitab ülesandest lähtuvalt savimassi markeeringu põhjal valitud savi omadusi ja sobivust savilehe tehnikale - selgitab ülesande põhjal savi varumise võimalusi ja sobivaid hoiustamise tingimusi			2. Varumine: kõrgkuumusmass, peene- ja jämedateralised massid, avatud savipaki hoiustamine.	A – 10 P – I – 2
7. tunneb tööprotsessi ja vastavalt sellele valmistab ette töökoha ja materjalid, seab töökorda töövahendid ja seadmed	- selgitab ülesande alusel tööprotsessi ja tööetappide omavahelisi seoseid - valmistab juhendi alusel ette töökoha, valib savilehe tehnikas eseme valmistamiseks vajalikud tööriistad, vahendid ja materjalid, selgitab oma valikute ja tööprotsessi seost - selgitab juhendi alusel tööks vajalike vahendite ja seadmete kasutamist ja hooldamist			2. Töökoht ja töövahendid: lõiketraat, kaabits, savirull, nuga, joonlaud, kipsplaat, saepuruplaat, töökoha korrashoid, tööohutus	A – 20 P – I – 6
8. planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja ja materjali kulu arvestades tööde hulgaga	- selgitab ülesande alusel tööde järjekorra planeerimise vajadust - arvutab ülesande alusel esemete valmistamiseks kuluva materjali hulga ja aja, selgitab arvutuse vajadust ja käiku - dokumenteeri arvutused õpimappi			2. Töö planeerimine: arvestab materjali kulu ja töödeks kuluva aja ja planeerib tööde järjekorra	A – 10 P – I – 4
9. valmistab kavandi või tööjoonise alusel savilehe tehnikas esemeid, järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist, käsitöömeistri kutseeetika ja tööohutus nõudeid				6. Tööprotsess: - savi sõtkumine, - savi rullimine, - savilehe kuivatamine, - lõigete säästlik paigutamine savilehele, - detailide savilehest välja lõikamine, - savilobri valmistamine, - detailide ühendamine ja viimistlemine, - kuivatamine, - nahkkuiv, - täiesti kuiv ese, - ahju pakkimine, - ettepõletus,	A ja P – lõimitud 260 I ja P – lõimitud 78

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
				- glasuurimine valamise ja kastmise teel, - pintsliga glasuurimine, - glasuuri pritsimine, - ahju pakkimine, - glasuurpõletus, - põletusjärgne viimistlus.	
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli läbimise tingimuseks on 80% osalemine auditoorses töös. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 5. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Rohlin, L. Keraamika käsiraamat, Eesti Kunstiakadeemia, 2003 Mattison, S. The Complete Potter, Barrons Incorporated Series, 2003 Quinn, A. The Ceramic Design Course, Thames&Hudson, 2007 Quinn, A. & Hooson, D. Guide to Ceramics Workshop, Thames&Hudson, 2012 Connell, J. The Potter's Guide to Ceramic Surfaces, 2002 http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/%C3%95ppekava/Keraamika_tehnoloogiad.PDF http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10471270 http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10472559 http://www.folkart.ee/kutseomistamine/erkl-kutsetunnistuse-valjasta				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhi- ja keskhariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.14	28. Mooduli nimetus: NAHKAKSESSUAARIDE VALMISTAMINE	Mooduli maht 8 EKAP/ 208 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		160 tundi	48 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab kavandi, tööjuhendi või näidise alusel erinevaid nahkaksessuaare kasutades sobivaid materjale, töövahendeid ja seadmeid, järgides käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutuse nõudeid ning säästlikku materjali kasutamist.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: 1. omab ülevaadet ajalooliste traditsiooniliste nahkaksessuaaride kasutamisest, kandmisest, valmistamisest, materjalidest, kujundamise ja dekoreerimise võimalustest moe- ja nahatöö ajaloos, kasutab erialast sõnavara	Õpilane: koostab juhendi põhjal ülevaate traditsiooniliste nahkaksessuaaride kasutamisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest moe- ja nahatöö ajaloos, kasutab selleks erinevaid infoallikaid, vormistab ülevaate elektrooniliselt, kasutab erialast sõnavara	Loeng, töö erinevate infoallikatega, praktiline töö kirjanduse lugemine ja kokkuvõtte tegemine	1.HÜ, I: iseseisev kirjalik töö juhendi alusel - koostab ülevaate, asjakohase pildimaterjaliga ja vormistab elektrooniliseks esitluseks	1. Ülevaade ajalooliste traditsiooniliste nahkaksessuaaride kasutamisest, kandmisest, valmistamisest, materjalidest ja dekoreerimise võimalustest moe- ja nahatöö ajaloos.	A - 4 P - 16 I - 6
2. koostab kavandi või viisandi põhjal erinevate nahkaksessuaaride tööjoonised, valmistab mõõdude alusel lõiked, vajadusel kohandab lõiked 3. planeerib kavandi ja tööjoonise põhjal nahkaksessuaari valmistamise töökäigu, arvestab aja- ja materjalikulu lähtuvalt toodete hulgast ja tööde mahust, valib vajalikud töövahendid, tootele sobivad materjalid, abi- ja kinnitusmaterjalid, kasutab erialast sõnavara	- valmistab ülesande alusel kavandi järgi nõuetekohase tööjoonise, selgitab tööjoonise vastavust kavandile - valmistab tööjoonise alusel erinevate nahkaksessuaaride lõiked, selgitab oma töökäiku - kohandab ülesandest lähtuvalt olemasolevaid lõikeid vastavalt kavandile ja tööjoonisele, toote mõõtudele ja materjali omadustele, selgitab oma töökäiku - koostab kavandi ja tööjoonise põhjal valmistatava nahkaksessuaari eripärast lähtudes töökäigu, selgitab tööde teostamise järjekorda - koostab ülesande alusel nahkaksessuaari valmistamiseks vajaliku materjali- ja võimaliku ajakulu kalkulatsiooni lähtudes toodete hulgast ja tööde mahust, vormistab selle elektrooniliselt, selgitab oma arvutuste käiku, kasutab erialast sõnavara - nimetab ja põhjendab kavandatud aksessuaari valmistamisel kasutatavaid abi- ja kinnitusmaterjale, kasutab erialast sõnavara	Kordav arutelu, loeng, kavandamine, esitlus, praktiline töö, iseseisev töö	2.HÜ, I: iseseisev praktiline töö juhendi alusel – kavand nahkaksessuaarile koos joonistega ja lõigetega ning töökäigu planeerimine 3.HÜ, I: kavandi, tööjoonise ja töökäigu esitlus, kasutades erialast sõnavara ja põhjendades valitud materjalide sobivust omavahel, esemega ja tehnoloogiaga	4. Valmistatava nahkaksessuaari kavandamine, tööjoonise koostamine, lõigete valmistamine ja kohandamine. 5. Kavandi põhjal töökäigu planeerimine; aja- ja materjalikulu arvestamine lähtuvalt toodete hulgast; töövahendite ja materjalide valimine.	A - 8 P - 32 I - 12
4. valmistab kavandi ja tööjoonise alusel erinevaid nahkaksessuaare, järgides tööprotsessi, kasutab tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid ja vii-	- demonstreerib ülesande alusel töökoha ettevalmistamist, valib töö eesmärgist tulenevalt vajalikud töövahendid arvestades tööohutuse ja ergonoomika nõuetega - valib ülesande alusel vajalikud nahamaterjalid ning abi- ja kinnitusmaterjalid, selgitab oma valikuid - valmistab ülesande alusel erinevaid voodrita nahkaksessuaare lähtudes esemete konstruktsioonist, valib ja kasutab sobivaid nahamaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd	Praktiline ja iseseisev töö, probleemõpe, demonstratsioon, selgitus	4.HÜ, I: iseseisev praktiline töö – sobiva tehnoloogiaga ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid kasutades kvaliteedinõuetele vastavate nahkaksessuaaride valmistamine ja viimistlemine, materjali säästlik kasutamine, tegevuse selgitamine	6. Erinevate nahkaksessuaaride valmistamine, kasutades tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid; vajadusel dekoreerimine; viimistlemine, säästlik materjali kasutamine; tööprotsessi, tööohutusnõuete ja ergonoomika ja nõuete järgimine.	A - 0 P – 100 I – 30

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
mistleb nõuetekohaselt, järgib säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid, ergonoomikat ja käsi-töömeistri kutse-eetika nõudeid	järgides tööprotsessi, dekoreerib kavandist lähtuvalt, valib sobiva viimistlusvahendi ja viimistleb nõuetekohaselt, - valmistab ülesande alusel erinevaid voodriga nahkaksessuaare lähtudes esemete konstruktsioonist, valib ja kasutab sobivaid nahamaterjale, abi- ja kinnitusmaterjale, teeb eel- ja põhitööd järgides tööprotsessi, dekoreerib kavandist lähtuvalt, valib sobiva viimistlusvahendi viimistleb nõuetekohaselt - võrdleb valminud praktilise töö vastavust kavandile ja annab oma tööle hinnangu - töötab ohutult ja materjali säästvalt - esitleb praktilisi töid				
Praktika	Moodulis praktika puudub				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt, hinde saamiseks peavad olema sooritatud kõik ülesanded ja iseseisvad ning praktilised tööd vähemalt lävendi tasemel. Õppeprotsessi toetamiseks kasutatakse kujundavat hindamist. Kirjalikud tööd ning selgitustega fotod lisatakse moodulis Nahatöö põhialused koostatud õpimappi.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	- Grant, B. Leather braiding. Centreville: Cornell Maritime Press, 2001 - Valerie, M. The leatherworking handbook: a practical illustrated sourcebook of techniques and projects. London: Cassell, 1994, 2007 - Michael, V. The leatherworking handbook. - Cramlet, R.C. Leathercraft for beginners. Dover Publications. 2006 - Slado i Riba, M.T., Pascual i Miro, E. The art and Craft of Leather. Barron`s 2008 - Toomistu-Banani, E. Nahkkinnaste valmistamine. Tartu: Elmatar, 2011 - Schaffer, J., Saunders, S. FASHION DESIGN COURSE: ACCESORIES. DESIGN PRACTICE AND PROCESSES FOR CREATING HATS, BAGS, SHOES AND MORE. Thames & Hudson, 2012				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.15	29. Mooduli nimetus: VISUAALSE IDENTITEEDI LOOMINE	Mooduli maht 8 EKAP/ 208 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		160 tundi	48 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane on teadlik visuaalse identiteedi loomise eri etappidest ja oskab luua logo ning sellega seonduvaid graafilise disaini materjale arvestades kujunduskvaliteeti ja tehnilisi nõudeid.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: 5. Analüüsib lähteülesannet ja selle alusel sõnastab töö eesmärgid, püstatab kujundusülesanded ja määrab kujunduskvaliteedi 6. Kavandab ja kujundab logolahenduse lähtudes püstitatud eesmärkidest 7. Loob logolahenduse põhjal visuaalse identiteedi terviklahenduse pidades silmas kujunduskvaliteeti ja töö eesmäärke	Õpilane: - Sõnastab lähteülesande alusel töö eesmärgi ja kujundusülesande taasesitatavas vormis ning selgitab selle tegevuse vajalikkust - Planeerib lähteülesande alusel töö- ja lahenduskäigu ning loob selle põhjal ideekavandid - Loob ideekavandi põhjal logo kujunduslahenduse ja esitleb seda - Loob visuaalse identiteedi terviklahenduse järgides logo ja selle elementide kompleksust ning püstitatud töö eesmäärke	Aktiivne loeng, praktiline töö, iseseisev töö, arutelu, esitlus	Mitteeristav. HÜ: planeerib, kavandab ja loob visuaalse identiteedi tervikkomplekti. Praktilised ja iseseisvad tööd mooduli teemadel ja alateemadel	Lähteülesande analüüs ja kavandamine Maht: 2 EKAP - Lähteülesande analüüs ja vajadusel täpsustamine - Olemasolevate võimaluste ja ressursside kaardistamine - Kujundusülesande ja kvaliteedi püstitamine, märksõnad Logo visandamine ja kujundamine Maht: 2 EKAP - Visandamise stiilinäited ja üldised põhitõed - Logo visandamine lähtudes ülesandepüstitusest - Logo visualiseerimise võtted - Logotüüp ja logo sümbol - Kirjatüübi valiku kriteeriumid - Logo värvid ja värvisüsteemid - Olemasoleva logo uuendamine Visuaalse identiteedi terviklahenduse loomine Maht: 4 EKAP - Logo kasutamine ekraanil - Logo kasutamine füüsilisel pinnal - Logo kasutamine visuaalse terviklahenduse osana - Stiiliraamatu koostamine - Logo failiformaadid	A, P - 160 I - 48
Praktika	Moodulis praktika puudub				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli läbimise tingimuseks on 80% osalemine auditoorses töös. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 3. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	Kisand, K., Kreis, K., Nõmmela Semjonov, J., Susi, K. Kujundamise aluste e-kursus: http://www.e-ope.ee/repositoorium/otsing?@=7jfz#euni_repository_10895				

KURESSAARE AMETIKOOLI KUJUNDAJA ÕPPEKAVA				
Sihtrühm	Põhihariduse baasil õppijaile			
Õppevorm	Statsionaarne			
Moodul nr. 4.16	30. Mooduli nimetus: POPKULTUUR	Mooduli maht 16 EKAP/ 208 tundi		
		Õppemahu jaotus tundides		
		Auditoorne töö	Iseseisev töö	
		320 tundi	96 tundi	
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb 20. ja 21. sajandi popkultuuri põhitunnuseid ja -teoseid ning loob ise temaatilisi töid ja projekte				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Aine(d) ja õpetaja(d): Merit Karise, Oliver Maaker, Madis Vaher, Erik Riige				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid, -ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö (I)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane: omab ülevaadet 20. ja 21. sajandi popkultuurist, selle olulisematest sisunäidetest ja vormidest	Õpilane: - kirjeldab ja analüüsib lähteülesande alusel popkultuuri olulisemaid sisunäiteid ja vorme - planeerib, kujundab ja teostab vastavalt lähteülesandele popkultuurist inspireeritud projekti, milles on järgitud hea kujunduskvaliteedi nõudeid ja tehnilisi nõudeid	Aktiivne loeng, praktiline töö, iseseisev töö, rühmatöö, arutelu, esitus, rollimäng	HM: mitteeristav. HÜ: praktilised ja iseseisvad tööd, projektid mooduli teemadel ja alateemadel	1. Popkultuuri mõiste: Maht: 0.1 EKAP 2. Popkultuur: äri, turundus: popstaarid, fännikultuurid, subkultuurid Maht: 0.4 EKAP	A, P - 320 I - 96

2. planeerib, kujundab ja teostab pop-kultuurist inspireeritud töid ja projekte arvestades hea kujunduskvaliteedi ja tehniliste nõuetega			Arvestuse saamise eelduseks on ettenähtud ülesannete nõuetekohane teostamine.	3. Popmuusika: 1950ndatest tänapäevani (rock, punk, ska, regge, metal, britpop, disko, tekno, R&B, hip hop, house, räpp jne) Maht: 2 EKAP 4. Linnakultuur: graffiti, tänavakunst, pop-up, sekumine, flashmob, kohapõhine reklaam Maht: 1.5 EKAP 5. Raamatukultuur: superkangelased, mangad, anime, vampiirid, Harry Potter, koomiksid, graafilised romaanid Maht: 2 EKAP 6. Televisioonikultuur: tõsielu-, seebiseriaalid, telemängud, multikaseriaalid nagu Beavis&Butthead, South Park, Simpsonid jne. Maht: 2 EKAP 7. Netikultuur: vlogid, vine'id, meemid, sotsiaalmeedia Maht: 2 EKAP 8. Mängukultuur: videomängud, konsolid Maht: 2 EKAP 9. Mobiiltelefonikultuur: rakendused suhtluseks, meelelahutuseks, õppimiseks, sisuloomeks (Snapchat, Instagram, Slack, Tumblr, Twitter, Vine, Youtube) Mahat: 2 EKAP 10. Filmikultuur: 1950ndatest tänapäevani (mängufilmid, lühifilmid, reklaamid, dokumentaalid, sh veebidokumentaalid jne) Maht: 2 EKAP	
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli läbimise tingimuseks on 80% osalemine auditoorses töös. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud juhendatud ja iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1. – 2. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus / õppematerjal	http://www.wgeneration.com/ http://guides.lib.umich.edu/popculture http://www.artandpopularculture.com/20th_century http://melisashen.weebly.com/interesting-pop-culture-resources.html				